

Vlada sprejema škodljive ukrepe

Odbor dolenske gospodarske zbornice zameri vladi, da nima makroekonomske politike, sprejema pa zanič ukrepe — Dolenska lani boljše od republike

DOLENJSKE TOPLICE — Pričakoval sem bolj pesimistično razpovedo. Očitno pa se da delati, zdaj v glavnem sicer za preživetje, tudi v tako nenormalnih razmerah, v kakršnih smo delali lani, če so le pravi kadri. Predvsem mislim, da je vredno poudariti naše izvozne rezultate. Smo edini v Sloveniji s pozitivno devizno bilanco, «je na petkovi seji odbora območne gospodarske zbornice za Dolensko komentiral podatke SDK o lanskem gospodarstvu predsednik odbora Miloš Kovačič, sicer generalni direktor Krke.

Dolensko in belokranjsko gospodarstvo je bilo lani sicer manj učinkovito. Praktično vse panoge je pestilo zmanjševanje proizvodnje, zaposlenosti, pomanjkanje denarja za poslovanje, pretiranje vezi s partnerji onstran Kolpe, neurejen plačilni promet itd. Vendar je bila skupna akumulacija, ki je sicer ni veliko in jo imajo le redka podjetja, večja od izgub. Predvsem pa so spodbudni izvojni rezultati, ki so mnogo boljši od povprečnih slovenskih, dolensko gospodarstvo je tudi več izvozilo, kot uvozilo. Vse skupaj naj bi nakazovalo, da je Dolenska morda že dosegla

dnjo krizo in da se je začela vzpenjati. Člani odbora, v glavnem sami dolenski in belokranjski direktorji, so seveda tudi nizali težave, s katerimi se ubadajo pri svojem delu. Za mnoge krivijo vlado, ki nikakor ne spravi skupaj makroekonomske politike.

• **Območna dolenska gospodarska zbornica bo tudi letos podelila priznanje »Zlata roka« za posebne gospodarske dosežke. Odbor je v petek potrdil predlog, da letos podeli dve priznanji, obe posmrtno: namenili so ju Slavku Guštinu, ki je bil do smrti direktor Pionirja, in dolgoletnemu direktorju IMV Juriju Levičniku.**

Na trgu se zato pojavljajo mnoge nepravilnosti in neuskajenosti, vsak ukrep, ki ga vlada pritrese na plano, pa je običajno zanič in dela podjetjem le škodo. Da navedemo le nekaj primerov: obdavčitev lesa, taksa na izvoz, 1,2-odstotne dnevne obresti za neredno plačevanje prispevkov ipd.

Vlado so okrcali tudi na račun letanja po svetu, od katerega gospodarstvo ne čuti pravih rezultatov. Vse očitke in pobude bodo v zbornici združili v posebno pismo in ga poslali republiški vladi.

Odbor je v petek potrdil tudi motivacijski razvojni program Dolenske in Bele krajine. S strokovnjaki, ki jih ima doma in na tujem, naj bi se začel nov razvojni zagon regije. Dokazov, da se da marsikaj narediti, je že nekaj: Pionirjeva bio hiša in novi bio gradbeni material opekon, novi material kerrock, izdelan v Kolpi, snežne verige Praktis, podjetniški forum v Krki itd. Še večje uspehe je pričakovati, ko se bo načrt zares povsod udomačil.

Z. L.-D.

Jože Borštnar

IZŠEL JE POSLOVNI IMENIK

LJUBLJANA — Gospodarski vestnik je pred kratkim izdal poslovni imenik v katerem je objavljenih 6.745 delujočih podjetij in drugih organizacij. Osnova za vpis podatkov v imenik je bil izpis Zavoda za statistiko. Poslovni imenik bo izhajal vsako leto, dopolnjen z novimi podatki in tekočimi spremembami. Imenik prodajajo tudi na disketi.

Podpora SDP čimprejšnjim volitvam

Pokrajinski odbor SDP Dolenske in Bele krajine pričel s pripravami na volitve — Sedanjska kriza osnovna tema letnih konferenc

NOVO MESTO — Pokrajinski odbor Stranke demokratične prenove oz. Socialdemokratske prenove, ki po potrebi koordinira delo občinskih organizacij Novega mesta, Črnomlja, Metlike in Trebnjega, je sredi marca praktično pričel svoje predvolilno obdobje. Vse volilne aktivnosti v tej 14. volilni enoti bo opravljal pokrajinski programski svet, v katerem že vedo za ljudi, ki jih nameravajo ponuditi volilcem na listi za državni svet in na drugih volilnih listah.

»V SDP smo v interesu ljudi za čimprejšnje volitve. Špekulacij, da je dobro za našo stranko, če jih še ne bo, ker bo vse bolj očitna kriza zdajšnje oblasti, ne maramo. Podpiramo proporcionalni volilni sistem, čeprav bi nam vsebinski celotni ustrezal, a v njem bi ostale na območju situ le tri, štiri stranke, manjšim pa bi bil onemogočen vstop v parlament,« pravi tajnik novomeške Stranke demokratične prenove oz. Socialdemokratske prenove Jože Florjančič.

V SDP je trenutno čas letnih občinskih konferenc, ki so odsev preseka političnega trenutka. V Metliki so jo že imeli, v ostalih treh občinskih organizacijah znotraj pokrajinske bodo v naslednjih nekaj tednih. O čem bo na njih največ tekla beseda, ni treba posebej ugotavljati. Slovenija je pred ekonomskim in socialnim polomom in življenjski standard prebivalcev je že pod mejo socialne vzdržljivosti, zaradi česar se je SDP tudi odločila podpreti delavsko opozorilno stavko 18. marca. Dolenska je mogoče sicer delno na boljsem kot delavstvo v večjih središčih, a nasploh so razmere žalostne.

Industrijska proizvodnja se že nekaj mesecev občutno zmanjšuje. Brezposelnih je 94 tisoč, 65 tisoč ljudi pa je zaposlenih v podjetjih, ki imajo zamrznjen stečaj. Realni osebni dohodki so se v letu dni zmanjšali za tretjino, košarica najnujnejših živil kot da ne ve za postopno umiranje inflacije. Stroški države so se zmanjšali bistveno manj, kot se je ekonomska moč gospodarstva. Več kot 70 odst. zaposlenih prejema povprečne ali podprečne plače, polovica upokojenecv ima pokojnine nižje od zajamčene plače, nadomestila za brezposelne so nizka. Postajamo dvotretjin-

JEDRSKA ZNOTRAJ PREDPISANIH OKVIROV

KRŠKO — Jedrska elektrarna Krško je proizvedla v februarju 405.228 MWh električne energije. Vpliv elektrarne na okolje, merjen z različnimi kazalci, ni presegal dovoljenega. V februarju so v nuklearni uskladiščili 24 sodov srednje radioaktivnih odpadkov, skupno pa je v skladišču 8.281 sodov.

Še en levi udar

Ali: kako skrbijo za zabavo v Mariboru

MARIBOR — Po vseh levih in desnih udarih na republiški ravni je končno tudi mariborsko politično prizorišče doživelo svoj »komunistični udar« — tako vsaj ga je pomenoval predsednik mestnega Demosa (ki v Mariboru še naprej obstaja) Stanislav Holc. Slednji je znan, da ravno ne izbira izrazov, ko je treba obračunavati s političnimi nasprotniki, in da je pravi mojster za sprehode po trgovinah s porcelanom.

Začelo se je julija 1990, ko je po sprejemu slovenske deklaracije o neodvisnosti ponoči razobesil na rotovžu veliko slovensko trobojnico brez zvezde, nadaljevalo z njegovim nasprotovanjem, da bi občina sofinancirala lansko gostovanje mariborskega teatra v Mehiki, češ saj smo rekli, da bomo hodili v Evropo, in se strnilo v splošno podobo o njem kot o priučenem politiku z morebiti celo dobrimi in po-

štenimi nameni, ki pa so v popolnem razkoraku z njegovimi stvarnimi sposobnostmi.

Gotovo je za svojo slabo javno podobo največ kriv sam. S svojimi neprehtanimi, včasih že naravnost paranoičnimi izjavami, ki še danes vidijo povsod eno samo rdečo zaroto, vseh, ki so si drznili podvomiti o odrešenstvu vladajoče koalicije, ki povrh vsega v Mariboru niti ni na oblasti.

Vsaj v nečem je navsezadnje Holc vedno imel prav: da je razdelitev oblasti v štajerski prestolnici pravo nasprotje tistemu, kar se je zgodilo na republiški ravni. Demos je praktično v opoziciji, v občinskem parlamentu je najmočnejši blok socialistov in SDP, vendar tudi ti nimajo večine.

In tako je lažje razumeti najnovjši spor, v katerega so vpleteni Holc, Rous in Tovornikova. Predsednik Demosa je namreč tudi predsednik družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, in ker naj bi po mnenju vodstva skupščine, točneje podpredsednika Soviča, brez pravih razlogov odlašal s sklicem zbora, ki naj bi odločal o sprejetju občinskega proračuna (s tem naj bi nagajal Rousu), je Sovič sklical zbor kar sam, ta pa je potem požegnal proračun. Holc je to razglasil za komunistični udar (Sovič je član SDP) in je sklical novo sejo zbora, sklep prejšnje seje pa razglasil kot nič. Posledica? Težko pričakovanje večine Mariborčanov, da čimprej zares pride do novih volitev.

MILAN PREDAN

sko revna družba, v kateri je večina prebivalstva potisnjena na ekonomski, socialni in politični rob, pravijo v SDP in dodajajo, da je bolj od revščine in objektivnih problemov pomanjkanje razvojnih perspektiv, ki mu pač botruje vlada in dosedanja večina v parlamentu. Prizadevanja za gospodarsko obnovo in za zavarovanje življenjske ravni tistih, ki so odvisni samo od svojega dela, v čemer v sedanjem parlamentu niso mogli biti posebno uspešni, bodo temelj njihovega volilnega nastopa.

Z. L.-D.

Stavka iz obupa

Tudi večina Belokranjcev je stavkala

ČRNOMELJ — Prejšnji teden se je večina belokranjskih delavcev pridružila splošni opozorilni stavki, ki so jo organizirali Svobodni sindikati Slovenije. Od 6. do 8. ure so stavkali v večini belokranjskih podjetij, stavkali niso le v Iskri v Semiču, kjer so stavko podprli s podpisovanjem peticije, in v Kolinski Belsadi, kjer so sicer podprli stavko, vendar brez prekinitve. Tudi gostinci in trgovci so stavko le podprli.

Njihove zahteve, kot so ukinitve zakona o plačah, izpolnjevanje že podpisanih kolektivnih pogodb, zajamčena plača, socialna varnost, so imele v Beli krajini še dodatno težo. Gospodarstvo v tem delu Slovenije se je znašlo v še hušji krizi kot drugje v Sloveniji. Slovenska proizvodnja je padla za 17 odst., v Beli krajini do 25 odst. Na zavodu za zaposlovanje v Metliki in Črnomlju je bilo lani na začetku leta 830 brezposelnih, do januarja letos pa je brez dela ostalo še 300 delavcev. Vendar očitno najhušje šele sledi, okrog 500 delavcem že teče šestmesečni odpovedni rok, sredi polletja pa se bo brezposelnim pridružil nov rod mladih.

Tudi plače so v Beli krajini slabše kot drugje po Sloveniji. Eden od delavcev je dejal: »Ne stavkamo zato, ker bi si to želeli, stavkamo iz obupa. S temi plačami ne moremo več živeti, saj nam že kmalu po izplačilu zmanjka za avto-»

J. DORNIŽ

Meritve zraka v Novem mestu

Izmerjene povprečne 24-urne koncentracije SO₂ v mikrogramih na kubični meter zraka

Datum meritve	MERILNA MESTA				
	Center	Žabja vas	Ločna	Drska	Bršljin
16. 3.	90	34	37	22	22
17. 3.	62	38	26	26	23
18. 3.	66	11	25	22	17
19. 3.	98	46	50	31	35
20. 3.	87	41	40	28	28
21. 3.	133	37	24	23	20
22. 3.	90	34	41	19	18

Mejna povprečna 24-urna koncentracija SO₂: 125 ug/m³
Kritična povprečna 24-urna koncentracija SO₂: 375 ug/m³
Mejna koncentracija je tista, ki je po Odloku (U. L. RS. 30/90) še dovoljena. Pri kritični koncentraciji so potrebni izredni ukrepi.

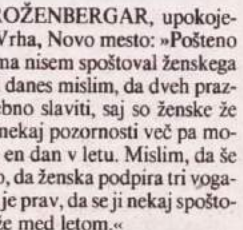
Naša anketa

Ženska vrednejša kot mati?

Marec je bil dolga leta marsikomu bolj kot po čem drugem razpoznaven po dnevu žena. Mnoge ženske so se ga sicer otepale, vendar je ostal kot priljubljen bolj ali manj iskrene drobne pozornosti do podpiralke tih vogalov v hiši. Obdržal se je celo sedaj, ko se v duhu pometanja z vsem preteklim uveljavlja materinski dan, ko je ženska kot baje povsem enakopraven osebek vredna takšne drobne pozornosti le, če je mati. Vrtci, ki so vsa leta nazaj pripravljali mamicam proslave, pa se sedaj v marcu odločajo za družinske urice, da bi koga ne užalili. Po svoji je tako še lepše in prijetnejše. V tak razvoj dogodkov je ob sprejemanju nove pokojninske zakonodaje udarila izjava krščanskodemokratskega poslanca v slovenskem parlamentu Ervina A. Schwartzbartla, da vse ženske niso enakovredne. Tiste, ki so matere, morajo imeti določene privilegije. S tem je utemeljeval amandma, po katerem bi matere za vsakega otroka nagradili s poltretje leto krajšo delovno dobo, ki je bila predtem za ženske izenačena z moškimi. Večina mu ni pritrdila, češ da je treba materinstvo spodbujati drugače. Predvsem je treba ustvariti pogoje za normalno življenje številnejših družin in za to, da ne bo razlogov za mater kot skoraj svetnico in mučenico, ker bodo otroci radost in skrb tako očeta kot mame, kar je najbolj prav. Žaljenje in diskriminiranje žensk, ki iz kakršnikoli razlogov nimajo otrok, pa na ta način res ni potrebno.

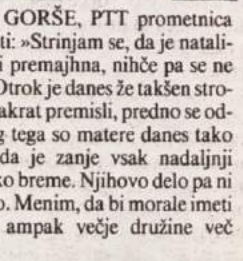
MIRJANA BUKOVEC, uslužbenka v semiški Iskri: »Ne strinjam se z razlikovanjem med ženskami, ki imajo otroke, in tistimi, ki jih nimajo, čeprav je res, da so matere veliko bolj obremenjene od drugih žensk. Žal so dandanes prav vse Slovenke preveč obremenjene z delom. Mnogi otroci so zato prepuščeni cesti. Morda se prav zaradi tega nekatere raje sploh ne odločijo za naraščaj.«

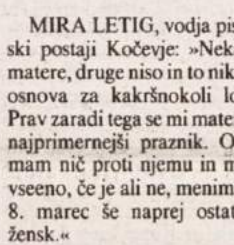
DRAGO ROŽENBERGAR, upokojenec z Ruperč Vrha, Novo mesto: »Pošteno povem, da doma nisem spoštoval ženskega praznika. Tudi danes mislim, da dveh praznikov ni potrebno slaviti, saj so ženske že enakopravne, nekaj pozornosti več pa morajo imeti vsaj en dan v letu. Mislim, da še vedno drži tisto, da ženska podpira tri voga-»

MIRA LETIG, vodja pisarne na Policijski postaji Kočevje: »Nekatere ženske so matere, druge niso in to nikakor ne sme biti osnova za kakršnokoli ločevanje žensk. Prav zaradi tega se mi materinski dan ne zdi najprimernejši praznik. Osebnost sicer nimam nič proti njemu in mi je pravzaprav vseeno, če je ali ne, menim pa, da bi moral 8. marec še naprej ostati praznik vseh žensk.«

TATJANA GORŠE, PTT prometnica na metliški pošti: »Strinjam se, da je nataliteta v Sloveniji premajhna, nihče pa se ne vpraša, zakaj. Otroci je danes že takšen strošek, da vsak dvakrat premišli, predno se odloči zanj. Poleg tega so matere danes tako obremenjene, da je zanje vsak nadaljnji otrok velikansko breme. Njihovo delo pa ni dovolj priznano. Menim, da bi morale imeti ne le matere, ampak večje družine več olajšav.«

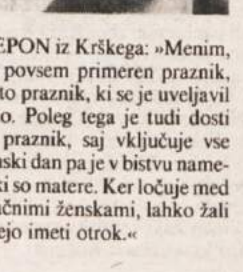
ANA ANDOLJŠEK, administratorka na občini Ribnica: »Sem mati treh otrok, pa vendar sem odločno proti ločevanju žensk na podlagi tega, ali imajo otroke ali ne in proti nagrajevanju materinstva. Če se ženska odloči, da otrok ne bo imela, je to njeno odločitev treba spoštovati, pa tudi na tiste ne smemo pozabiti, ki si otroke želijo, a jih ne morejo imeti. Če naj bi materinski dan praznoval matere, na 8. marec še naprej ostane praznik vseh žensk.«

ANDREJ ROŽMAN, dijak iz Brežic: »Dan žena je bil dosti splošen praznik. Zdaj se pojavlja materinski dan. To je lahko delikatno, saj vsaka ženska ne more biti mati. Ženske, ki ne morejo imeti otrok, bi bile lahko užaljene. Da je en dan nekaj posebnega, je sicer prav, ni pa prav, če družba pozornost do žensk oz. le do mater spravi na en sam dan.«

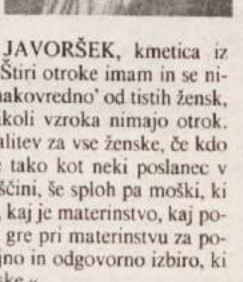
ALBINA ČEPON iz Krškega: »Menim, da je 8. marec povsem primeren praznik, navsezadnje je to praznik, ki se je uveljavil skozi zgodovino. Poleg tega je tudi dosti bolj nevtralen praznik, saj vključuje vse ženske. Materinski dan pa je v bistvu namenjen ženskam, ki so matere. Ker ločuje med takimi in drugačnimi ženskami, lahko žali tiste, ki ne morejo imeti otrok.«

ALOJZIJA BLAS, upokojenka iz Sevnice: »Menim, da nas je lahko sram, da imamo v novem slovenskem parlamentu take ljudi, kakršen je poslanec Schwartzbartl. Če so po njegovem mnenju nekatere ženske bolj enakopravne oz. enakovrednejše od drugih, pri tem pa očitno misli, da so te večvredne matere, moram reči, da je užalil tudi mene kot mater dveh otrok. Ženske gotovo nismo nikakršni stroji za rojevanje otrok, marsikatera pa ni mati iz zdravstvenih razlogov.«

TATJANA JAVORŠEK, kmetica iz Dol, Trebnje: »Štiri otroke imam in se nimam za bolj »enakovredno« od tistih žensk, ki iz kakršnegakoli vzroka nimajo otrok. Mislim, da je žalitev za vse ženske, če kdo glasno modruje tako kot neki poslanec v republiški skupščini, še sploh pa moški, ki zelo malo vedo, kaj je materinstvo, kaj porod. Mislim, da gre pri materinstvu za povsem prostovoljno in odgovorno izbiro, ki leži na duši ženske.«

Kmetijstvo

• Kdor nima denarja, temu ne pomaga pobožnost. (Luther)

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Minuli tržni ponedeljek smo poročali, da so na tržnici pričeli prodajati sadike vinske trte, uvožene iz Srbije. Kako in na kakšen način so ti prodajalci zginili s tržnice, se ne ve. Na njihovem mestu sedaj ponujajo sadike delavec KZ Krke — TZO Polje pri Sentjerneju. Sadike trsničarja Lenčiča iz Smalčje vasi so res 10 tolarjev dražje, vendar zanesljivo boljše kot tiste iz Srbije. Ta ponedeljek je bila še velika izbira sadik laškega rizlinga, zelena silvanca, šardoneja, kerner-ke, kraljevinca in žametne črnine. V neposredni bližini je mogoče kupiti tudi sadike sadnega drevja od jablan, hrušk, marelic in češenj do oreha in drugega sadja po 250 do 300 tolarjev. Znižale so se tudi cene čebulčica in ga je sedaj že mogoče kupiti po 200 tolarjev. Pri Olgi iz Trebnje je mogoče kupiti tudi seme boba, jedilnih buč, domače solate, rdeče pese, kole-rabe, motovilca in drugega. Česen še vedno drži ceno 300, jedilni krompir 20, semenski pa 40 tolarjev. Velik lonček smetane stane 200, sirček pa 100 tolarjev, jajca pa so se ta ponedeljek dobila že za 11 tolarjev. Posebno poceni so bila orehova jedra, in sicer po 700 tolarjev kilogram, bosanska sliva in fige pa po 250 tolarjev. Rozi-ne prodajajo po 280 tolarjev, slivovka pa je držala ceno kar 300 tolarjev. Pokukali smo tudi pod stojnico Sadje in zelenjave: limone 119, zelje 67, ohrov 91, česen 263, solata 170, korenje 92, orehi 700, peteršilj 210, jabolka 80 tolarjev itd.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni sej-
maščičev. Prvih so prodali 157 po
250 do 270 tolarjev, drugih pa 9 po
150 do 170 tolarjev kilogram žive
teže.

Kmetijski nasveti

Upanje se imenuje sante

V pičlih štirih letih, odkar so se naši pridelovalci prvič soočili s pristanostjo nekroze krompirja, je njen zloglasni virus PTRND tako rekoč zrušil pridelavo in močno prizadel dolgoletno strokovno delo pri vzgoji sort. Udarcec je toliko hujši, ker je najbolj prizadeta domača sorta igor, ki ji dolga leta ni bilo para ne po sortnih lastnostih ne po skromnih pridelovalnih zahtevah. Kaj je pomenila za naše kmetijstvo, zgovorno kaže rek, da Slovenci znajo pridelovati igorja, ne pa krompirja.

Zdaj je idile konec in pridelovanje krompirja postaja v vseh pogledih zahtevnejše in tudi dražje. Začenja se že s težavami pri pridobivanju semena. Domače pridelovanje semena je v razsulu in za letošnjo pridelovalno sezono, ki se te dni začne, si je bilo že treba izdatno pomagati z uvozom. Semena računajo, da moramo uvoziti že več kot polovico vsega potrebnega semena, to pa je okrog 4500 ton. Upoštevan je seveda le semenski krompir, ki ga posreduje trgovina. V celoti posadimo na leto v naši republiki približno 60.000 ton krompirja, razlika med obema številka pa kaže, kako malo semena naši kmetje sploh menjavajo. Temu primerno skromni so tudi pridelki.

Največ semenskega krompirja je bilo uvoženega iz Nizozemske, ki je znana po izjemno visoki tehnološki pridelovanju. Med uvoženimi sortami največ obeta sorta sante, ker je najbolj odporna proti virusu pristanostne nekroze. Obetajo tudi sorte resy, romano in pentland dell, ki pa v naših raz-

• **VSE ZAČETI ZNOVA** — Pridelovanje semenskega krompirja, ki ima predvsem po zaslugi KZ Trebnje in KZ Stična na Dolenjskem že dolgoletno tradicijo, bo treba postaviti povsem na nove temelje. Kot je znano, prenašajo viruse listne uši, predvsem siva breskova uš, zato je treba semenske nasade obvarovati pred njihovimi naleti. To se da doseči z gojenjem semenskega krompirja na zaprtih območjih. Po zamisli strokovne komisije za semenarstvo naj bi zaprta območja za Dolenjskem obsegala do 200 ha. To hkrati pomeni, da na njih merkantilnega krompirja ne bi smeli več pridelovati, so pa še tudi nekatere druge omejitve.

merah še niso vsestransko preučene in zanje republiška semenarska komisija še ni dala dokončne ocene, potrebne za vpis v sortno listo.

Posebno poglavje so cene semena, ki bodo jeseni močno vplivale na ceno pridelka. Ker pri nas zdravega krompirja ni več, je treba za uvoženo seme globoko seči v žep. Te dni so v Novem mestu prodajali uvoženi sante po 73,50 tolarja kilogram, medtem ko je nekaj cenejši kennebec, s katerim imajo pridelovalci že tudi nekaj slabih izkušenj, že pošel. Si lahko predstavljamo, kakšne bodo jeseni cene pridelka?

Kravam tudi uvoženo seme bikov

Govedorejci niso zadovoljni s kakovostjo osmenjevanja krav — Z občnega zbora sevnškega govedorejskega društva — Kdaj novi zakon?

SEVNICA — Rejci goveda v sevnški občini niso zadovoljni s kakovostjo osmenjevanja živali. Predsednik sevnškega govedorejskega društva Silvo Volarič je na občnem zboru društva pretekli teden dejal, da v to občino posebno kakovostnih bikov ni bilo, zvečine so bili to mladi bikovi. »Če si bil poseben tečen, si dobil boljše seme. Lani je bilo za nas kar porazno. Pogovarjali smo se že, da bi šli mimo zavoda. Zgodilo se je že, da je moral iskati seme v Ljubljano kar osemenjevalec,« je ponazoril Volarič.

Nek drug kmet je povedal, da je hotel seme simentalca, a osmenjeval-
lec tega semena sploh ni imel. Tajnik društva, ustanovljenega 10. septem-

MLADI IN KMETIJSTVO — Preteklo soboto so mladi kmetje iz Zabukovja, sevnška kmetijska svetovalna služba in podružnica SLS na Blanci pripravili občinsko tekmovanje Mladi in kmetijstvo. Zmagali so Zabukovljani, in sicer njihova 2. ekipa v sestavi Dušan Pečnik, Vikica Senica in Polona Špec (z desne proti levi); sledi tretjevrščena 2. ekipa Tržišča in drugovrščena 1. ekipa Zabukovja (na posnetku med degustacijo vin). Prvovrščeni ekipi bosta 4. aprila v Krškem zastopali barve mladih kmetov iz sevnške občine.

Časi niso naklonjeni vinu

S skupščine društva vinogradnikov Bele krajine

METLIKA — Društvo vinogradnikov Bele krajine je na nedavni redni letni skupščini v Metliki pregledalo delo v minulem letu, sprejelo načrt za letošnje leto, ob tem pa so se vinogradniki najdlje časa zadržali ob razstavi Vinjski vigradi, ki bo maja v Metliki.

Čprav jim je lanska vojna prekržala marsikateri načrt, so uresnili vse, kar

• **Tako na občnih zbora podružnic kot na skupščini društva vinogradnikov je bilo precej kritik na račun kmetijske svetovalne službe, češ da ne dela dobro, predvsem pa bi morala biti vinogradnikom bolj dosegljiva. Sve-tovalci se niso mogli braniti, ker jih kljub vabilu ni bilo na skupščini.**

so si zadali. Predvsem pa so zadovoljni, da jim je uspelo nabaviti laboratorija za analizo mošta in vina za semiško in črnomaljsko podružnico ter odzivnik za sporočila o pojavu boleznin in uporabi zaščitnih sredstev, ki je v Metliki. Sicer pa so veliko časa namenili letošnjemu ocenjevanju vin. Lani so pobrali dvakrat več vzorcev kot leto poprej, a so jih kar tretjino izločili, zato so se odločili, da bodo znova uvedli predocenjevanje.

Direktor metliške kmetijske zadruge Stane Bajuk je opozoril, da novi zakon o davkih ni v prid vinom, sicer pa tako slabe prodaje vin, kot je bila prva dva letošnja meseca, že leta ni bilo. Spomnil je tudi, da takrat, ko bodo začela pri nas veljati evropska pravila, ne bo moč več tako preprosto obnavljati vinogradov,

zato bi bilo prav, da bi tisti, ki jih name-ravajo obnoviti, to storili čim prej.

M.B.-J.

OCENJEVALI TUDI PODGORSKA VINA

NOVO MESTO — Nedavno so ocenjevanje vin opravili tudi v podružnici Podgorje. Vinogradniki so na pokažnjo prinesli kar 89 vzorcev, komisija pa je štiri izločila. Najboljši cviček ima v svoji kleti Jožica Mervar — s Hriba. Zanj je prejela oceno 15,86. Za nekaj desetink točke nižje ocene pa so prejeli vzorci Ivana Mikica iz Hrušice (15,70), Janeza Blažiča iz Hribov (15,64), Ludvika Medica z Ljubna (15,50), Staneta Košmrlja s Potov Vrha (15,42). Med dolenjskimi belimi vini je najvišjo oco-neno prejel vzorec Vlada Pavca z Ljubna (16,24), vino Staneta Košmrlja iz Hrušice pa je dobilo oceno 15,78 točke. Bo-žo Mrvar je najvišjo oceno prejel med dolenjskimi rdečimi vini (15,92), Ludvik Medic z Ljubna je za svoj vzorec prejel 15,82, Jože Ravbar pa desetinko točke manj.

Minulo soboto so imeli vinogradniki te podružnice skupščino. Poddeli so priznanje in diplome za najboljše ocenjena vina in prisluhnili predavanju ing. Jožeta Maljeviča o zaščiti in boleznih

TEDEN CVIČKA BO V NOVOEMESTU — Tako so sklenili člani Upravnega odbora Društva vinogradnikov Dolenjske na petkovi seji. Menili so, da ne bi bilo prav, ko bi ob dvajset-letnici društva selili prireditev izven kraja, kjer je zrasla. Vinogradniki se zave-dajo, da ta največja dolenjska prireditev sodi na Glavni trg, žal pa niso več pri-pravljeni na dvoboje z nergači in z vse-mi, ki so zadnja leta to prireditev spravili na kolena. Prireditev bodo spet pripravili na Kandijskem vrtu skupaj z gostinci Krke v dnevi od 21. do 24. maja. Na sliki: Podružnica Podgorje je za Jožefov teden pripravila Malo podgorsko cvičkarijo v desetih gostinšah pod Gorjanci. Pri Fonu na Uršnih selih, od koder je naš posnetek, je bil »uradni trening«. (Foto: J. Pavlin)

vinske trte. Podružnica Podgorje ima že 172 članov, njihove gorice pa se razprostrirajo na desni strani Krke pod Gorjan-ci.

J. P.

GOSTINCI KOT DEGUSTATORJI — Takole zbrano so dolenjski in belokranjski gostinci poskusili najboljša lanska vina iz metliške in trškovorske kleti. (Foto: A. B.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Ocenjevanje vina

1. nadaljevanje

Aromo »nosu« in aromo »ust« »sšeštevamo« in to upoštevamo pri ocenjuvanju.

Da bi pa skozi nos direktno dobi-li čim več vonjalnih vtisov, moramo imeti ustrezen degustacijski kozar-ec. Idealna velikost kozarca je za spoznanje manjša od 1/4 litra, oblika pa je natančno predpisana. Količina vina naj bo 1 dcl, tako da je kozarec napolnjen in je mogoče z nosom priti čim bliže površini vi-na, ki oddaja hlapne snovi, sestavi-vo arome. Seveda vino prej v ko-zarcu razgibamo, da pride v stik z zrakom in da pospešimo izhlapevanje arome. Seveda vino prej v ko-zarcu razgibamo, da pride v stik z zrakom in da pospešimo izhlapevanje arome. Seveda vino prej v ko-

zarcu razgibamo, da pride v stik z zrakom in da pospešimo izhlapevanje arome. Seveda vino prej v ko-zarcu razgibamo, da pride v stik z zrakom in da pospešimo izhlapevanje arome. Seveda vino prej v ko-

P. PERC

POBIRANJE VZORCEV VIN

ČRNOMELJ, METLIKA, SEMIČ — Društvo vinogradnikov Bele Krajine obvešča vinogradnike, ki želijo oddati vino za razstavo belokranjskih vin, naj se pravočasno prijavijo. Prijave bodo zbirali do 2. aprila: Janko Banovec, Polde Mušič in Matija Absec za Črno-melj, Martin Kramarič za Metliko ter Irena Plut za Semič. Vzorce bodo pobirale komisije v soboto in nedeljo, 4. in 5. aprila. Vino za oceno lahko dajo člani društva, ki so plačali članarino za leto 1992 in imajo določeno količino vina, kot določa pravilnik društva.

• **Najboljši strokovnjaki za sloven-sko gospodarstvo so bili in so sloven-ski ekonomisti.** (Senjur)

Da bo čim več res dobrih gostiln

O vinski kulturi na Dolenjskem in v Beli krajini — Dobra gostilna mora imeti samo dobra vina — Med gosti vse več poznavalcev in ljubiteljev dobrega vina

NOVO MESTO — V okviru razsta-ve Stare gostilne in gostilničarji v no-vomeški občini, ki so jo postavili ob iz-idu istoimenske knjige Slavke Ložarje-ve, so v prostorih hotela Kandija v Novem mestu prejšnjo sredo pripravili strokovno posvetovanje o vinski kulturi na Dolenjskem in v Beli krajini.

Lep obisk gostincev iz Dolenjske in Bele krajine je pokazal, da je vprašanje vinske kulture v naših vinorodnih kra-jih vse bolj v ospredju zanimanja. Dej-stvo namreč je, da se raven vinske kul-ture zadnja leta viša, in to v prvi vrsti pri potrošnikih, oz. natančneje povedano, pri ljubiteljih in poznavalcih vina, kate-rih zahteve so vse višje. Gostinci očito spoznavajo, da je treba ponudbo vina in vse, kar sodi zraven, prilagajati takemu boljsem okusu in zahtevam. Na to je svoje predavanje in vodeno degustacijo uglasil tudi mag. Julij Nemanič, prizna-ni slovenski vinarski strokovnjak evrop-ske veljave.

Gostinci lahko zelo veliko naredijo ne samo za to, da zadovoljijo željam za-htevnejših gostov, ampak da nasploh dvigajo vinsko kulturo in kulturo pitja pri nas. Za to pa morajo najprej sami bi-ti dobri poznavalci vina in to najčistejšo pijačo, kot je vino imenoval Pasteur, znati ceniti. Vsa stvar se začne že pri na-kupu. Vsekakor si dobra gostilna ne bi smela dovoliti točenja slabega vina ali celo vina z napakami, kar se danes pri nas, žal, še pogosto dogaja. Poleg naj-boljših domačih vin, na primer cvička na Dolenjskem ali belokranjskega bele-

ga in metliške črnine v Beli krajini, naj bi v gostilnah gostu lahko postregli tudi z izbranimi vini iz drugih slovenskih vi-norodnih območij. Prav tako naj ne bi bilo gostilne, kjer zahtevni gost ne bi mogel dobiti vina posebne kakovosti, na primer pozne trgatve.

USTANOVITEV ZVEZE KMETIC

ČRNOMELJ — V petek, 27. marca, bo ob 16. uri v sejni sobi skupščine občine ustanovni občni zbor Zveze kmetičev Črnomelj. Po občnem zboru bo Slavko Zgonc predaval o vzgoji bal-konskih in okenskih rastlin. Vabljeni!

Na poljuden način je nato mag. Ne-manič predstavil strokovno posvetovanje in ocenjevanje vin. Še prej pa povedal, v kakšnih kozarcih morajo biti katera vi-na in pri kakšni temperaturi in kako naj bojo servirana ter kakšna vina sodijo k določenim jedem. Prav bi bilo, ko bi gostincev gostu ne samo lahko ponudil širši izbor vin iz svoje kleti, marveč bi mu priporočil določeno vino za to ali ono priložnost, k tej ali drugi jedi, mu svetoval in se z ljubiteljem na višji ravni o vinu lahko razgovoril. V veliki večini naših gostinskih lokalov, tudi tistih, ki sodijo med najboljše, dandanes še ni ta-ko, se pa stanje izboljšuje.

A. BARTELJ

gospodinjski kotiček |

Kruh kot podoba blaginje

Kruh je bil že od nekdanj spošto-vana jed. V hišah, kjer so imeli ved-no kruh na mizi, je to pomenilo zu-nanji videz blaginje, saj so nekoč mnogi kraji imeli kruh na mizi le za praznike. Nadomeščali so ga žgan-ji, poletna in kasneje tudi krompir. Kruh je prastara jed. Poznali so ga že pred 5000 leti. Ta kruh je bil nek-vašen. Še do danes so se ohranile nekatere vrste nekvašenega kruha, kot so mlinci, gibice, presne pogache itd.

Za naše kraje so ohranjeni zapisi, da se je kvas pripravljval na več na-činov. V nekaterih krajih Dolenjske so izdelovali kvas iz prosene ali ko-ruzne moke in mošta. Iz tega so za-mesili hlebčke in jih posušili. Pred peko so jih zmočili in zmešali z mo-ko. Temu kvasu so rekli kravajec ali pa tudi droži, ki so jih puščali v mentrgi od stare peke in z njimi za-mesili novo testo. Droži so delali tudi iz hmelja in koruzne moke. Kruh so mesili iz različnih vrst mok.

Med najbolj okusne domače kruhe so spadali pšenični kruh iz več pšenice, mlete na črno moko, rženi in zmesni kruh. Žita, ki jih lahko uporabljamo za pripravo polnovredne krušne moke, so: pšenica, rž,

ječmen, koruza, oves in proso. Poleg naštetih žit dajejo kvalitetno moko za kruh tudi ajda in soja, ki ne spadata med žita.

PŠENICA je najpomembnejše krušno žito. Zrnye je golo in pri-merno za mletje. Poleg škroba vse-buje precej beljakovin (10%), maš-čob (2%), balastnih snovi (2%) in precej kalcija, fosforja, železa in vi-taminov skupine B. Med beljakovi-nami so pomembne tiste, ki v vodi nabreknejo. Pšenična moka je la-hko prebavljiva.

RŽ je najpomembnejše žito se-vernih predelov Evrope, Azije in Amerike. Zrno je golo kot pšenično. Vsebuje 9,3% beljakovin, 1,8% maščob, 74% ogljikovih hidratov, 1,6% balastnih snovi. Med rudni-nami ima največ fosforja, kalcija in železa. Od vitaminov vsebuje pred-vsem vitamine B1, B2, B6, B12 in E. Ržena moka ima izrazitejši okus od pšenične, vsebuje več rudnin in počasneje vzhaja. Vsebuje dovolj beljakovin, ki v vodi nabreknejo, zato lahko zamesimo kruh iz več kot 70% same ržene moke. Ržen kruh je težje prebavljiv od pšenične-ga. (Se nadaljuje.)

HELENA MRZLIKAR

Opozorilna stavka večine delavcev

Nedavna splošna opozorilna stavka v organizaciji Svobodnih sindikatov ni obšla dolenjskih delavcev — Visoka stopnja soglasja s stavkovnimi zahtevami

NOVO MESTO — V sredo, 18. marca, se je v splošno opozorilno stavko, ki so jo organizirali Svobodni sindikati, vključilo tudi 80 odst. delavcev v novomeški in trebanjski občini, mnogi neposredno, mnogi pa tudi po japonsko, s podpisovanjem stavkovnih zahtev med delom. Marsikje so se stavkajočim pridružili tudi nečlani oz. člani drugih sindikatov v podjetju.

Večina je za stavko izkoristila omejitve električnega toka, na zborih pa so se pogovarjali o stavkovnih zahtevah sindikata in o zagatah, ki jih s težavo zmagujejo celo tako prisilno.

Na tiskovni konferenci, sklicani 18. marca, ko je večina že zaključila dveurno opozorilno stavko, je sekretar novomeške območne organizacije ZSSS Igor Vizjak odgovoril tudi na očitke o spoliziranosti stavke in na dileme, ali je stavka pravi način. »Trdim, da stavka ni politična in ni naperjena proti nobeni stranki. Politične podpore nismo iskali, če so nas nekateri stranke podprle, smo pa veseli, da mislijo tako, kot mi. In nič več. Tudi cilji vseh sindikatov so dokaj identični, čeprav so metode različne. Zahteve so jasne, protest pa je naperjen proti načinu dela vlade. Ali je stavka pravi način? Seveda se da pogovarjati v nedogled, mi smo se tudi pripravili pogovarjati, a če se nikakor ne da doseči dogovorov, ki bi pomenili obvezo za ravnanje vseh strank pogovarjanja, so pogovori v danem položaju izguba časa,« je rekel Vizjak in dodal, da je delavsko (ne)razpoloženje zaenkrat še obvladljivo. Ko bo prestopljen rob, bo drugače.

dobra podjetja, kot je novomeška Krka. Kljub zelo različnim reakcijam na stavko mislijo v Svobodnih sindikatih pritisk še stopnjevati, če ne bo

odzivov nasprotne strani, vlade. Slišati je bilo celo zahteve po generalni stavki, če opozorilna ne bi zalegla.

Opozorilna stavka je na Dolenjskem potrdila visoko stopnjo soglasja s sindikalnimi zahtevami. Te so bile: ukinitev zakona o plačah (to se je medtem že zgodilo), pravičnejša cena dela, ki omogoča preživetje (zajamčena plača je tudi že nekoliko zvišana), izpolnjevanje kolektivnih pogodb, pa tudi nova delovna mesta, socialna varnost in stabilnost, spoštovanje delavskih pravic. Stavkajoči so podprli zahteve in marsikje primaknili še kakšno svojo, na primer v Pioniru zahtevo po enakih pogojih za pridobivanje dela.

V pisnih podpornih, ki so jih sindikati v posameznih podjetjih naslovili tudi na vlado, piše, da vlada pusti de-

lavce umirati na obroke, da jih preveč izčrpa, pa da je skrajni čas, da jih začne upoštevati kot partnerje ter da pripravi predloge, na katerih se bo dalo združiti vse pri uresničevanju gospodarskih nalog. Veliko jeze si je vlada prislužila s tem, da se je kljub podpisani kolektivni pogodbi obnašala, kot da te ni.

Z. L.-D.

PODPISANA KOLEKTIVNA POGODBA

STRAŽA — Prvo kolektivno pogodbo so v Novolesu podpisali jeseni 1990 in je veljala do konca leta 1991. Po daljšem pogajanju in usklajevanju med sindikatom in vodstvom Novolesa so v začetku tega marca podpisali novo kolektivno pogodbo, ki bo veljala do začetka 1993. Ta pogodba upošteva dejstvo, da je sistem Novoles v sanaciji, ki naj bi jo končali januarja 1993, obenem pa je izvajanje določil pogodbe vezano tudi na doseganje predvidenega dobička.

padanju.

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je že pripravil osnutek konservatorskega programa za zaščito in obnovo Narodnega doma. V njem je predvideno, da bi v prvem in drugem nadstropju ter na podstrešju dobil prostore Zavod, dvorana bi bila namenjena strokovnim predavanjem, seminarjem in podobnemu, spodnji prostori pa bi bili namenjeni galerijski dejavnosti. Do konca letošnjega leta naj pridobijo projekt, v začetku prihodnjega leta pa dejansko začeli obnavljati Narodni dom.

Denar naj bi iz vreče za spomeniško-varstvene akcije in iz vreče za ureditev pogojev dela Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine prispevala republika, seveda občina ne bo mogla stati ob strani. Za natančnejše finančne načrte pa je zdaj še prezgodaj.

Novomeška vlada je načelno podprla tak predlog obnove novomeškega Narodnega doma. Seveda bo potrebnih še mnogo prizadevanj, da se bo obnova zares začela. Natančno bodo določili tudi pogoje, po katerih bo stavba prenesena v upravljanje Zavoda.

Z. L.-D.

Za boljšo obveščенost študentov

Terna, glasilo študentskega servisa

NOVO MESTO — Časi so taki, da pride študentu ali dijaku vsak dinar, ki si ga zasluži sam, zelo prav. Že desetletje nazaj je pri iskanju dela in za varstvo študentov in dijakov v Novem mestu skrbel študentski servis, tedaj še v sklopu Mladinske turistične poslovalnice. Od oktobra lani pa je servis v rokah Ivanke Plut, ki je od ministrstva za delo dobila dovoljenje za posredovanje del šo-

Ivanke Plut

lajoči se mladini, sicer pa to delo pozna že od prej.

Novost, ki jo je pred kratkim servis ponudil, je glasilo Terna. »O glasilu smo razmišljali že pred leti, vendar se je vedno zataknilo pri denarju. Sedaj smo ga naredili, pri pomogel naj bi k boljši informiranosti med servisom, študenti, člani in delodajalci.« nam je povedala Ivanka Plut, ki je tudi glavna urednica glasila. Glasilo bo izhajalo po potrebi.

»Ker so žal danes razmere takšne, da se zakonodaja kot tudi druga področja iz dneva v dan spreminjajo, je zelo potrebno, da so tudi mladi na tekočem z informacijami, in z glasilom jim želimo pot do njih olajšati,« dodaja Plutova. Predvsem pa si želijo, da bi delodajalci znali tako hitro, kot naročijo delo, opravljeno delo tudi plačati. Glasilo Terna naj bi jih na to spominjalo. Prva številka glasila je izšla v 1000 izvodih; poslali so jo delodajalcem in trenutno Terna sodeluje s 729 podjetij, zasebniki in podjetniki, študentje in dijaki pa bodo številko dobili na servisu.

Terna pomeni na loteriji glavni dobiček - trojko. Upajmo, da bo tudi študentom prinesla več sreče pri iskanju dela in pri izplačilih.

J.D.

Kam s policisti?

Novomeška vlada bi jih preselila na nekdanji vojaški kompleks

NOVO MESTO — Kako sedanja lokacija in prostori Uprave za notranje zadeve v Novem mestu ne ustrezajo potrebam, je zelo lepo razvidno iz zahtev, ki jih za urejanje lokacijsko-prostorskega problema UNZ postavlja ministrstvo za notranje zadeve republike Slovenije. Kje nova Uprava za notranje zadeve Novo mesto kot regijska ustanova za južni del Slovenije bo, še ni odločeno, novomeška občinska vlada pa je nedavno podprla lokacijo v Žabji vasi.

Sedaj ima UNZ prostore na dveh mestih v samem mestnem jedru, kjer ni možna nikakršna širitve, ki bi bila potrebna že za sedanje število zaposlenih. Pri iskanju možnih lokacij nove UNZ so preverili štiri: križišče Zagrebške ceste z Belokranjsko, kompleks vojaških skladišč v Žabji vasi, prostor pri Agro-skladišču in sedanjo poročnišnico. O tje se je že povsem resno govorilo kot o novi policijski upravi, a se je pokazalo, da iz te moke ne bo kruha. Rekonstrukcija stavbe za novi namen bi bila izredno zahtevna in bi tudi bistveno posegla v sam koncept zgradbe. Za povrh je za okrog 2.000 m² premajhna. Lokacija je prometno slabo dostopna, saj je vezana na preobremenjene tri ceste: Cesto hercevoje, Ljubljansko in Cesto komandanta Staneta. Na njej ni možno zagotoviti dovolj parkirnih mest, saj je potrebnih vsaj 120. Lokacija v Žabji vasi, ki se po neuradnih informacijah policajem ne zdi napačna, je bila zaradi odmaknenosti iz mesta ocenjena kot manj ugodna, zato so v novomeškem Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje pripravili program izdelave ureditvenega načrta za gradnjo glavne stavbe UNZ nasproti nove avtobusne postaje.

Kot rečeno pa je novomeška vlada kot najprimernejšo lokacijo za novo stavbo UNZ, ki bo sedež za vso južno Slovenijo, podprla kompleks nekdanjih vojaških skladišč v Žabji vasi. Vse opisane lokacije si je preteklo sredo ogledal celo sam slovenski minister za notranje zadeve Igor Bavčar, a končna odločitev še vedno ni padla.

MINISTRSTVO ZA NOVOLESOV PROJEKT

STRAŽA — Tudi v letošnjem letu je Novolesovo podjetje Vežan les prišlo med tista podjetja, katerih posamezne projekte bo sofinanciralo slovensko ministrstvo za znanost in razvoj, in to iz sredstev za spodbujanje tehnološkega razvoja. Gre za triletni projekt »Razvoj ognjevarne vezane plošče ter posebne drsne ski plošče«.

PRAVICE — Pretekli terek popoldne je bila v šmihelski šoli nadve prijetna prireditev za otroke in starše. Pokvariti je ni mogla niti zatohlost starih in neudobnih prostorih, ki kar kličejo po novih. To pač ni Anglija, kjer so menda najbolj v čislju klinike, šole in podobne ustanove, ki smejo domovati v stoletja starih stavbah. Sicer pa starost in neudobnost šole ni bila edina torkova nevšečnost. Nekaterim staršem je bil pokvarjen že prihod na prireditev, saj so imeli probleme s parkiranjem. Mamica, ki se je pripeljala s šolarko na prizorišče med zadnjimi, je ob zatpanem dvorišču šole hotela parkirati na čistini pred kioskom — prodajalno koha, sliščic in predvsem bičem, a jo je osebe skoraj metlo odganjalo stran. Spor je na mestu samem dobila mamica, ki je preprosto zaklenila avto in odšla. Še zdaj pa jo razburja pikantne zgodbe o bruhajočih osebkih okrog omenjenega kioska, s katerimi občasno pride iz šole mala šolarka.

SMETANA — Na prvi volilno-programski konferenci občinskega zbora novomeške Demokratske stranke v hotelu Metropol so demokratski poudarjali, da bodo s stališči do aktualnih dogodkov v občini in z dejanji skrbeli za razpoznavnost svoje stranke v občinskem prostoru. Zanj so poskrbeli že kar na samem zboru, četudi je šlo za takšno malenkost, kot je smetana v kavi. Če že postrežejo z njo, je to na podobnih zborih običajna škodolika ekspresa. Pri demokratsih si jo je bilo mogoče izpoljšati s posebej servirano smetano. Če naj bi to pomenilo kaj globljeja, bomo kmalu videli.

TENISKE — Nedavno se je Novomeška odpravila v eno novomeških prodajalnic, ker si je najstnik hčrka zaželela nove športne copate. Nakup ob veliki izbiri ni bil problematičen, zataknilo pa se je s posebnim računom, ki naj bi veljal za uveljavljanje olajšave pri odmeri dohodnine. Prodajalka je gospo pravilno poučila, da ji prinašajo davčno olajšavo le teniske, kupljene za njeno lastno uporabo, medtem ko ima za otroka tako ali tako že olajšavo. Kaj je 16.000 SLT za vse leto v primerjavi s 4 tisočaki za ene športne copate, seveda nikomur ni mar, posebej ne oblasti. Ker si trmasta gospa ne predstavlja, kako bodo davkarji kontrolirali, kdo v družini nosi športne copate št. 39, si je vseeno pridobila potreben račun, ki velja kot olajšava za odmero dohodnine.

SEKUNDE — Nič čudnega ne bi bilo, če bi zaposleni v novomeški občinski upravi začeli govoriti o beneficiranem delovnem stažu. Zaradi predolgega spanja, jutranjih prometnih zagat in zamud nemalokrat kdo potem brezgledno drvi preko ceste v občinske pisarne, saj so pomembne sekunde. Kartica tistega, ki ni prišel v službo pred sedmo, gre namreč na pomembno pot v višja nadstropja, ki je potem plajljiva v tularjih.

Ena gospa je rekla, da je gotovo pričakovati povečano učinkovitost novomeške oblasti. Po težkih mukah ji je uspelo novčuti 440 tisočakov za telefonsko povezavo službenega avta z mobilnim telefonom.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 9. do 17. marca so v naši porodnišnici rodile: Jožica Žugelj iz Otoka — Mojca, Vladimira Zore iz Bogniške vasi — Sandro, Slavica Jevnikar iz Velikega Bana — Dejana, Martina Papež iz Rebrji — Martino, Mira Dolinar iz Ribnika — Andreja, Bojana Mrvoš iz Drenovca — Simona, Alberta Štupar iz Straže — Nastjo, Maja Krakar iz Meniške vasi — Aljaža, Renata Nahtigal iz Češnjic — Petro, Andreja Zupančič iz Arčelce — Blaža, Martina Kurent iz Skrljeveca — Jureta, Maja Malavašič-Divjak iz Krškega — Žiga, Marjeta Starešinič iz Ogulina — Roka, Danica Avbar iz Malenske vasi — Boštjana, Mojca Bele iz Šmarja — Majo, Mojca Čepin iz Gorenje vasi — Tadeja, Marica Jarc s Trbinca — Blažko, Zdenka Komljanec iz Jerman vrha — Gregorja, Ana Bogovič iz Velike vasi — Jakobja, Marija Ivana Berkopec z Gor. Težke vode — Simona, Antonija Gunde iz Grobelj — Denisa, Irena Plut iz Kota pri Semicu — Kristjana, Simona Vrančič iz Metlike — Miha, Milka Ivančič iz Črnomlja — Tanjo, Nevenka Bunarkič iz Zaloga — deklico, Marjana Pangre iz Muhaberja — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Marija Župevec iz Šegove ulice 1 — Janjo, Vilma Bajt, Marjana Kozine 21 — Bineta, Marija Boben iz Dilančeve 1 — Davida, Marjanca Forsček iz Adamičeve ulice 34 — Stello, Čestitamo!

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 28. marca, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: Market na Ljubljanski od 7. do 19. ure trgovina CEKAR v BTC Javna skladišča v Bučni vasi.
- Šentjernejski: Market Dolenjska
- Dolenjske Toplice: prodajalna Rog
- Žužemerk: Samopostrežba KZ
- Straža: Market Dolenjska
- Novo mesto, v nedeljo od 8. do 11. ure: Samopostrežba, Glavni trg 23
- od 8. do 12. ure: trgovina CEKAR v BTC Javna skladišča v Bučni vasi
- Črnomelj: prodajalna Pod lipo

Demokrati mislijo na oblast

NOVO MESTO — Preteklo sredo je bila prva programska volilna konferenca občinskega zbora Demokratske stranke Novo mesto, na kateri so v prisotnosti Igorja Bavčarja in dr. Dimitrija Rupla, predsednika in podpredsednika slovenske Demokratske stranke, za predsednika novomeških demokratov izvolili Karla Vardijana ter sprejeli programska izhodišča. So stranka sredine, želijo postati najpomembnejša stranka v občini in stranka na oblasti, ker je oblast v demokratičnih sistemih edini vzvod, s katerim lahko uresničujemo svoj program.

Občinski odbor novomeških demokratov bo zavzemal avtonomna stališča do dogajanja v občini in se vključeval v njihovo reševanje, tako da bo stranka razpoznavna tudi na občinski ravni. Pravijo, da imajo vizije, ki so njihovih cilji. Dolenjsko in Belo krajino hočejo odpreti svetu kot turistično deželo in uveljaviti regionalno blagovno znamko. Pospeševati naj bi le toliko industrije, da bo zagotovljena normalna zaposlenost naravnemu prirastu prebivalstva. Še ta industrija mora biti okolju prijazna. V Novo mesto hočejo pripeljati strokovne ustanove, ki bodo pospešile tudi kulturni razvoj in izboljšale kakovost življenja. Zavzemajo se za odpiranje birojev in predstavništev tujih držav in firm v Novem mestu, katerih delovanje bo usmerjeno tudi na Hrvaško. Kot ključno področje svojega delovanja omenjajo izobraževanje, na Dolenjskem naj bi imela sedež vsaj ena visoka šola, po možnosti specializirana šola za kakovost. Iščejo nove

oblike pospeševanja kulturne dejavnosti. Namesto aktivnega pospeševanja hočejo podjetništvo razbremeniti vseh birokratskih in drugih ovir, preostanek družbenega premoženja pa naj bi čimprej privatizirali. Privatizacija mora biti po njihovem odplačna. Predvidevajo soupravljanje delavcev po zahodnem vzoru. Reševanje brezposelnosti predvidevajo z dodatnim usposabljanjem. Dolenjska in Bela krajina morata v doglednem času postati znani po proizvodnji biološko zdrave hrane tudi zunaj meja države.

Demokrati zagovarjajo razvoj lokalne samouprave z večjim številom središč, ki so povezana v širše skupnosti. Hočejo davčno politiko, ki pospešuje podjetnost in pravično porazdeljuje bremena, socialno politiko, ki odpravlja skrajnosti, ki spremljajo tržno gospodarstvo, pokojnine, ki niso socialna pomoč, zdravstveno varstvo, ki zagotavlja pogoje za ohranjanje in krepitev zdravlja. So za čiste račune o stroških nadgradnje, za zmanjšanje stroškov javne porabe, imajo pa tudi povsem konkretne poglede na nekatere probleme v občini. Pri njihovem reševanju skušajo poslanci demokratov sodelovati že sedaj v skupščini, ustanovljen pa bo tudi poslanski klub. Program, ki je tudi po mnenju Bavčarja in dr. Rupla dobra osnova za promocijo stranke v javnosti, bodo še dopolnili s konkretno strategijo, kako priti na oblast in kako stranko kadrovske še okrepiti.

Z. L.-D.

Škocjanci grede pred parlament?

Če v 14 dneh iz Ljubljane ne bo pozitivnega odgovora o dokončanju del na hidromelioraciji Radulje, bodo odšli protestirat pred republiško skupščino

ŠKOCJAN — V petek, 20. marca, zvečer je bil v dvorani krajevne skupnosti Škocjan letni občni zbor Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke, podružnice Škocjan, in občinskega odbora Novo mesto. Pregledali so lansko delo in za novega predsednika podružnice izvolili Franca Trbanca. Z Zvonkom Ivanušičem, ki je prišel na zbor namesto napovedanega podpredsednika stranke Marjana Podobnika, je tekel pogovor o novi identiteti stranke, največ pa je bilo govora o glavnem škocjanskem problemu — nedokončani hidromelioraciji doline Radulje.

Po besedah predsednika Slavka Koška je bil občinski odbor SKZ — LS Novo mesto lani kar prizadeven. Njegova komisija je spremljala delo svetovalne službe. Gospodarska komisija si skupaj s poslanci pripisuje zasluge za pridobitev 11 milijonov tolarjev za regresiranje v kmetijstvu. Letos naj bi v ta namen izobilni 25 milijonov tolarjev. Organizirali so strokovno ekskurzijo v Gornjo Radgono in dve okrogli mizi o prihodnosti kmetijstva, sodelovali pri izdelavi občinskega kmetijskega programa, podprli občinsko vodstvo v boju za dokončanje del na Radulji, se ukvar-

»VROČA« RADULJA — Petkovega zboru podružnice SKZ — LS v Škocjanu se je udeležil tudi član izvršilnega odbora stranke Zvonko Ivanušič. A vsaj toliko kot o stranki in njenem delu so prisotni govorili o problemu nedokončane hidromelioracije, ki se vleče že leta. (Foto: Z. L.-D.)

hodili v stranko. Potolažili so ga, da ne bo problemov, če bo pošteno zagrabil za delo.

Zvonko Ivanušič je orisal spremembe v SKZ — LS, ki si je v skladu s programsko širitvijo nadela tudi novo ime — Slovenska ljudska stranka. V bodoče bo stranka sestavljena iz kmečke, upo-

• Vseskozi pa se je petkova razprava v Škocjanu vračala k problemu hidromelioracije Radulje. Dela so bila pred moratorijem na reje podobne kmetijske operacije narejena na tri četrt, zdaj pa že poldrugo leto stojijo, ker se z republiškim ministrom za kmetijstvo in za varstvo okolja in urejanje prostora nikakor ne da dogovoriti, po kateri inaci bi bilo zaključeno. Namesto koruze se bohoti nezadovoljstvo okrog tisoč udeležencev melioracije in komasacije. V letošnjem republiškem proračunu za Raduljo ni predviden niti tolar, za dokončanje del pa bi potrebovali okrog 100 milijonov. Slišati je bilo, da bodo Škocjanci dali Ljubljani še dva tedna časa, da pove, kako misli zadevo urediti. Če ne bo, bodo šli pred republiški parlament, in to nenapovedano, da se ministri ne bodo spet utegnili poskriti.

kojenske, ženske, obrtniške in mladinske zveze. Zveze bodo delovale samostojno, na volitvah pa bi nastopale skupaj.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

• Demos je nekaj naredil le za tiste, ki že sedaj niso spadali med siromašnejše. Dokaz za to je prodaja stanovanj. (T. Hribar)

NOVI PLURALIZEM — Eden od članov izvršnega sveta je predlagal, naj bi v občinskem proračunu namenili manj denarja za stranke in več za telesno kulturo.

PA VENDAR USPEH — Prej omenjeni član izvršnega sveta pa je vztrajal, da je potrebno nekatere izvirni denar za telesno kulturo.

CEFIZELJ — Novonastali Črnomaljski ansambel, ki je namenjen predvsem mlajši publiki, se imenuje Hop.

BRUHANJE — Nedo dolgo pred tem, preden so se začeli ljudje vzpenjati po stopnicah v občinsko stavbo, kjer so prisostvovali občnemu zboru krščanskih demokratov.

Sprehod po Metliki

GOSPODIČNA SUZY, animirana dama neugotovljenega porekla, ob torkih uspešno zabava poslušalce podgurske radijske postaje Studio D.

MED LJUDMI KROZI RESNIČNA ZGODBA, povezana s slovensko južno mejo in carino.

VLAK IN SMETI — Dobravice — Ljudje so na zboru krajanov in Dobravčan predlagali, naj bi na postaji v tem kraju tudi v bodoče ustavljali vsi vlaki razen zelenega.

V PODJETJU BETI JE BILO nekaj narobe z osjo pri črpalci. Tisti, ki skrbe za takšne in podobne reči, je vrgel kos železa v avto in se odpravil v bližnji Karlovec.

TREBANJSKE IVERI — NASMEH — Trebanjski župan Ciril Pungartnik na sejah trebanjske vlade tako vneto razpravlja, da včasih pozabi celo na pogosto pržano cigareto.

OSNUTEK — Vse kaže, da bodo Trebanji letos precej časa eksperimentirali z osnutkom občinskega proračuna.

ROMI — V Zagorici imajo spat opraviti z Romi. Vaščane zanima, kaj neki bodo ukrenile občinske oblasti.

OSNUTEK — Vse kaže, da bodo Trebanji letos precej časa eksperimentirali z osnutkom občinskega proračuna.

OSNUTEK — Vse kaže, da bodo Trebanji letos precej časa eksperimentirali z osnutkom občinskega proračuna.

OSNUTEK — Vse kaže, da bodo Trebanji letos precej časa eksperimentirali z osnutkom občinskega proračuna.

OSNUTEK — Vse kaže, da bodo Trebanji letos precej časa eksperimentirali z osnutkom občinskega proračuna.

OSNUTEK — Vse kaže, da bodo Trebanji letos precej časa eksperimentirali z osnutkom občinskega proračuna.

OSNUTEK — Vse kaže, da bodo Trebanji letos precej časa eksperimentirali z osnutkom občinskega proračuna.

IZ NAŠIH OBČIN

Neprecenljiv most med državama

Belokranjci bi na račun življenja ob meji lahko marsikaj iztržili, je menil na zboru SKD minister za industrijo in gradbeništvo Izidor Rejc

ČRNOMELJ — Tukajšnji občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov je privabil na drugi letni občni zbor številne člane in goste, ki so dodobra napolnili sejno sobo skupščine občine.

Predsednik Črnomaljskih krščanskih demokratov Franc Stariha je orisal razvejeno delo stranke v dveh letih, odkar v občini obstaja.

32 POPOLNIH ZAHTEVKOV

ČRNOMELJ — Pred sprejemom zakona o denacionalizaciji so v Črnomlju upravičenci vložili 87 zahtevkov.

članov hitro povečuje in že približuje dvestotim. Sicer pa bodo letos nadaljevali z izobraževanjem, humanitarnim delom, pripravami na volitve, ki si jih želijo čim prej, ter zunanje-političnim udejstvovanjem.

Izidor Rejc: »Najprej si moramo pomagati sami, šele potem nam bodo tudi drugi priskočili na pomoč.«

in članov republiške vlade, ki so iz vrst SKD. Pohvalil je, da se je v Sloveniji pričela rahla rast proizvodnje ter da jim

OBČNI ZBOR SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

METLIKA — Metliška podružnica Slovenske ljudske stranke (bivše Slovenske kmečke zveze-Ljudske stranke) bo imela v nedeljo, 29. marca, ob 9.30 v tukajšnjem kulturnem domu redni letni občni zbor.

Z zadovoljnimi kupci do profita

Z novinarske konference v Trimu — Predstavljena nova direktorica podjetja Tatjana Fink — Stane Velikonja po 1. aprilu njen namestnik in tehnični direktor

TREBNJE — »Še pravi čas smo šli v Evropo, zato smo lažje preživel. Pozna se izpad jugoslovanskega trga, in čeprav že več kot polovico izdelkov prodamo na evropskih tržiščih, predvsem pa v Nemčijo, Avstrijo in Italijo, bomo morali izvoz še povečati, kajti Slovenija je premajhna za naše zmogljivosti.«

Nepreklicno so, kot kaže, minili časi, ko so delavci Trima delali tako velike objekte, kot je bila, denimo

OČISTIMO POLJANSKO DOLINO!

SINJI VRH — Vse občane v krajevnih skupnostih Vinica, Stari trg in Poljanska dolina-Predgrad, ki jim je mar čista narava, še posebej pa prelepa dolina Kolpe, poziva Lovska družina Sinji vrh v sodelovanju z Lovsko družino Predgrad, Kulturno-sportnim društvom Predgrad in Turističnim društvom Poljanska dolina ob Kolpi k očiščevalni akciji ob cestah v omenjenih krajevnih skupnostih.

OB MATERINSKEM DNEVU

ČRNOMELJ — Predstavniki tukajšnje občinske odbora Slovenskih krščanskih demokratov so ob materinskem dnevu vsaki materi v občini osebno izročili čestitko ob prazniku.

VSE NA ENEM MESTU — Potem ko je Novotehna odprla avtomobilsko salona v Krškem in Novem mestu, je pretekli teden presenetila kupce z otvoritvijo salona avtomobilov volkswagen v Metliki.

Rešitev za Flekov mlin

Ribiči bi radi uredili klub-ske in poslovne prostore

ČRNOMELJ — 350 članov ribiške družine Črnomelj si že vrsto let prizadeva dobiti prostor za klubsko in poslovno dejavnost, a žal zaman.

Od takratne ponudbe pa se je že marsikaj spremenilo. Začela se je denacionalizacija in prav zato ribiči menijo, da imajo sedaj veliko možnosti, da dobijo Flekov mlin.

Prav tako je zanemarjena tudi okolica in kot smetišče sredi mesta Črnomljcem ni prav nič v ponos. Zaradi vsega tega so Črnomaljski ribiči napisali pismo občinskemu izvršnemu svetu, v katerem mu predlagajo, naj komisiji za denacionalizacijo svetuje, da bi lastnici, če bi se s tem strinjala, izplačali mlin, kot kulturno dediščino pa bi ga prevzela v svojo skrb občina.

Ribiči svoj predlog rešitve mlina utemeljujejo s tem, da velja mlin za eno najstarejših stavb v mestnem jedru, saj že zgodovinar Rutar meni, da bi stal mestni mlin veliko prej, preden so začeli graditi grad in mesto okrog njega.

M.B.-J.

Družno napredujejo hitreje

V KS Mokronog posodobili precej cest in postavili 8 avtobusnih postajališč

MOKRONOG — »Letos računamo, da bomo z okrog 4 milijoni tolarjev zbrali dovolj denarja predvsem za okrog 6.000 kvadratnih metrov asfalta, betona in okrog 3200 kvadratnih metrov betona drobirja za krajevne ceste.

Ivan Vovk

Od omenjenega zneska naj bi okrog 3,2 milijona tolarjev zbrali sami pretežno s krajevnim samopriskevkom, od trebanjske občine pa pričakujejo za okrog milijon tolarjev pomoči iz proračuna trebanjske občine.

• Že sedanjí bivalniki gre do tujem dobro v denar, v njih denimo delujejo številne enote nemške banke DB. Trimovci naj bi izdelovali še zahtevnejše tehnološke posode, ekološko čistejšo, bolj nosilne gradbene plošče z boljšim tenjenjem.

mark. Ocenjujejo, da bi kapital lahko v dobršni meri dobili v tujini, žal pa ni mogoče uresničevati nadaljnjih načrtov, dokler ne bomo v Sloveniji dobili zakona o lastninjenju.

Čistili ne bodo le šolarji

Čiščenje okolja

RIBNICA — Čistilne akcije so bile v preteklih letih bolj ali manj prepuščene šolam, letos pa bodo šole le eden izmed udeležencev akcije pomladanskega čiščenja okolja, ki jo organizira Turistična zveza Slovenije v sodelovanju z ministrstvom za varstvo okolja in urejanje prostora. Akcija bo potekala v dneh od 20. do 30. aprila, vanjo pa se bodo vključili vsi, ki so tako ali drugače povezani z naravo. Nujno bo tudi sodelovanje komunalnih in vodnogospodarskih podjetij, ki bodo morala nuditi potrebno opremo in mehanizacijo, komunalna podjetja pa tudi zagotoviti primerna odlagališča za posamezne vrste odpadkov.

Za časovno in materialno organiziran potek akcije bo v ribniški občini skrbel poseben štab. Za predsednika je bil na zadnji seji izvršnega sveta minul četrtlet imenovan Janez Mihelič.

Šole bodo v okviru svojih dejavnosti pripravile programe, ki bodo vsebovali tako program čiščenja notranjega okolja šole kot sanacije okolice šole, vse šole v ribniški občini pa bodo izdelale tudi programe sanacije kakšnega manjšega divjega odlagališča odpadkov. Osnovna šola iz Ribnice bo tako lahko ob pomoči ostalih udeležencev akcije sanirala denimo divje odlagališče v Mali gori. Predhodno pa bodo otroci poskušali izdelati tudi kataster divjih odlagališč v občini, ki jih je po nekaterih podatkih okoli 60.

M. L. S.

STAVKALI PASIVNO

KOČEVJE, RIBNICA — Tako v kočevski kot ribniški občini so v času splošne stavke v Sloveniji minulo sredo stavkali v glavnem le pasivno. Člani svobodnih sindikatov niso delali oziroma so delo prekinili le v nekaterih podjetjih, tako denimo v kočevskem Melaminu, ribniškem Riku in Inlesu ter sodraškem Donitu in Konfekti, zadnji dve šolski uri pa niso delali tudi šolniki iz Sodražice, Loškega Potoka in Stare Cerkve. Prebivalci obeh občin so lahko občutili tudi stavko delavcev Elektra iz Kočevja. V drugih podjetjih in zavodih so večinoma delali, svoje strinjanje s stavkovnimi zahtevami pa so delavci izkazovali s podpisovanjem izjav o podpiranju teh zahtev.

UGODNOSTI V NAMI

KOČEVJE — Do konca marca veljajo v Nami v Kočevju naslednje ugodnosti za kupce: za vso belo tehniko je uveden 10-odstotni popust, a le za tiste, ki plačajo takoj z gotovino; za tekstil velja do 30-odstotni popust. Ugodno pa je možno nabaviti košarico živil ter zlat in srebrni nakit. Nagradno prodajno akcijo za potrošnike pripravljajo v Nami v začetku aprila. Posebno pa je, da je Namina samopostrežnica odprta tudi vsako nedeljo, in sicer od 7.30 do 11. ure.

POVEČANJE

SEVNICA — Sevnški občinski izvršni svet je sprejel odredbo, da se s 1. aprilom povečajo stanovanjske najemnine za 12 odst., prav tako pa se povečajo cene za komunalne storitve, in sicer vodarina za gospodinjstva in gospodarstvo za 27 odst., za prav toliko odvoz smeti za gospodarstvo in za odstotek manj za gospodinjstvo, kanalščina za vse zavezanca pa bo višja za 8 odst.

Trnova pot izgnanstva še skeli

Z ustanovnega zbora krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije v Sevnici — Pretresljiva pričevanja in izpovedi — Zavrženi ukradeni otroci?

SEVNICA — »Po 45 letih smo res že lahko malo nestrpni. Toda mi vsi, ki delamo v vodstvu Društva izgnancev Slovenije smo amaterji, prihajamo iz različnih slovenskih krajev, zato se bolj poredko sestajamo. Vsekakor pa bomo vztrajali do konca, da bomo le prišli do zaslužene moralne in tudi materialne odškodnine za čas trpljenja v izgnanstvu.« je skušal predsednik upravnega odbora Društva izgnancev Slovenije Vlado Deržič pomiriti duhove vzklipljivih posameznikov na zelo dobro obiskanem ustanovnem zboru krajevne organizacije društva izgnancev v Sevnici.

O zagatah, s katerimi se soočajo pri uveljavljanju svojih zahtev in pravic, so slovenski izgnanci že seznanili predsednika slovenskega parlamenta dr. Franceta Bučarja, zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla, te dni pa naj bi jih sprejel še predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

Predsednik komisije za organiziranost pri društvu Slavko Kunej je pohvalil sevnški iniciativni odbor s predsednikom Simonom Jakš na čelu, ki da je lahko vzor tudi ostalim pri organiziranju krajevnih organizacij.

Dražje komunalne storitve in najemnine

Ogrevanje drago?

KOČEVJE — Na četrtkovi seji kočevskega izvršnega sveta se je razvila prav burna razprava o tem, ali je ogrevanje za porabnike drago ali ne. K takšnim razmišljanjem sta člani izvršnega sveta vzpodbudila predlog povišanja cen komunalnih storitev in dejstvo, da kočevska Komunalna beleži izgubo ravno zaradi ogrevanja. Čeprav je prevladalo mnenje, da ogrevanje pravzaprav ni drago in so odobrili 13-odst. povišanje cen za ogrevanje, pa so si bili enotni, da Komunalna izgube ne bo mogla pokrivati s cenami, odprto pa ostaja tudi vprašanje kritja njenih izgub iz proračuna, ki jih za enkrat še redno pokriva. Poglavitni problem zaradi katerega Komunalna beleži izgubo zaradi ogrevanja, je namreč v tem, da je Komunalna vezana na republiško določanje cen komunalnih storitev in s tem tudi ogrevanja, medtem ko lahko Melamin, od katerega Komunalna odkupuje okoli 50% ogrevanja, cene prosto dviguje. Glede na to, da je za marec v globalu dovoljen dvig cen komunalnih storitev za 11%, so se člani izvršnega sveta odločili tudi za 10-odst. povišanje cen vode, kjer prav tako beleži izgubo, 4-odst. za kanalščino in 11-odst. povišanje stanarin.

O parku bodo odločali domačini

Strah pred ponovnim zaprtjem — Dokončno odločitev bi lahko prineslo poskusno zavarovanje — Dr. Leo Šešerko o strateškem pomenu narodnih lepot

KOČEVJE — Pogovora o naravnem parku na območju občine Kočevje, ki je bil v torek, 17. marca, v Kočevju, se je udeležilo več kot sto zainteresiranih. Med njimi je bila dobra polovica vabljenih strokovnjakov in predstavnikov raznih ministrstev, ki so nastopali kot zagovorniki ideje o ustanovitvi naravnega parka, ki naj bi se razprostiral vse od Kočevske Reke do predelov ob Kolpi.

V uvodu pogovora je kočevski župan dr. Mihael Petrovič povedal, da se je ideja o naravnem parku na Kočevskem rodila že sredi leta 1990, ko je bilo odprto do takrat zaprto območje Kočevske Reke. Neokrnjena narava teh predelov in s tem zamisel o parku je tudi danes le ena od razvojnih možnosti Kočevske, ki bi jo veljalo izkoristiti, vendar ne proti volji tistih, ki na tem območju živijo. Da zanesljivo ne bo nič odločeno brez njihove vednosti in pristanka, je zadržil podpredsednik slovenske vlade dr. Leo Šešerko, ki je opozoril na izreden strateški pomen naravnih lepot Slovenije znotraj njenih prizadevanj za polnopravno vključitev v EGS.

NARAVNI PARK NA KOČEVSKEM — Na pogovoru o naravnem parku na Kočevskem je dr. Leo Šešerko predlagal, da bi se sočasno s pripravami na razglasitve parka pripravili tudi razvojni programi s področja kmetijske in ostalih dejavnosti, ki naj bi se odvijale na tem območju. Na ta način bi lahko zagotavljali tako varstvo narave kot razvoj, ne da bi eno škodilo drugemu. Na sliki: dr. Leo Šešerko, kočevski župan dr. Mihael Petrovič in Stane Peterlin iz ministrstva za kulturo. (Foto: M. L. S.)

»Park se ne dobi, marveč je treba zanj trdo delati!«, je na podlagi izkušenej povedal predstavnik iz Cerknice, ki je sicer opozoril, da park veliko stane tako državo, ki ga ima, kot prebivalce, ki tam žive, nenazadnje pa tudi obiskovalce, da pa hkrati park pomeni blagovno znamko, preko katere se lako trži. Ker so rezultati obstoja naravnega parka vidni šele čez leta in je zato vsaka ustanovitev parka povezana z določenim odporom prebivalstva, je Stane Peterlin iz ministrstva za kulturo predlagal, da bi področja, ki so zanimiva za naravni park na Kočevskem, poskusno zavarovali le za dobo enega leta. Danosti, ki govore v prid ustanovitve parka, so po njegovem mnenju velike, mednje pa prištevata razmeroma visoko stopnjo naravne ohranjenosti in razmeroma majhno onesnaženost območja, biološko pestrost ter odročnost in obenem dostopnost teh predelov pa tudi dejstvo, da se nahaja v naravnem koridorju med dinarskim svetom in Alpami, da je velika površina zemlje v strnjeni javni lasti ter da ima področje slabe možnosti za intenzivno kmetijsko proizvodnjo.

Izredno bogastvo teh predelov je potrdila tudi Polona Vrhunec z regionalnega zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine, Anton Prelesnik iz Kočevja pa je opozoril, da gre za slabo ohranjenost kar 350 objektov kulturne in prav toliko spomenikov naravne dediščine njihovim predhodnikom, s čimer je želel poudariti, da so imeli v Kočevju že od nekdaj posluh za naravo. Po mnenju republiškega poslanca Jožeta Hobiča pa ljubezen do narave ne pomeni nujno tudi strinjanje z odprtjem parka. Park pomeni določeno zaprtost, ki lahko postane ovira nadaljnemu razvoju teh predelov, zato je poudaril, da park ne sme poslabšati življenjskih razmer domačinov.

M. LESKOVČEK — SVETE

LICITACIJA STAVBE V KOLODVORSKI

RIBNICA — Čeprav se je še nedavno tega ribniški izvršni svet odločil, da stavbe v Kolodvorski ulici 9 v Ribnici, v kateri so bili še v preteklem letu prostori Službe družbenega knjigovodstva, ne bo prodal, pa je pomankanje proračunskih sredstev zahtevalo spremembo njegove odločitve. Tako bo v ponedeljek, 6. aprila, ob 12. uri v sejni sobi ribniškega izvršnega sveta opravljen javni natečaj za prodajo tega poslovnega prostora v skupni izmeni 145,75 m². Ogled prostorov je možen vsak delovni dan vse do izvedbe natečaja po predhodnem dogovoru po tel. 861-135. Izvedba licitacije in eventualna sklenitev pogodbe bosta potekali po ustaljenem postopku, novost za morebitne kupce pa je dejstvo, da bo prometni davek plačal prodajalec. Stroške pogodbe v višini 3% od pogodbene vrednosti nepremičnine bo seveda plačal kupec ob podpisu pogodbe. Izklicna cena je 6.828.167 tolarjev.

M. L. S.

10 LET MEPZ JUTRANJKA SEVNICA

BOŠTANJ — Prvi zborovodja Mešanega pevskega zbora Jutrjanke je bil pred desetimi leti Jože Pfeifer, predsednica zbora pa je že celo desetletje Marica Jonozovič. Od 58 članov ob začetku jih danes marljivo vodi še 35. Zbor je pozneje prevzel Boštanjčan Ciril Udovč. Zbor je imel v teh desetih letih več kot 70 nastopov v Jutrjanji, na raznih občinskih prireditvah, posavskih revijah itd. Vsak pevec je v tem času porabil prek 900 ur svojega prostega časa. Leta 1989 je zbor zapel celo na vrhu Triglava. Vodstvo in delavci Jutrjanke so imeli veliko razumevanje zanj. Pri izvedbi jubilejnega koncerta, ki bo v soboto, 28. marca ob 19. uri v dvorani TVD Boštanj (program bo povezovala Miša Molk), pa je pomagala tudi sevnška zveza kulturnih organizacij.

10 LET INPLETA — Ob 10-letnici podjetja, ki so ga ustanovili s kapitalom sevnške Jutrjanke in Lisce ter metliškega Kometa, je vodstvo Industrije pletenin Sevnica prejšnji teden v Doljnem Brezovcu pripravilo sprejem za večje zašne kuppe (na posnetku). Direktorica podjetja Marija Jazbec je s sodelavkami po ogledu tovarne predstavila delo 115-članskega kolektiva in prizadevanja, da bi ostali v stiku z modnimi trendi. V Inpletu letno izdelajo okrog poldrug milijon tekočih metrov snatkovnih pletenin in okoli 800.000 li. okroglih pletenin, opravljajo pa tudi pletenje, barvanje, striženje in beljenje pletenin. (Foto: P. P.)

P. PERC

VELIKE SPREMEMBE — Že v teh dneh, najkasneje pa v začetku aprila bi se morala začeti gradnja obrtne cone Breg in Avto-bumovega blagovnega centra, ki bo v neposredni bližini. Poizdava sedaj skoraj praznega prostora od Petrolove bencinske črpalke pa do skladišča blagovnih rezerv na Bregu bo precej spremenila podobo tega dela Kočevja.

ČESTITKE ŽENAM IN MATE- RAM — Če bi sodili le po čestitki, v kateri so kočevski krščanski demokrati vsem ženam in materam čestitali ob materinskem dnevu, bi lahko dejali, da kočevski krščanski demokrati ne sodijo med tiste skrajneže iz vrst slovenskih krščanskih demokratov, ki bi želeli vse tiste ženske, ki nimajo otrok, postaviti v manj vreden položaj.

PETEK, 13. Nekateri zatrjujejo, da se največje število nesreč in prometnih nezgod zgodi ravno na petek, 13. Menda so celo nekateri raziskave pokazale, da igra pri tem veliko vlogo vraževnarost ljudi. Tisti, ki verjame, da se mu lahko na ta dan pripeti nezgoda, ima veliko več možnosti, da se mu res kaj pripeti, kot tisti, ki v to ne verjame. Ali ste bili Majda Š. in Anica Švarc iz Kočevja vraževerni, ne vemo, bili pa sta udeleženci prometne nezgode, ki se je pripetila v petek, 13. marca v križišču Ljubljanske in Kolodvorske ceste v Kočevju. V nesreči je bila Švarčeva težje poškodovana.

Ribniški zobotrebc

TRAVNIŠKI POŽARI — V času, ko so v kočevski občini imeli že tri travniške požare, ni bilo na območju ribniške občine še nobenega. Da pa Ribnica nikoli in pri nobeni reči ni hotela zaostajati za Kočevjem, pri čemer pa velja tudi obratno, in da je pri tem želela Kočevje celo preseči, pa se je v popolnosti potrdilo v četrtek, 12. marca. Človeška malomarnost je tega dne nadoknadila vse zamujeno, saj je zagorelo kar petkrat. Travniški požari so izbruhnili v Grčarskih Ravnah, na območju vasi Lipovec v predelu Sv. Marjete, Zadolja, ob železniški progi v Gornjih Lepovčah, v kasnejših večernih urah pa je na območju Sv. Marjete še vedno delo, kar je zahtevalo budnost gasilcev. Do manjših materialnih škod je prišlo le v Grčarskih Ravnah, saj so gasilci uspeli požare hitro omejiti in pogasiti, da pa gre lahko pri takšnih požarih kaj hitro »tudi čisto zares«, se je potrdilo že dan poprej, ko ni manjkalo dosti, da bi travniški požar na območju Nove Šifte terjal tudi človeško življenje.

DOBRI GOSPODARJI — Ribničani so bili od nekdaj dobri ter skrbni gospodarji in tako je tudi danes. Kako drugače, če ne kot ravnatelj dobrega gospodarja, je moč razumeti odločitve ribniškega izvršnega sveta, da za dobo enega leta podaljša najemne pogodbe za tista obdelovalna zemljišča, ki so sicer že predmet denacionalizacije, pa starih oziroma novim lastnikom letos še ne bodo vrnjena.

Sevnški paberki

PREHITEVANJE — Na ustanovnem zboru sevnških izgnancev se je že uvodoma pripetil manjši incident, ko si eden izmed prizadetih ni znal pojasniti niti dopovedati, zakaj nekaterih rubrik v prijavnici ni in se zato ni našel »notri«. Predsednik borbevske organizacije je demonstrativni in hrupi odhod užaljenca komentiral, da gre nekaterim pač samo za denar.

KOPITO — Stavkovni odbor Kopitarne in vodstvo podjetja sta zanikala, da bi bilo kaj resnice v govorih, da je nekdo grozil direktorici s kopitom ali da je celo stavkova straža ni hotela spustiti v tovarno. Stavkajoči zatrjujejo, da je doslej vse potekalo na kulturni ravni. Tudi zato so morali pojasniti predsedniku sevnške vlade in hkrati tudi upravnega odbora podjetja Marjanu Kurniku, da vzkliki: »Vodstvo, ven!« na petkovem zboru v jedilnici niso bili namenjeni njemu, ampak članu poslovodstva, ki je prinesel v podpis neko listino članu stavkovnega odbora.

VODSTVO — Sevnška vlada je na tokrovi seji nadaljevala prekinjeno zasedanje izpred tedna dni. Obveljala pa je ugotovitev, da je iskati tudi v ležernem odnosu vodstva Medobčinskega inšpektorata Krško kar precej vzrokov za manjšo učinkovitost inšpekcij in da se ni mogoče zmeraj izgovarjati na pomankanje denarja. Takšno stališče je sicer za marsikoga boleče, resnica pač tudi skeli.

NAŠE SLEDI

Na naši osnovni šoli smo se člani dopisnega kroška še posebej potrudili in še pred počitnicami izdali šolsko glasilo Naše sledi. Naslov mu je lansko leto izbrala Sestoška Jana, in ker nam je bil všeč, smo ga kar obdržali. V njem smo objavili svoje spise, pesmi, ankete, uganke in ga tudi ilustrirali. Prav za zadnjo stran pa sem jaz pripravila nagradno križanko. Se isto uro, ko smo razdelili 170 glasil, so nagradni kuponi kar deževali v nastavljenno skatlo. Tri nagradne vose izrebrali na kulturnem dnevu in tako počastili tudi slovenski kulturni praznik.

POLOPNA ZUPANC 8.a, OŠ Boštanj

Iz rok z usta ali pa še to ne

Analize SDK o lanskih gospodarskih gibanjih v Posavju kažejo nespodbudno sliko — Krška občina najbolj na dnu — Zasebnitvo in trgovina

KRŠKO — Leto 1991 je dobera poslabšalo razmere v posavskem gospodarstvu. Poleg neugodne tečajne in kreditno monetarne politike je v lanskem letu podjetja prizadel razpad jugoslovanskega trga in finančnega sistema. Skupaj z vojno na Hrvaškem se je to odrazilo med drugim v zmanjšanem prihodku in v izredno slabi preskrbljenosti podjetij s surovinami.

Tako prelomno leto je slabo vplivalo na proizvodnjo v Posavju. Fizični obseg industrijske proizvodnje, ki se je zmanjšal v Sloveniji za 12 odst., je v občini Brežice upadel za 21 odst. in v občini Krško za 17 odst. Podatka za občino Sevnico niso izračunali.

Lani se je tudi v Posavju še zmanjševala prodaja na tuje trge. Posavje je bilo daleč pod slovenskim izvozom, ki se je v letu 1991 zmanjšal v primerjavi z letom poprej za 6,3 odst. Izvoz se je močno zmanjšal v občini Krško in je v letu 1991 dosegel samo 40 odst. vrednosti izvoza iz leta 1990. V

porast izvoza. V skupni slovenski izvoz je posavsko gospodarstvo prispevalo manj kot dva odstotka.

Posavska podjetja se že daljši čas srečujejo z likvidnostnimi problemi. Tekoče stanje na računih podjetij se je lani še poslabšalo, in sicer je denar-

na inflacija družbenim podjetjem pobrala vsa trajna obratna sredstva. Zato posavska podjetja živijo večinoma s krediti in z velikimi obrestmi na najeta posojila.

Številke iz oddanih zaključnih računov 333 podjetij, ki jih je obdelala krška podružnica Službe družbenega knjigovodstva, pomenijo slabo napoved za gospodarski razvoj, saj je delež akumulacije v prihodkih majhen. To kaže tudi izračunano razmerje med ustvarjeno izgubo in akumulacijo. Izguba je bila v krškem gospodarstvu za več kot osemkrat večja od akumulacije in v sevniškem gospodarstvu skoraj trikrat večja od akumulacije. Tudi po tem merilu se je najbolj držala brežiška občina, saj je tam lani znašala izguba samo desetinno obračunane akumulacije gospodarstva.

M. LUZAR

Cerkljanska komunalna samostojnost

Voda za vojaški posadki — Zavrtnjena ponudba

BREŽICE — Zdaj, ko dobiva končno podobo učni center za slovenske vojaške nabornike v Cerkljah ob Krki, so oživil nekateri pomisleki o komunalni preskrbljenosti tega učnega središča. K standardu, ki ga bodo imeli slovenski naborniki boljše, kot so ga bili deležni pripadniki prejšnjega armadnega sestava v vojaški bazi v Cerkljah, sodi dobra oskrba s pitno vodo. V zvezi s tem nekateri dopuščajo možnost, da se utegne učni center znajti kdaj v prihodnje v težavah. Iz preteklosti so namreč znane govorice, da vodni rezervoar, iz katerega se je oskrbovala vojaška baza Cerklje, ni zadosti poln. To bi lahko pomenilo, da bi tudi številno manjši slovenski vojaški posadki lahko kdaj primanjkovali vode. Sicer pa gre pri količinah vode v celoti samo za ugi banja. Komunalno in obrtno podjetje, ki v občini Brežice skrbi za nekatere vo-

• Filtriranje odpadka, ki tudi spada v komunalno dejavnost, je na tem območju odprto vprašanje. Vojaško središče v Cerkljah ob Krki ima menda zelo pomankljivo čistilno napravo. O cerkljanski vojašnici v povezavi z ekologijo je na nedavni seji brežiške občinske skupščine razpravljala delegat Ivan Tomšič.

dovode, namreč od poveljstva nekdanje vojaške baze v Cerkljah ni moglo nikoli dobiti nikarkršnih podatkov o količini vode v omenjenem »internem« vodohranu niti o vojaških potrebah po vodi. Celotno vojaško poveljstvo je z dopisom zavrnilo ponudbo komunalnega podjetja, da bi armadna baza našla mesto v civilnih študijah o oskrbi z vodo.

Komunalno podjetje je pripravljeno priklopiti vojaški kompleks na osrednje vodovodno omrežje. Na območju Cerkelj ta morebitna priklopitev na osrednji vodovod sicer ne bi bila edina. Trenutno se namreč samo oskrbuje z vodo iz lastnega krajevnega zajetja tudi naselje Cerklje.

L. M.

Težave zaradi proračuna in meje

Kako se je leto 1991 dotaknilo zdravstva — Kar je prav državi, moti zdravnike — Brežice s 3 milijoni tolarjev »kreditirajo« Hrvaško

BREŽICE — Država očitno še ni iznašla pravila, po katerem bi v zadovoljstvo osebja in skladno s potrebami zagotovila denar za zdravstvo. Da je manjkalo zadovoljstva in da so bila pičila finančna sredstva, je razvidno tudi iz informacije o lanskem poslovanju brežiških zdravstvenih ustanov.

Omenjeno gradivo ni moglo presenetiti resnega ministra dr. Božidarja Voljčiča, ki je nedavno obiskal brežiško bolnišnico. Precej vsakdanje se namreč bere, da je tudi lani država s posameznimi ukrepi dokazovala zdravstvu, da je predrago in premalo produktivno, zdravstvene ustanove pa so se ves čas počutile ogrožene in siromske zaradi preskromnega in zapoznelega proračunskega financiranja. Knjigovodskih podrobnosti o obnašanju države in odzivih zdravstva je preveč za zgoščen stvaren posnetek »izredno kritičnega položaja zdravstva«, ki je lani povzročil 10-dnevno generalno stavko zdravstvenih delavcev, ter za prikaz ponovnih

Plinovod obratuje

Petrolova navodila

LJUBLJANA — Kot je rečeno v informaciji ljubljanskega Petrola Zemeljskega plina, namenjeni občanom, krajevnim skupnostim, komunalnim in gradbenim podjetjem, območnim vodnim skupnostim, investitorjem in lastnikom zemljišč, kjer poteka plinovod, redno obratujejo vse plinske naprave na plinovodih na omrežju v Posavju in na Dolenjskem. Gre za plinovode Rogaška Slatina-Anže-Krško-Drnovo-Novo mesto, Anže-Brestanica-Sevnica-Radeče in plinovod Čajna-Brezovo. S plinom so napolnjena tudi naslednja nizkotlačna omrežja in merilno-regulacijske postaje: plinovod od Brestanice do merilne postaje TES, postaja Inplet v Brezovem, postaja Sevnica in omrežje do Jutrjanke, mestni plinovod v Radečah do postaje Radečepapir in Muflon, krško mestno omrežje do postaj Videm in SOP, odcepni plinovod do postaje Drnovo in plinovodno omrežje v Novem mestu do postaje IMV.

Da ne bi prihajalo do poškodb plinovoda, morajo vsi morebitni investitorji pred pričetkom različnih gradbenih del v neposredni bližini plinovoda dobiti soglasje Petrola.

Petrol Zemeljski plin Ljubljana tudi prosi občane, naj sporočijo Petrolovi dispečerski službi, če bodo opazili kakršnokoli poškodbo plinovoda ali zaznali uhajanje plina. Telefonske številke za ta namen so 195-355, 552-498 in 552-698, vse pa imajo omrežno skupino (061).

ZADNJA BRAZDA — »Svet bož križi!« sta rekla oratarja potem, ko sta obrnila še tole zadnjo brazdo na njivi. Pri orali je držal za vajeti Jože Vogrin, »drvaril« pa je Branko Šoštar. Možakarja imata vsak po enega konja in ju zaprejata skupaj. Če živalima odleti podkev, pribije novo Franc Lazanski, kovač iz Nove vasi, ki mu ni para daleč naokoli. Posnetek je z nive Franca Požgaja na Veliki Dolini. (Foto: L. M.)

Čas preutrujenih otrok

Pogovor o interesnih dejavnostih — Dobri mentorji in objektivne težave — Korak do stranpoti

KRŠKO — Če pomenijo interesne dejavnosti šolo bodočnosti, kot je že daljši čas prepričan Boris Zupančič iz Ljubljane, kakšno bo videti v prihodnje Posavje? Tako vprašanje bi si lahko zastavili po razpravah na srečanju mentorjev interesnih dejavnosti otrok in mladine, ki so ga pripravili v petek zvečer v Opusu v Krškem. Udeleženci so najprej slišali, kaj misli o navedeni dejavnosti Liana Kolčina-Srroj in omenjeni Boris Zupančič, gosta iz Ljubljane.

Navzoči Posavci so s podatki o zanimanju učencev in mentorjev za osnovnošolske interesne dejavnosti o prihodnji posavski šoli prispevali nekaj optimizma. Povedali so, da zlasti ponekod šole uspešno sodelujejo z dobrimi zunanji mentorji, sicer pa nekaj primerov kaže, da prostocasne dejavnosti zagnano in uspešno vodijo tudi »notranje« moči, se pravi učitelji. Ker običaj-

no manjka denarja, je razveseljivo, da je za »usmerjeno preživljanje prostega časa«, kot v krogih poznavalcev imenujejo interesne dejavnosti, pripravljena primakniti denar tudi državna uprava. To je med drugimi potrdil na petkovem srečanju Franc Černečič, predsednik krškega izvršnega sveta.

Omenjenemu optimizmu postavlja meje več stvari. Včasih so to prelabo opremljeni prometni kabineci, drugič so to šolarji-vozači, ki po poku odhitijo domov v oddaljene kraje. Kritika pa leti tudi na državno politiko, po kateri je tudi organiziranje interesnih dejavnosti obdavčeno.

Interesne dejavnosti so nekakšen podaljšek šolskega izobraževalnega aparata, in to dober, ker jih imajo učenci zaradi neformalnosti praviloma rajje kot sedenje v klopi.

Težave zaradi proračuna in meje

Kako se je leto 1991 dotaknilo zdravstva — Kar je prav državi, moti zdravnike — Brežice s 3 milijoni tolarjev »kreditirajo« Hrvaško

BREŽICE — Država očitno še ni iznašla pravila, po katerem bi v zadovoljstvo osebja in skladno s potrebami zagotovila denar za zdravstvo. Da je manjkalo zadovoljstva in da so bila pičila finančna sredstva, je razvidno tudi iz informacije o lanskem poslovanju brežiških zdravstvenih ustanov.

Omenjeno gradivo ni moglo presenetiti resnega ministra dr. Božidarja Voljčiča, ki je nedavno obiskal brežiško bolnišnico. Precej vsakdanje se namreč bere, da je tudi lani država s posameznimi ukrepi dokazovala zdravstvu, da je predrago in premalo produktivno, zdravstvene ustanove pa so se ves čas počutile ogrožene in siromske zaradi preskromnega in zapoznelega proračunskega financiranja. Knjigovodskih podrobnosti o obnašanju države in odzivih zdravstva je preveč za zgoščen stvaren posnetek »izredno kritičnega položaja zdravstva«, ki je lani povzročil 10-dnevno generalno stavko zdravstvenih delavcev, ter za prikaz ponovnih

zaostritev in likvidnostnih težav ob koncu lanskega leta. Lažje je predstaviti učinek takega knjigovodstva. Za Brežice je iz omenjene informacije znano, da je lanko leto brežiška bolnišnica zaključila z 1,4 milijone SLT izgube, ki pa bi gotovo za več kot sedemkrat preseglala navedeni znesek, če ne bi ustanova napravila nekaterih blažnjih ukrepov. Med drugim je za 42 ljudi zmanjšala število zaposlenih v Bolnišnici in skupnih službah in s tem za približno desetinno zmanjšala maso izplačanih osebnih dohodkov.

V brežiškem zdravstvu so poleg težav, ki jih je spodbudil proračunski sistem financiranja dejavnosti, zabeležili tudi učinek slovenske osamos-

L. M.

VOLITE KRAMBERGERJA IN DOMOVINSKO NARODNO STRANKO
DONS

— V četrtek, 2. aprila, bo v Krškem na Trgu Matije Gubca predvolilni shod Domovinske narodne stranke, na katerem bo svoje poglede na svet in ljudi predstavil strankin predsedniški kandidat Ivan Kramberger. Dan pozneje bo tak shod v Brežicah pred blagovnico. V soboto, 4. aprila, se bo strankin kandidat predstavil v Sevnici na Trgu svobode. Vsi shodi bodo ob 16. uri. Ivan Kramberger vabi vse.

ja manjkalo najbolj podjetjem v krški občini, kar kažejo tudi številke o blokiranih žiro računih. Povprečni znesek blokad v letu 1991 je bil v občini Krško 6-krat večji kot v občini Brežice in kar 16-krat višji kot v sevniški občini. Na splošno velja, da je večlet-

Požarna varnost zelo šepa

V Sevnici brez čuvajev, v Brežicah brez dimnikarjev

SEVNICA — Stanje požarnega varstva v Posavju se slabša. V podjetjih ukinjajo delovna mesta čuvajev, odgovornim osebam za izvajanje požarnovarnostnih ukrepov onemogočajo opravljanje predpisanih nalog, pozabljajo na osnovne predpisane požarnovarnostne ukrepe in evidence, pomankljivo je izobraževanje zaposlenih.

Požarni inšpektor Medobčinskega inšpektorata Krško Alojz Fon v posebnem poročilu opozarja, da lani v posavskih občinah še ni uspelo ustrezno urediti dimnikarske službe. To posebej velja za brežiško občino, kjer pooblaščen dimnikar Grabar sploh ne čisti, dimnikarji razpadlega Dimnikarstva Ljubljana, ki jih je zaposlil Planinc, pa čistijo v glavnem v mestu Brežice in bližnji okolici, drugje pa ne. Navkljub številnim dimnikarjem in sklepu brežiške vlade o razdelitvi občine na dva okoliša, je stanje povsem neurejeno.

Na delo treh dimnikarjev v krški občini razen občasnih z Rake ni pripomb. V sevniški občini čistijo dimnike štirje obrtniki, ki bi bili povsem kos nalogam. Toda ker so v prejšnjih letih ponekod zaman čakali dimnikarja, so si ljudje nabavili pripomočke in sami začeli čistiti dimnike. Lani je okoli sto krajanov v sevniški občini dobilo opozorila, da morajo dopustiti, da bodo spet čistile njihove dimnike strokovne, pooblaščen osebe, toda ljudje se s tem nekako nečejo sprijazniti.

Požarna inšpekcija ugotavlja, da je v Termah Čatež še naprej zelo problematično stanje v stacionarnem kampu, kjer so avtoprikolicam dograjeni razni predprostori in strehe iz lesa. V Tovarni pohljstva zelo ogroža požarno varnost peč za kur-

Alojz Fon

jenje lesnih odpadkov. V krški Kovinarski ni urejena lakirnica, v Novoselovem obratu miz ni dokončan strelvoud na lakirnici in skladišču vnetljivih snovi, v kostanjevski Lipi pa ni legalizirana in pravilno urejena briketirnica. V sevniški občini je vrsta podjetij ukinila čuvajsko službo. Čeprav sevniška občinska skupščina nikakor ne odobrava, da začne firme varčevati ravno pri tem, je vprašanje, če bo to opozorilo kaj zaleglo. Ta podjetja (Inplet, GG — žaga in trgovina, Mercator, Jugotamin in Kopitarna) tako nimajo zagotovljenega nobenega nadzorstva izven delovnega časa.

»Gospodarska kriza se pozna pri vseh naložbah, žal tudi pri nabavah gasilske opreme. Po drugi strani pa že 15 let opozarjam v letnem poročilu, da bo potrebno poostriži nadzor požarne inšpekcije na območju celotnega Posavja, vendar pri sedanjih kadrovski zasledbi, ko ostajam sam (sistemizirana pa sta dva inšpektorja), to ne bo mogoče in se bo stanje požarne varnosti še naprej slabšalo.« je povedal požarni inšpektor Fon.

P. P.

TELEVIZIJA — Pred leti so mislili v Leskovec napeljati kabelsko televizijo. V ta namen so ljudje podpisali pogodbo in plačali denar, da bi zanesljivo in čimprej prišli do televizije. To je bila očitno leskovska največja napaka. Nekdo je namreč pobasal njihov denar za KATV in odhitiel svojim novim kabelskim načrtom naproti. Leskovčani pa so se za kabelsko televizijo lepo obrisali pod nosom. Še dobro, da se ne podajo majčkeno naokoli Bili bi jezni, ker bi videli, kako se jim smejejo tisti, ki so jih s KATV prehiteli.

VINO — Svoje čase so imeli v bližini Krškega svojevredno posebnost. Premogli so baze, o katerem bi rodovi človeštva radi vsaj sanjali, namesto vode je bilo v bazenu vino. Menda so tisti čas ljudje bodili k razbitemu oknu gledat omenjeno čudo tako, kot hodijo romarji na Brezje gledat tamkajšnja čuda. Boda je vladalo tudi precejšnje zanimanje za možnosti namakanja v vinski kopeli, saj ljudsko zdravilstvo priporoča za boljše zdravje najmanj namakanje nog v tej nebeški pijači. Zeliščarji in padarji si pač niso mogli zamisliti bazena. Ampak časi, ko je bilo v bazenih vino, so minili. Po tistem, ko so dragoceno tekočino iztočili iz bazena, je v Krškem in okolici menda zelo upadlo zanimanje za plavanje v zaprtih prostorih.

DOBRA VOLJA — Franc Černečič, predsednik krškega izvršnega sveta, je rekel, da bi občinska vlada dala kakšno denarno pomoč za šolske interesne dejavnosti, vendar iz šol pogosto niti ne pridejo vprašati za tak denar. Menda v občini že sestavljajo delegacije, ki bodo v naslednjih dneh prijele predsednika za besedo.

PARLAMENT — Na enem dosejanih zasedanij krške občinske skupščine so očitno v časovni stiski prestavili na drugo sejo razpravo o sklepih krškega otroškega parlamenta. Te druge seje doslej še ni bilo. Odrasli parlamentarci se mogoče izmikajo otroškim, ker bi drugi prve lahko kaj vprašali in se ne bi pustili odpraviti kar brez odgovorov na neprijetna »delegatska« vprašanja, kot se dajo odpraviti odrasli delegati.

Novo v Brežicah

BRATJE PO JUGOSLAVIJI — Nad Slovenijo je letelo hrvaško vojaško letalo mig 21, kot trdi Slovenija. Hrvaško obrambno ministrstvo sveto prepričano pravi, da njihova »raketa s krili« ni letela nad slovenskim ozemljem. Tako so prebivalci Obrežja in Dobove in bližnjih zaselkov, nad katerimi je svignil mig proti Kumrovcu, imeli priložnost izvedeti, da ne živijo več v Sloveniji. Migova maršruta pa je mogoče res pomota. Govori se, da bo na letališču v Cerkljah Slovenija menda dovolila sopoluparbo objektov delničarjem in morda je hrvaški pilot vseh pilotov generalmajor Imra Agotič omenjene napovedi pomotoma doumel tako, da je Hrvaška že (ali še) delničar v Sloveniji.

OZNAKE — Table, ki označujejo avtobusna postajališča ob cesti proti Veliki Dolini, so pritrjene tudi kar na drevje. V nekaterih drugih krajih jih imajo na posebnih drogih, ki se seveda zelo grdo. Kako se ob obravnavanih postaviti počutijo domačini, seveda ni mar nikomur. Počutijo se, kot da jim svetovljansko kultivirani dolinci milostno nekaj podarjajo, češ nate nekaj civilizacije. Kaj pa tedaj, če so table postavljali sami domačini?

(NE)OPAZEN — Na letališču v Cerkljah se občasno ustavijo ministri, poveljniki in drugi odgovorni dejavniki z oznakami in brez njih. Pogovarjajo se o pomembnih vojaških skrivnostih. Obstaja pa neka podrobnost, o kateri govori malokdo in ki gre ljudem v nos. Ljudje ob letališču upajo, da se je bodo lotili odgovorni v kakšnih bolj življenjskih ustanovah, kot so ministrski kabineci, saj gre za bodečo »zadevo« na neobdelanih prostranstvih letališča leto za letom obilo vzklije, ko nemoteno dozorijo, jo diih prve sapice raznese po njivah in dobesedno tudi v nos. Tej bodeči zadevi se reče - osat.

STAVKALI IN BILI SOLIDARNI

KRŠKO — V vseslovenski opozorilni stavki je v Posavju sodelovalo najmanj 8.500 delavcev, kar predstavlja vsaj 70 odst. članstva posavske območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Zaposleni iz nekaterih dejavnosti, ki se protestu niso pridružili iz različnih vzrokov, so izrazili solidarnost s stavkajočimi. V Brežicah se je na dan stavke podala skozi mesto povorka traktorjev.

SEMINAR ZA DRUŽINE

BREŽICE — Zveza društev za duševno prizadete Slovenije in Vzgojno varstvena zavoda Brežice in Krško organizirajo ta konec tedna na Otočcu vikend seminar za družine z razvojno motenimi predšolskimi in šolskimi otroki. Seminarja, ki bo v Garni hotelu, se bo udeležilo 15 družin z razvojno motenimi otroki iz brežiške in krške občine. Začet se bo v petek popoldne in končal v nedeljo, 29. marca, dopoldne.

Zakaj je internat brez ravnatelja

Lanskega avgusta je komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve novo-meske občinske skupščine razpisala prosto delovno mesto ravnatelja Doma za učence Majde Šilc v Novem mestu. Na razpis se je kot edini kandidat javil Alfonz Štrbenec iz Novega mesta, ki je vlogi priložil vsa potrebna dokazila o izobrazbi in delovnih izkušnjah. Komisija ga je ocenila za primernega, saj je izpolnjeval formalne pogoje, zelo ugoden pa se jim je zdel tudi njegov program. Kandidat je sicer diplomirani sociolog in teolog, doslej je pri Inštitutu za sociologijo in filozofijo sodeloval pri raziskovalnih nalogah o mladinski delinkvenci, se v Novolesu ukvarjal z delovnimi skupinami ipd.

Predno je bil postopek za imenovanje ravnatelja Doma zaključen, je začel veljati novi zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki je med drugim določil, da se postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, končajo po njegovih določilih. Ta določila, da ravnatelja imenuje svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v soglasju z ustanoviteljem. Zaradi tega je občinska komisija odstopila celoten spis v nadaljnji postopek Domu za učence Majde Šilc. Svet doma je potem 1. oktobra lani sklenil, da se prejeti vlogi za imenovanje ravnatelja ne ugotovi, da bodo razpis ponovili in da bo do takrat v. d. ravnatelja Janez Dolenc, ki ga je na to mesto imenovala občinska skupščina.

Nesojeni ravnatelj internata se je pritožil na Sodišče združenega dela in to je sklep sveta odpravilo z veljavnostjo za nazaj. Sodba je bila pravomočna konec novembra, vendar se po njej ni nič spremenilo. Kandidat je svet doma celo zaman prosil za pojasnilo, zakaj jim ni všeč. Zadevo je pod nadnaslovom »Kako ohraniti stolček — novomeški recept« sredi februarja obdelal dnevnik Slovenec, čeprav se zastavlja vprašanje, zakaj se v. d. ravnatelja ni javil na razpis, če mu je do ohranitve stolčka.

Kakorkoli že, v obliki delegatske pobude se je zadeva 30. januarja pojavila tudi v novomeškem parlamentu. Predsednik skupščine Marjan Dvornik je predlagal, naj izvršni svet preko ustreznih organov dobi podatke o poteku in zakonitosti postopka imenovanja ravnatelja Doma za učence Majde Šilc Novo mesto. V odgovoru občinski sekretariat za družbene dejavnosti razlaga tudi, da je ugotovil, da je članom sveta doma v vseh štirih delegacijah potekel mandat, zato je 25. februarja domu naložil, naj v enem mesecu izpelje volitve članov sveta po sedanjem statutu. Ko bo svet konstituiran, kar mora biti opravljeno do konca marca, bo moral takoj dokončati postopek imenovanja ravnatelja.

Cepprav nima ta postopek z nekim drugim (ne)imenovanjem nobene povezave, se vendarle porajajo vzporednice. Na razpis za ravnatelja novomeških vrtec, organiziranih v VVO, se je kot edina kandidatka javila dotodanja ravnateljica, diplomirana psihologinja. Ustrezala je vsem razpisnim pogojem in svet vrta s predstavnico novomeške skupščine in njem vred je imel o kandidatki visoko pozitivno mnenje ter jo je hotel še naprej imeti na tem mestu. Celo pristojni sekretariat za družbene dejavnosti ni mogel najti zares prepričljivih razlogov o njeni neprimernosti. Očitati precejšnjo fleksibilnost in razvijanje predvsem institucionalnih oblik dela je vsaj malo neokusno, če vemo, da je bilo v Novem mestu

najbolje v Sloveniji na primer organizirano družinsko varstvo (»vrtec« za pet, šest otrok v raznih krajih), ki pa bi lani kot predrago skoraj doživelo zlom. Kljub vsemu komisija za volitve in imenovanja in kasneje občinska skupščina nista dali soglasja k imenovanju ravnateljice vrtec. Zakonov, pravil in načel, ki se zahtevajo za ene, ista usta drugim ne priznajo. Pa kako smo se vsi veselili konca enoumja in začetka demokracije!

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Slovenska pot k sreči

Nedavna stavka je bila opozorilni zamah proti glavam vladnih ljudi. V prihodnje bodo sindikati in podjetja delavci udarili zares, če drži sindikalna napoved iz Posavja, da »mi opozarjali ne bomo več, če bomo začeli, bomo šli do konca«.

Ali to lahko pomeni konec seznamov, na katere posavski zavodi za zaposlovanje vpisuje ljudi brez dela? Spiski so že zdaj predolgi, saj je bilo na njih konec 1991. leta 3.272 imen, kar pomeni komaj nekaj manj kot petino vseh zaposlenih v gospodarstvu in družbenih dejavnostih Posavja. Zato velja nekako za srečna človek, ki ima službo in zagotovilo, da dela ne bo izgubil.

Zavodi za zaposlovanje zato nekako ločujejo srečneže od nesrečnežev. Na obeh straneh te ločnice pa ljudje živijo v povprečju slabo. Sindikati temu pravijo, da bo hudič vzel vse, kar še ni, če bo šlo tako naprej. »Kajti delavci nimajo več od česa živeti.« Zato bi se Slovenija lahko poimenovala »družba samih nesrečnih ljudi«.

Odkar je vzel stvari v svoje roke Kerdelj, so si ti ljudje za tegobe krivi sami, kajti ta mož je dejal, da ti sreče ne more zagotoviti niti država niti sistem, ampak si jo lahko ustvariš izključno sam. Podobno meni tudi sedanja slovenska oblast. Nedavna stavka je dokaz, da so ljudje razumeli take misli. Vseeno ni rečeno, da bo vlada stavko in stavekajoče jemala resno. Če bi že imela od kod vzeti denar za višje plače, te pa so v obeh stavkajočih in tudi dejansko glavna pot do srečnega Slovenca, bi se lahko izgovarjala na tako imenovano objektivna dejstva. V tržnem gospodarstvu se o socialnih zadevah država pogovarja z delavci in z delodajalci. Slovenija pa še ni uredila zadev okrog lastnine. Ali torej sploh že ima delodajalca?

M. LUZAR

Do kmetijstva mačehovska samo republika?

TREBNJE — Kmet Tone Fortuna iz Malih Dol pri Velikem Gabru je na seji trebanjske vlade ob obravnavi osnutka občinskega proračuna za letošnji april, da bi moralo ostati v proračunu 8 milijonov tolarjev za pospeševanje kmetijstva, kolikor so zahtevali kmetijci, in ne zgolj piškava dva milijona. Sestavljali proračuna so (pomotoma?) oklestili kmetijstvo še za 300 tisočakov, o katerih je občinska skupščina še ne tako davno, da bi to

moglo zatoniti v pozabo, sklenilo, da gredo kmetijstvu.

Če nekam daš, moraš neke vzeti je železno pravilo sestavljanja vsakega proračuna, tudi občinskega. Tega se je verjetno spomnil tudi Fortuna, ki pa je precej nesrečno dremnil v otroško varstvo, za katero je predvidenih v trebanjski občinski malhi 37 milijonov tolarjev. Tako je pač, ko ladja tone, se večina na vse kriplje skuša ohraniti na površju, navadno pa to uspe bolj maloštevilnim. In v tej luči maloposredniške sebičnosti, kjer velja načelo Reši, kdor se more!, lahko pričakujemo ostre besedne spopade tudi okoli drugih postavk trebanjskega proračuna.

V takšnih razmerah Trebanjci usmerjajo ost predvsem proti skupški republiški blagajni, ki lažnega ne vidi, sitemu pa še bolj polni želodec in žepa. Trebanjski župan Ciril Pungartnik, izvoljen na to funkcijo na listi Slovenske kmečke zveze, redkokdaj zamudi priložnost, da ne bi skritiziral mačehovskega odnosa sedanje vlade in oblasti do bolj revnih občin ali bolje — manjših in zato manj vplivnih občin.

»Ali je javna poraba regresiranje umetnih gnojil? Nekaj obrtnikov mi je že reklo, češ tudi jaz bom zahteval regres za tokvino. Kaj sploh pomeni občinski proračun v smislu javne porabe? Nekdo nam mora priznati pravico do tega trošenja, v republiškem proračunu imajo veliko denarja za te namene, toda normativni nas zaobidejo, ker imamo tak stroj kmetijstva. Plačujemo davke in kaj, koliko denarja republika vrne občini? Zakaj mora biti občina tudi v tej novi ureditvi prikrajšana na vseh koncih, čeprav je bila na referendumu za samostojno Slovenijo v vrhu? Zakaj naj še podpiramo tako vlado?« se je nejevoljno spraševal Pungartnik na taisti seji trebanjske vlade, kjer je kmet Fortuna, poudaril, da sosednje dolenjske in posavske občine dajo dosti več denarja za kmetijstvo, kakor pa to namerava izraziti kmetijska trebanjska občina.

Družno s še nekaterimi občinami so v luči takšnih in podobnih zagat pri sestavi proračuna Trebanjci poslali na republiško ministristvo za finance protestno pismo, v katerem zahtevajo, naj se preneha indeksiranje in hkrati amandna glede 22. člena zakona o proračunu, da se naj obravnavajo občine glede javne porabe enotno, tudi pri t.i. izravnavi proračuna.

P. PERC

Bo moralo zares najprej počiti?

Kupi desk in hlodov pri odcepju ceste za Semič s partizanske magistrale pri Ručetni vasi že precej časa burijo duhove v črnomaljski občini. Delegati v skupščini so že nekajkrat opozorili na nevarnost, ker je zaradi skladiščenja lesa križišče postalo nepregledno in ogroža varnost v cestnem prometu. Član izvršnega sveta pa je k temu dodal, da les prekladajo z vilicarjem tudi ponoči, ne da bi na delo kakor koli opozorili. Nasprotno, delovišče na cestnišču sploh ni osvetljeno, tako da kar izživa k nesreči. Vsem, ki se pogosto vozijo tam mimo, pa nikakor ne gre v glavo, da nihče od pristojnih že mesece ne ukrene prav ničesar, da bi oviro odpravili. Kaj počno inšpektorji in kaj policija, sprašujejo ogroženi in ogorčeni.

In kaj so pravzaprav ves ta čas počele inšpekcijske službe? Na Upravi inšpekcijskih

služb v Novem mestu zagotavljajo, da bodo njihove službe skušale razmere na križišču znova spraviti v normalen tok. Priznavajo, da je zasebnik, ki ima dovoljenje za svojo dejavnost, ta dovoljenja precej prekoračil, saj mu skladiščena lesa v križišču ni nihče dovolil. Pretekli teden naj bi stopila v akcijo kmetijski in tržni inšpektor. Zakaj šele pretekli teden in ne že prej? To, da so na inšpekcijskih službah veseli, da se je z njihove strani vsaj začelo premikati, še ne pomeni, da jim bodo tisti, ki nemočno opazujejo večajoče se kupe, ploskali. Sicer pa so dali inšpektorji že vnaprej vedeti, da bodo lahko naredili le toliko, kolikor omogočajo predpisi. Še sami pa ne vedo, v kolikem času jim bo to sploh uspelo.

Na črnomaljski policijski postaji pa priznavajo, da se ta problem vleče že od lanske pomladi ter da ga pozna tudi republiški inšpektor za ceste. Tudi nje, tako kot voznike ovira moti, vendar niso mogli storiti več kot to, da so ukrepli v skladu s pooblastili. Da so torej dali predlog k sodniku za prekrške. Zakaj se ni še ni premaknilo, ne vedo, če pa bi imeli več pristojnosti, da bi lahko sami naložili lastniku, naj les odstrani, bi to gotovo že storili. To pa ni v domeni policistov, ampak sodnika za prekrške.

In tako se klobuč malo zavija in malo odvija, les v križišču v Ručetni vasi in tudi že drugod ob črnomaljskih cestah se kopiči, jeza ljudi, pomešana s strahom, pa tudi. Vprašanje, ki se vsiljuje kar samo pa je, ali se bo res moralo zgoditi nekaj hudega, da se bodo kolesa, ki počasi meljejo primer, hitreje zavrtela in da bodo tisti, ki bi že lahko kaj storili, začeli kanček krivde. Skoraj nemogoče pa se zdi, da lastnik lesa, ki ga brezvestno skladišči ob tako občutljivi točki, kot je križišče, ne predvidi, da bo morda prav on kriv za tragedijo, na katero zlasti Semičani tako pogosto opozarjajo.

M. BEZEK-JAKŠE

Naj nam ne bo žal denarja za znanje

Na mladih svet stoji, so včasih rekli. Mladi naj bi bili tisti, ki s svojo energijo in zagnanostjo svet posodablajo, ga ženejo naprej. Pa imajo mladi danes res možnost, da sprostijo energijo na ustvarjalen način? To bi težko tr-

dili, saj je med nezaposlenimi pri nas največ mladih s končano srednjo šolo, ki šele čakajo na prvo zaposlitev. Še več jih bo ob koncu polletja, ko se jim bo pridružil nova generacija mladih možganov in rok. V novomeški občini smo imeli lani od 1.270 brezposelnih 919 mlajših od 26 let.

Vendar tudi tistim mladeničem in mladenkam, ki so končali osnovno ali srednjo šolo in želijo šolanje nadaljevati, ni rožnato. Razpisi za kadrovske štipendije so vse krajši, pa tudi znižani cenaz za republiške štipendije je napravil svoje. (Menda ga bodo v kratkem popravili, saj se je zoper znižanje pritožilo veliko učencev in študentov.) V šolskem letu 1991/92 je za republiško štipendijo na novo zaprosilo 25.843 dijakov in študentov, 8.580 prošelj so zavrnili. Štipendijo pa je izgubilo tudi 4.841 dotodanjih štipendistov. Pred dnevi sem se pogovarjala z nekom iz Bele krajine, ki mi je dejal, da njegova hči ni odšla na študij, prošnja za štipendijo je dobila zavrnjeno, on pa zasluži pre malo, da bi lahko plačal najemnino za privatno stanovanje. Dekle je doma, brez službe, brez bodočnosti in na plečih staršev. Vse več staršev s skromnimi dohodki ne more šolati svojih otrok zunaj njihovega kraja. Dijaški domovi so dragi, privatna stanovanja za mnoge predraga. In če bo res prišlo do ukinjanja posameznih šol in oddelkov na obrobju, bo za mlade, uka žejne, še bolj tragično.

Tudi ustanovi, kot sta Rdeči križ in Center za socialno delo, opažata, da postaja problem brezposelnosti mladih vse večji. Ker je bilo republiških štipendij manj, so se ogroženi obrnili na njihovo službo. V 60 primerih so ugotovili, da so prosili do štipendije upravičeni. Sicer pa se na Rdečem križu kot tudi na Centru za socialno delo oglašajo predvsem starši, ki tarnajo in prosijo za pomoč, ker so njihovi otroci brezposelni. Tudi v dobrodelni organizaciji Caritas se oglašajo, kjer lahko dobijo vsaj nekaj obutve in oblačil. Na žalost te pomoči niso prava rešitev, so le rešitev v stiski, ne dajejo pa priložnosti za ustvarjanje. Mnogi mladi bodo obupali in se predali pijaki, mogoče tudi mamilom. Postali bodo problem, ki bo družbo stal še dodatne denarce. Zakaj ne bi te velike količine sveže energije ujeli v jadra in jo porabili za razcvet?

Če se hočemo izvleči iz krize bomo potrebovali poleg kapitala tudi znanje, poleg tega bo domače znanje še vedno cenejše od tujega. Organizirajmo se, poiščimo jim delo, dokler so še ustvarjalni. Danes, jutri bo že prepozno.

J. DORNIŽ

V Kopitarni stavkajo ves teden

Zahtevajo nepreklicen odstop direktorice Marinke Pucelj-Arandjelović — Obupen gmotni in socialni položaj delavcev, nevzdržni medsebojni odnosi

SEVNICA — V najstarejšem sevniškem podjetju M—Kopitarna, d.o.o., se delavci niso le pridružili splošni opozorilni stavki, ki jo je v Sloveniji podprlo okrog 400.000 delavcev, ampak so ustavili delo že dan poprej, torej v torek, 17. marca, na začetku dopoldanske izmene. Povsem naključno se je verjetno primetilo, da se časovno skoraj prekrivata splošna opozorilna stavka in čisto »zaresna« v Kopitarni, ki v času, ko zaključujemo redakcijo še traja. Povod za stavko je bilo izplačilo plač ob koncu šihtha prejšnji dan (16. marca), katerimi sicer že dolgo niso bili zadovoljni. Vzroki, ki so delavce Kopitarne pripeljali do stavke so po njihovih pričevanjih in izjavah predstavnikov stavkovnega odbora zlasti trije: prvič — obupen gmotni in socialni položaj delavcev, drugič — »čuden« način lastninjenja podjetja in tretjič — nevzdržni medsebojni odnosi in nerazumljive poteze vodstva pri ključanju na delo ter njegove zahteve po participaciji v zvezi z izobraževanjem delavcev, ki ga zahteva podjetje.

Delavci so na žalost šele v stavki, do katere je, kot poudarjajo, prišlo spontano, videli zadnjo možnost za dialog z vodstvom. V začetku stavke (pričela se je ob 7. uri) so zahtevali

razgovor z direktorico podjetja Marinke Pucelj-Arandjelović, a prvi dan stavke gospa direktorica ni imela časa za pogovore z delavci, ker je odšla po 10. uri službeno v Ljubljano. Ker direktorice ni bilo, ostali delavci, ki so prišli na pogovore z delavci pa so izjavili, da nimajo pooblastil za pogajanja z njimi, se je stavka nadaljevala in še bolj razplamtela. Stavkajoči so izvolili stavkovni odbor, za njegovega predsednika pa bivšega sekretarja podjetja oz. vodjo splošnega sektorja Franca Rupreta, ki pa je že kakšno leto »na čakanju« in je pogodbeno zaposlen v Tehnoloških sistemih Sevnica. Odbor je sestavil seznam zahtev v devetih točkah: dvig plač za 50 odst. (neto), ureditev nadomestila za prevoze na delo, v povezavi z delnicami, odgovornost vodilnih za nastale razmere, vrnitev Franca Rupreta, sezonska prerazporeditev in oddelava ur prerazporeditve (slednji točki sta bili potem umaknjeni, najprej imenovana na zahtevo Rupreta), izvajanje kolektivne pogodbe, zmanjšanje upravne in vodstvene režije, odstop vodstva — posloводства in slednjič — proti stavkajočim ne bo sankcij. Na pogajanjih so dodali še deseto točko; da se poda informacija o zaključnem računu.

Predsednik svobodnih sindikatov

v Kopitarni Jani Doberšek in predsednik delavskega sveta ter član skupščine podjetja Franc Drstvenšek, oba v stavkovnem odboru, sta nam povedala, da so delavci poskrbeli, da

• V torek, 24. marca, opoldan je upravni odbor sevniške Kopitarne sprejel sklepe, ki zagotavljajo takojšen pričetek dela podjetja. S sklepi se je seznanil stavkovni odbor, zatem pa tudi delavci, ki so soglašali z ukrepi in sklenili, da začno zopet delati, ker je dosedanja direktorica ponudila odstop. To pa je bil, kot smo že poročali, poglavitni pogoj stavkajočih delavcev, da se spet vrnejo na delo. Za vršilca dolžnosti direktorja je upravni odbor imenoval Bogdana Lisa, ta stališča pa je potrdila tudi skupščina podjetja.

je tisti del proizvodnje (kotlovnica in sušilnica), v katerem bi ob zastoju lahko prišlo do gmotne škode, potekal nemoteno. »Se več: nam gre za to, da ohranimo dolgoletne poslovne partnerje, zato smo za Peko naredili v petek 40 parov vzorcev, ki so jih tržiški čevljarji potrebovali za mednarodni sejem. Take nujne primere bomo skušali reševati tudi preostale dni stavke. Med delavci pa prevladuje

Jani Doberšek

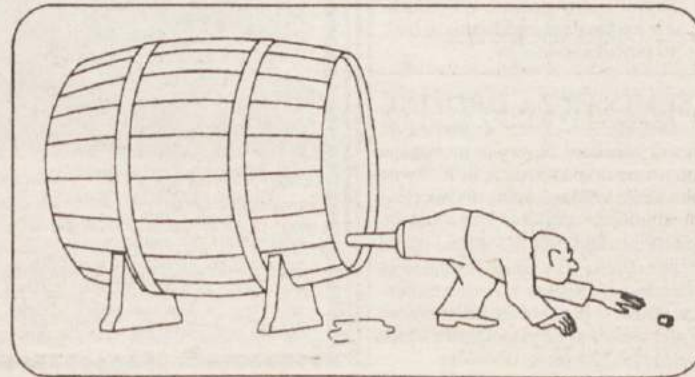
Franc Drstvenšek

mnenje, da s takim vodstvom ne moremo preživeti,« je povedal Doberšek, ki samokritično priznava, da so že imeli stavke, ki pa so propadle, ker so bile slabo vodene. Zato so vključili Franca Rupreta in od prvega dne tudi sekretarja območnega svobodnega sindikata Marjana Urbanča, ki je bil stavkajočim vse dni stavke v veliko pomoč.

Na izredni seji sta se sestala upravni odbor in skupščina podjetja. Upravni odbor, ki ga vodi predsednik sevniške vlade Marjan Kurnik, je sprejel paket predlogov, v katerem so v stavkovnem odboru videli določen napredek in več pozitivnih rešitev. Delavci bi dobili 80 odst. plače, kot jo predvideva kolektivna pogodba, za prevoz na delo bi jim izplačali nadomestilo 1500 tolarjev. Skratka, tisto, kar se je poprej vedno zdelo nemogoče in nesprejemljivo (po izjavah vodstva), je čez noč postalo uresničljivo.

Tudi zato stavkajoči pravijo, naj si vodstvo pripiše odgovornost in posledice za stavko. Ker pa je bila v »paketu« tudi zahteva, naj direktorica s svojim vodstvom ostane, je bilo na glasovanju stavkajočih (poprečno jih je bilo okrog 165, veliko tudi ti. režijcev, od skupno 267 zaposlenih, nihče pa nam ni vedel natančno povedati, koliko delavcev je na čakanju itd.). Na glasovanju so stavkajoči soglasno sklenili, da stavko nadaljujejo. Vodstvu podjetja, upravnemu odboru in skupščini, ki je potrdila sklepe upravnega odbora, so stavkajoči sporočili, da so pripravili takoj prekiniti stavko in delati tudi več kot 8 ur dnevno tedaj, ko bo direktorica dala nepreklicno ostavko in jo bosta potrdila tudi oba organa družbe. Po zadnjih informacijah je vzel direktorica dopust iz zdravstvenih razlogov in je ni v Kopitarni.

PAVEL PERC

Drugačni časi tudi za knjižnice

Z občnega zbora Društva knjižničarjev Dolenjske — Predavanje dr. Pečjaka

NOVO MESTO — Društvo knjižničarjev Dolenjske je imelo 17. marca 1992 redni letni občni zbor v prostorih Študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu. Na tem srečanju smo knjižničarji Dolenjske pregledali rezultate dela v preteklem letu in si zastavili program dela v tekočem letu.

Glavna naloga vseh tipov knjižnic ostaja še naprej računalništvo. Še vedno pa se srečujemo z začetnimi težavami, tudi zaradi slabih gospodarskih razmer. Problemi so še drugi: pomanjkanje prostora, premalo denarja za nakup knjig, ponekod tudi precej pomanjkanje kadrov. Težke razmere pa nam niso vzele poguma. Delavci knjižnic jim kljubujemo, rezultati pa so vidni: dober obisk in izposoja knjig ter informacijski napredek knjižnic, zlasti pri izposoji. Splošnoizobraževalne knjižnice so si že v preteklem letu zadale nalogo poenotiti nekatere elemente poslovanja, kot so

npr. članarina, izkaznica, zamudnina, izposojnina, odškodnina za izgubo ali poškodbo gradiva. Za uresničitev tega bo potrebno še veliko prizadevanj tudi v letošnjem letu. Še posebno se sekcija za splošnoizobraževalne knjižnice zavzema za uresničitev določila o brezplačnih storitvah v SIK. Zavedati se moramo namreč, da so vse knjižnice del enotnega knjižnično-informativnega sistema, zato naj bi bile enako in enotno organizirane, to pa bi olajšalo in seveda sploh omogočilo povezavo med njimi. Žal še ni tako, vzroki pa so različni.

Razveseljiva je novica, da sta dve knjižnici postali samostojni: Brežice (prej v okviru Zavoda za kulturo) in Metlika (prej v okviru Skupščine občine Metlika).

Šolski knjižničarji še vedno nimajo urejenega statusa, zato bo posodabljanje dela s pomočjo računalnikov, usposabljanje in izobraževanje za bibliopedagoško delo dejansko lahko uveljavilo njihov status pedagoga, enakovrednega drugim na šoli.

Občni zbor je tudi priložnost, da se seznanimo s poslovnimi in strokovnimi uspehi splošnoizobraževalnih, šolskih in specialnih knjižnic. Splošno mnenje, ki je še dokaj razširjeno, je, da v knjižnicah mirujemo, beremo in čakamo na bralce.

Vendar ni tako! Obilica dela z gradivom in ljudmi nam tega sploh ne omogoča in lovimo minute, da bi se z vsebino knjig sploh seznanili. V ta namen smo strokovnemu delu občnega zbora namenili predavanje dr. Vida Pečjaka: Hitro in uspešno branje. Predavanje je bilo izredno lepo sprejeto, saj je izboljševanje hitrosti branja, informacijska in razumevalna uspešnost branja v današnjem tempu življenja in v obilici informacij še kako aktualna in namenjena širokemu krogu ljudi.

Društvo knjižničarjev Dolenjske, ki šteje danes okrog 70. članov, si bo še naprej prizadevalo za reševanje problemov v stroki, tako celostno kot parcialno. V knjižnicah se stvari včasih premikajo počasi. Toda v nekaj letih, kar se čuti utrip prodirajoče tehnologije, se je tudi tostran Alp že nekaj naredilo.

SILVA GOMIŠČEK, predsednica DKD

Knjige in slike

Knjigarna in razstavišče Opus — »Cvetlični opus«

KRŠKO — Po lanskim najavi, da se bo v »Opusu« kaj dogajalo, postaja ta krška knjigarna in razstavišče vse bolj prostor kulturnih in družabnih dogodkov in srečanj. Trenutno v Opusu razstavlja akademska slikarka Anka Hribar-Košmerl. Ta profesorica matematike, ilustratorica in oblikovalka iz Ljubljane je v tokratni predstavitvi dala na ogled »cvetlični ciklus«, kot so nekateri označili razstavljen platna. Cvetlični opus, ki bo v Opusu na ogled še kak teden dni, se očitno ujema s slikarčinimi hotenji, da s čopičem in barvo razkrije vso bogato dinamiko, lepoto in skladnost življenja. Razstava, ki so jo 7. marca odprli pod naslovom Naj cvetijo rože in ideje, pa vsaj deloma poudarja tudi vsebinsko zasnovano omenjenega krškega razstavišča. V Opusu sta pred Anko Hribar-Košmerl razstavljala akademski slikar Jože Marinč in študent arhitekture Miha Rostohar. Kaže, da bodo umetniki na ta način navzoči tudi v prihodnje.

Kot knjigarna se omenjena hiša potrjuje z izborom knjig, ki so naprodaj, in s spremljevalnimi dogodki. Eden od teh je predavanje, ki ga je Opus pripravil za starše prvošolcev, in sicer pod delovnim naslovom Kako otroka navaditi na branje knjig. V knjigarniški okvir sodi tudi prodaja dobrih igrač.

Obe navedeni dejavnosti se bosta nadaljevali letos, ko naj bi poleg nekaterih likovnih razstav pripravili v razstavišču in knjigarni tudi srečanja z avtorji knjig.

L. M.

Prva klasa

S komedijo Alda Nicolaja bo gostovala Drama SNG iz Ljubljane

NOVO MESTO — V torek, 31. marca, ob 19.30 uri bo na sporedu v Domu kulture peta abonmajška gledališka predstava. Gostovala bo Drama SNG Ljubljana s komedijo Alda Nicolaja Prva klasa. Aldo Nicolaj je znan kot poznavalec psihologije vsakdanjega življenja in pisec uspešnic za velike igralske osebnosti. V Prvi klasi duhovito in do brodušno, s kančkom grenkobe in na humoren način pripoveduje o stiskah osamljenih starejših ljudi. Upriporitev v Mali dramji je pripravil režiser Jože Babič in igralci: Jurij Souček, Danilo Bebič in Iva Zupančič.

Lojze Smasek iz Večera meni, da je Prva klasa upriporitev, ki ji zaradi do brodušnega besedila kot posrečene izvedbe z odličnimi igralci ne bo manjkalo občinstva. Aleš Berger iz Dela pa je dejal, da je to predstava, ob kateri hitro mine čas, a se igralec pri tem ne postara. Za predstavo so na voljo tudi vstopnice izven abonmaja. Lahko jih kupite že v predprodaji v sprejemni pisarni Doma kulture ali rezervirate po tel. na številko: 21-210.

TISKOVINE KOT UPORABEN IN LEP IZDELEK

NOVO MESTO — V fotogaleriji Vista 21 bodo danes, 26. marca, ob 18. uri odprli razstavo Oblikovano v Gorenjskem tisku. Gre za predstavitev oblikovalskih in grafičnih dosežkov, s katerimi si je to podjetje iz Kranja utrdilo ugled in sloves, da zna pripraviti najrazličnejše tiskovine kot uporaben in hkrati lep izdelek.

V SOBOTO MISS AGATA

KOSTANJEVICA — V tukajšnjem kulturnem domu bo nastopila to soboto ob 19.30 igralska skupina mirnopeškega kulturnega društva. Upriporila bo komedijo Dobrodošla, miss Agata. Igralci, ki jih bodo tokrat videli Kostanjevičani, so imeli letos že osem predstav. Gostovali so tudi v Ljubljani in Domu španskih borcev, kjer so doživeli dober obisk in ugodne kritike.

Fant izpod Lisce postal kipar evropskega slovesa

Janez Zorko iz Podgorja nad Sevnico je šel v Pariz kot avtomehanic, zdaj pa je priznan umetnik

V francoskem Rouenu so v ponedeljek, 16. marca, odprli evropsko razstavo sodobne skulpture, na kateri se je predstavilo štiriindvajset avtorjev iz enajstih dežel. Med razstavljalci je tudi slovenski kipar Janez Zorko, doma iz Podgorja nad Sevnico oz. pod Lisco, ki pa že skoraj tri desetletja živi v Parizu. Na evropski razstavi sodeluje z dvema deloma, s petimi skulpturami pa se predstavlja še na razstavi Granit v skulpturi, odprti v Muzeju Richarda Anacreona. Novica, ki to sporoča, tudi omenja, da se danes 55-letni Zorko pripravlja tudi na večjo predstavitev svojega kiparstva v rojstni domovini, zdaj samostojni državi Sloveniji. Razstavljal bo v Ljubljani.

Zorko je začel likovno pot kot samouk. Že v osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Sevnici, je rad risal. V Brežicah se je izučil za avtomehnika, in čeprav je imel ta poklic rad, je sledil predvsem svojemu notranjemu klicu. Likovnik se je v njem oglašal vse pogosteje in ko je bil v službi v Ljubljani, se je nekoga dne leta 1964 odločil odpotovati v Pariz. Dobil je službo pri Renaultu, kjer so mu omogočili, da je slikal, kiparil in se šolal. Diplomiral je na pariški akademiji za likovno umetnost in poslej živel le še za umetnost in od umetnosti.

Po diplomu se je ves predal kiparstvu in ustvarjal v lesu, bronu in marmorju. Udomil se je na Montparnassu, tam delal in razstavljal. Kmalu so se mu odprla vsa razstavišča v Parizu in drugih francoskih mestih. »Zorko je razvil živo moč, ki spreminja les, marmor in kovino v umetnino,« so pisali kritiki. V kompozicije kipov je vnesel vibriranje in zdelo

Janez Zorko, ki je v Parizu postal kipar evropskega slovesa

se je, kot da v kipih migota življenje.

Svojo umetniško delavnico na Montparnassu je odprl študentom, ki so študirali na Sorboni. Na sorbonski univerzi je tudi sam poučeval. Njegov predmet je bil praktično modeliranje lesa. Ko je bil že deset let v Parizu, so ga povabili na mednarodni kiparski simpozij v Kostanjevico. Ni hotel biti ne Jugoslovan ne Francoz, ampak samo Janez Zorko. Tako kot na vseh razstavah. Zdaj je ponosen, da je Slovenec.

Iz svojega prvotnega, skromnega delovišča na Montparnassu je Janez Zorko uspešno pridelal likovni in sploh duhovni svet Pariza in Francije. Zdaj je njegovo ime znano po vsej Evropi. Trenutno je bolj znan v svetu kot doma, v Sloveniji. Kdo ve, ali vedo o njem kaj več vsaj v Posavju, od koder je izšel.

I. ZORAN

Jezikovne počitnice bodo

Dogovor s Krščansko kulturno zvezo v Celovcu — Letos bodo trajale od 19. julija do 9. avgusta

Lani je bilo domala vse pripravljeno za prihod mladih Korošcev na Jezikovne počitnice v Novo mesto. Še 26. junija smo na skupnem sestanku Novomeščanov in Korošcev trdno upali, da ne bo prišlo do nevezdržnih posegov po samostojni Sloveniji in celo do prelivanja krvi. Spričo tega, da v tako zaostrenih razmerah ni bila zajamčena varnost človeških življenj, smo se morali Novomeščani temu gostoljubju tedaj odpovedati.

S Krščansko kulturno zvezo v Celovcu smo se že dogovorili, da Jezikovne počitnice letos bodo, trajale bodo tri tedne, od 19. julija do 9. avgusta. Udeležilo se jih bo okoli 30 učencev in dijakov, starih od 10 do 17 let, ki na avstrijskem Koroškem obiskujejo dvojezične šole ali pa šole s pretežno slovenskim učnim jezikom. Učitelji teh šol ugotavljajo, da je učenje slovenščine v Jezikovnih počitnicah dobra in uspešna oblika. To so poudarili posamezni učitelji tudi na nedavnem tridnevnem seminarju v Bačah pri Beljaku, udeležilo

se ga je tudi 15 učiteljev in pedagoških svetovalcev iz Slovenije, na katerem so bile na zanimiv način predstavljene oblike in metode učenja jezika z igro, ki jih gojijo v koroških šolah.

Krščanska kulturna zveza je že na začetku tega leta pripravila razpis s povabilom, naj se otroci (in njihovi starši) odločijo za Jezikovne počitnice. Prijave na njen naslov že prihajajo, zato ni bojazni, da odziv za Novo mesto na Koroškem ne bi bil uspešen.

Tudi pri nas so organizacijske in vsebinske pravice že stekle. Najpomembnejše pri zasnovi dela v Jezikovnih počitnicah pa je, da otroci iz Koroške bivajo pri družinskih gostiteljicah, ki v svojem okolju poskrbijo za primerno jezikovno in kulturno vzgojo ter varno družinsko zavetje. To dragoceno kulturno poslanstvo so novomeške družine gostiteljice (oziroma njihovi otroci) do sedaj zelo dobro opravile. To posebej pohvalno poudarjajo na Koroškem vsi, ki vedo, kako so Jezikovne počitnice v Novem mestu organizirane.

Iskreno želimo, da bi tudi v tem letu družine gostiteljice, dosedanje in nove, potrdile to zaupanje in sprejele mlade Korošce v svoja družinska zavetja. Proti koncu aprila bodo novomeške osnovne šole izročile zainteresiranim družinam gostiteljicam vabilo s prijavo za letošnje tovrstno sodelovanje. Do takrat bo v glavnem že znano število prijavljenih Korošcev, tudi po spolu, starosti in predznanju slovenskega jezika.

JOŽE ŠKUFCA

ZAHVALA ZA SPONZORSTVO — Pisatelj Jože Dular (prvi z leve) se je na predvečer svojega godu v metliški poročni dvorani zahvalil belokranjskim sponzorjem za plemenito sodelovanje in pomoč ob izidu tretje izdaje njegovega romana Krka umira. Sicer pa je spregovoril o svojem plodnem delu ter glede na to, da mu pero še vedno gladko teče, objubil, da bo napisal še kakšno »storijo« o Beli krajini ter zbral belokranjske anekdote, ki jih je strlesal kot iz rokava. Direktor Dolenjske založbe Franc Šali pa je pristavil, da je velik uspeh, da je prišlo v teh težkih časih do prenove in natisa tako kvalitetnega dela, kot je Krka umira, ki je bilo v programu založbe sicer že nekaj let, a je čakalo na ugodno priložnost za tisk. (Foto: M.B.-J.)

PRIDAH INDUSTRIJSKEGA OBLIKOVANJA — Do 12. aprila bo v sevniški galeriji na gradu odprta prva samostojna galerijska razstava 30-letnega Sevničana Silva Mirta. Mirta je že imel samostojni razstavi v sevniški Lisci, skulptinsko pa je razstavljal s posavskimi likovniki ter v Lenartu in Brestanici. Akademski slikar Alojz Konec je zapisal, da Mirovi suhi pasteli tihožiti, ki prevladujejo, »nosijo moment publike, klic oz. pridah industrijskega oblikovalnega prijema, saj jih tudi sam aplicira v komercialne namene plakata, slikanice, dekoracije ali pa dekorativne stenske slike — celo reklamnega značaja, da včasih dišijo po strpu. Takšna namembnost je hkrati njegov edini vir dohodkov za preživetje in hkrati rezultanta likovnega snovanja«. Na posnetku s četrtkove otvoritve med govorom predsednika sevniške ZKO Jožeta Novaka, poleg njega je Silvo Mirt. (Foto: P. Perc)

»ROMANJE NA TRŠKO GORO« — V ponedeljek zvečer je 90 plesalcev folklorne skupine Kres iz Novega mesta po tednu dni pripravilo že drugi večer ljudskih plesov in pesmi v Domu kulture. Polno dvorano obiskovalcev je navdušil prikaz romanja na Trško goro, spleti prekmurskih, štajerskih, medijunskih, korčulanskih in dolenskih plesov, pristrčno pa je bilo videti tudi mlade plesalce Kresa, ki so porok, da se bo na Dolenjskem še plesalo. Nastopila je tudi večja skupina ljudskih pevcev iz Gabrja. Kresovi se sedaj odpravljajo na gostovanja po večjih krajevnih središčih občine, letos pa jih čaka tudi nastop na festivalu folklornih skupin v Belgiji. (Foto: J. Pavlin)

Bivši rdeči muzeji danes

Okrogla miza o usodi muzejev NOB in ljudske revolucije pri nas — Namesto teh muzeji 20. stoletja

Ko so se pri nas zgodile politične spremembe, je postalo moteče vse, kar naj bi poveljevalo vladavino dotodanjega ideološkega enoumja. Izganjanje »rdečega hudiča« se kulturi seveda ni izognilo in nenadoma so postali vprašljivi tudi muzeji narodnoosvobodilnega boja, muzeji ljudske revolucije in oddelki z enobejsko vsebino pri nespecializiranih pokrajinskih ali območnih muzejih. Vse takšne ustanove je miniser za kulturo dr. Andrej Capuder označil z vidnim negativnim predznakom, češ da so to vsi po vrsti predvsem spomeniki, ki si jih je postavila rdeča oblast. Minister je tudi zahteval, da je treba pojasniti status teh ustanov v mreži slovenskih muzejev in jih skritično na razumno število, dokler pa to ne bo urejeno, naj bodo sredstva zanemarljiva.

Očitno je, da je rešitev za te muzeje samo v tem, da se spreminjajo v ustanove, kjer hosta imeli enako težo »sončna« in »senčna« stran naše novejši zgodovine. Torej ne samo tista, ki je poveljevala le rdečo vladavino. Polej naj bi torej imeli zgolj muzeje novejše slovenske zgodovine oziroma muzeje 20. stoletja, torej ustanove, ki jim nihče ne bi mogel več dati takšnih ali drugačnih predznakov in na ljudi v njih ne lepi najrazličnejših etiket, kot se je dogajalo do zdaj. Bilo je celo tako, da je bil kustos v muzeju NOB zmerjan z rdečim podrepanikom že zato, ker je bil kot zgodovinar tam v službi.

O vsebinski in organizacijski preobrazbi očrnenih muzejev je tekla beseda na okrogli mizi, ki jo je pripravila Skupnost muzejev Slovenije. Pogovor so sprva načrtovali za pepelnično sredo, izvedli pa so ga teden kasneje, 10. marca, na dan mučeničkov. Ali sta bila omenjena dneva izbrana za tako resen pogovor hoteno ali naključno, to vedo le organizatorji sami, dejstvo pa je, da je že v izbranim dnevu nekaj simbolike. Tudi naslov teme, o kateri je bila razprava, ni bil nesimboličen. Glasil se je: Bivši rdeči muzeji danes. Torej naj bi šlo za nekakšno potresanje s pepelom oz. za samo/mučeništvo ter obenem za ozrešitev od »rdečega preklestva«. Ali

kakorkoli je že bil naslov teme ciničen in izzivajoč, pa beseda o temi ni mogla biti drugačna kot skrajno resna, tehtna in čustveno zadržana, saj so vprašanja zahtevala strokovne odgovore.

Iz teh pa je bilo moč izluščiti osnovno misel, da s tako imenovano »rdečo preteklostjo« vsaj muzeji in stroka ne morejo opraviti kar tjavdan. Stališče zgodovinarjev in muzealcev je, da morajo ostati vsaj nekateri spomeniki iz obdobja, ki se zdi drugače mislečim še nerazčistično in do zdaj preveč enostransko interpretirano. Predvsem se mora prikazovanje tega obdobja v muzejih znebiti nakopičenega balasta, obenem pa obogatiti z dokumenti in ostalo premično dediščino strani, ki je bila rdeči, ki je zamagala in toliko desetletij vladala, ideološko in delovalno nasprotna. Obe, kot rečeno, sta del slovenske zgodovine in zato sodita v muzeje.

»Očiščevanje in pomlajevanje« rdečih muzejev se je torej začelo in je škoda, da se okrogle mize ni udeležil nihče iz Capudrovega ministrstva, seveda kljub vabilu, in da tega ni od blizu videl. Morebiti bi potem prej prišlo tudi do odmrznitve sredstev za te muzeje.

I. ZORAN

kultura in izobraževanje

Kulturniški zaton

V Metliki vse bolj skromna kulturna dejavnost — ZKO le deli

METLIKA — Čeprav je v metliški in podzemeljski osnovni šoli precej krozkov, ki se ukvarjajo s kulturo, pa se le malo učencev po končani osemletki odloči za nadaljnje amatersko delo v kulturi. Zato ni čudno, da je članov v kulturnih društvih vse manj, prav tako nastopov in predstavitev njihove dejavnosti nasploh. Da bi bila slika še bolj črna, tudi ZKO, ki bi morala poskrbeti za kulturni razcvet, »dela« le enkrat na leto, tedaj, ko razdeli denar.

Tista kulturna dejavnost, kar je v občini, pa je strnjena v Metliki. Na Suhorju, Radovici in v Gradcu je zamrla, druge pa je niti ni bilo. Predvsem gre za glasbeno dejavnost, s katero se ukvarja pet društev, medtem ko je muzejsko društvo belokranjsko. Drugih rednih dejavnosti v občini ni bilo ne lani ne leta poprej, bilo je le nekaj občasnih in kratkotrajnih poskusov. Omeniti velja še alternativno dejavnost, nad katero sicer ni pravega pregleda. Znano je le, da obstajata dva ansambla, v začetku lanskega leta pa sta s pomočjo liberalno-demokratske stranke izšli dve številki glasila Hanibal.

Vprašanje je, ali je amaterske kulture vse manj zaradi manj denarja ali nore. Kakor koli, res je, da za kulturo vsako leto v občini težje odrinejo kaj cvenka. Tako se pri mestni godbi že boje, ali bodo zmogli redno vzdrževati instrumente. Močno se je zmanjšala tudi podpora podjetij, medtem ko zasebniki niso preveč navdušeni nad vlogo kulturnih mecenov. Vendar pa toliko denarja društva še vedno dobijo, da bi lahko organizatorjem plačala izobraževanje. Lani se je seminarja udeležila samo zborovodkinja dekljskega pevskega zbora, prav ta zbor pa je bil tudi edini, ki je močno napredoval.

M.B.-J.

DESETLETNICA

»AJDE«

OREHOVICA — Mešani pevski zbor »Ajda« iz Orehovice bo ob 10. letnici delovanja priredil v soboto, 28. marca, koncert v kulturnem domu v Orehovi. Na prireditvi, ki bo v okviru razpisne krajevne skupnosti Orehovi-ca, bo sodeloval tudi komorni zbor iz Otočca.

KNJIŽNICA NAPROŠA

NOVO MESTO — Študijska knjižnica Mirana Jarca bo med 30. marcem in 4. aprilom omogočila vsem, ki imajo knjižnično orodje že dalj časa izposojeno, da ga vrnejo osebno ali po pošti. Zamudnine ne bodo zaračunavali. Če boste gradivo pošiljali po pošti, ne pozabite navesti številko izkaznice ali vaš naslov!

KRESNIK '92

LJUBLJANA — V skladu z odločitvijo Upravnega odbora sklada Kresnik bo strokovna žirija letošnjega nagradnega izborila izmed slovenskih romanov, ki so izšli v letu 1991. Vse založnike in avtorje vabimo, da svoje predloge in po en izvod predlaganega dela pošljejo najpozneje do 5. 4. 1992 na naslov Društva slovenskih pisateljev (Tomšičeva 12, Ljubljana) s pripisom »Kresnik«. Letoščina nagrada za najboljši roman bo podeljena 20. junija na Muljavi.

POTA IN STRAŠNOST

dežurni poročajo

IZGINILA GASILNA APARATA — Minule dni sta iz stajbe poleg osnovne šole v mletiški Solski ulici izginila dva ročna gasilna aparata, tako da je šola oškodovana za 10 tisočakov.

KDO JE ODNESEL BLUZI? — Iz Dolenjskega Keka v Novem mestu je 16. marca popoldne nekdo brez plačila odnesel dve ženski bluzi in tako oškodoval(a) trgovke za 11.000 tolarjev.

NOVE HLAČE — Neznane si jih je oblekel in z njimi neopazno odhlačil iz novomeške zasebne prodajalne. Hlače iz jeansa so bile vredne natanko 3.910 tolarjev.

VLOM V DIJAŠKI DOM — 13. marca je neznanec vlomil v dijaški dom v Črnomlju in odnesel radiokasetofon, budilko z radiom in videoplayer.

INCIDENT NA MEJI

DOBOVA — Na mejni prehod v Dobovi se je 19. marca z osebnim avtomobilom pripeljal Albin B. iz Brezic. Med običajnim mejnim postopkom se je sprl s policisti, zato so ga ti povabili v svoje prostore. Možakar je iz njih ušel, se usedel v avtomobil in z njim pričel loviti policiste ter carinike, ki so svojo kožo reševali, kakor so vedeli in znali. Albin je potem z avtomobilom pobeegal. Prijeli so ga popoldne in predali preiskovalnemu sodniku, ki je zanj odredil pripor.

BOJAN BUDJA

USODE IZZA REŠETK

Le tole v popotnico pričujočemu feljtonu. Nedolgo tega sem napisal stavke: »Ko si zunaj, ljudi iz za zaporniških zidov obsojaš, ko si z njimi, jih pomiljuješ.« Veliko jih tega drugega ni razumelo, njim in vsem drugim v premislek so vrstice, ki so jih pisale različne usode.

»Moj spomin sega v četrto leto starosti, ko sem se znašel v Podturnu pri ljudeh, ki so me posvojili. Tam so se že prvi dan pričeli problemi, ljudi, ki so me vzeli v rejo, nisem hotel klicati »mama« in »oče«, pač pa sem jima govoril »stric« in »teta«. Zaradi tega sem bil že drugi dan prihoda tepen. Stvari so se obrnile celo tako, da se je »stric« postavil na mojo stran, in v hiši je bil še dodaten preprič. Vsega pa sem bil kriv jaz, nič kolikokrat mi je bilo zato rečeno, naj grem, od koder sem prišel. Novi problemi so se pričeli, ko je nastopil čes šole. Na kmetiji je pač tako, da moraš veliko delati. Prvi in drugi razred sem izdelal brez problemov, z nekaj težavami sem zlezal do četrtega, potem pa se je ustavilo, s šolo je bilo konec. Prvo službo sem nastopil v novomeški IMV. Plače nisem videl, denar so mi rejniki pobrali. Po štirih takih mesecih sem imel vsega dovolj. Življenja brez prebite pare v žepu ni, zato sem nekega dne stopil do socialne službe in zaprosil, naj mi skušajo najti kako drugo družino. Za moje prošnje so bili gluhi, zagrozili so mi, da me bodo dali v zavod, če ne bom tiho in če mi še kdajkoli pade na pamet kaj podobnega. Ni mi preostalo drugega, kot da sem odšel od doma v neznan, z drobcenimi koraki sem pričel stopati v svet kriminala.

Pri šestnajstih sem storil prvo kaznivo dejanje. Spominim se tistega dne. Prišel sem iz službe domov in rejnike po-

Izginili so trije audiji

Novo tatvine osebnih avtomobilov v Posavju, v Novem mestu pa izginil golf

KRŠKO, NOVO MESTO — Zadnjih nekaj dni so na območju Brezic, Krškega in Novega mesta izginili kar štiri osebnih avtomobili. O njih in zmi-kavtih nimajo policisti zaenkrat v rokah še nikakršnih otipljivih sledi.

Tako je 16. marca izpred picerije Colibri izginil osebni avto audi 80 turbo diesel z registrskimi oznakami KK NI—024, last Milana Novaka iz Brezic. Vozilo je vredno 2 milijona tolarjev, jeza in ogorčenost lastnika sta zato razumljivi. Na poldruhi milijon tolarjev pa je ocenjena vrednost podobnega osebnega avtomobila audi 80 turbo diesel z madžarskimi registrskimi oznakami CK 36—86. Vozilo je last Jožefa Petana iz Dečnih sel, začasno bivačočega na Ma-džarskem, audi pa je izginil v noči na 19. marec izpred Petrolovega motela na Čatezu. In še tretja posavska tatvina audija: v noči na minuli petek je nekdo izpred gostišča Šolaja v Krškem ukradel audi 80 1,6 turbo diesel z registrsko oznako NM 177—692. Tatvina je lastnika Zorana Šolajo prikrajšala za 1,6 milijona tolarjev.

In še skok v Novo mesto. Tu je nekdo minulo nedeljo med 17.15 in 22.00

s parkirišča na Cesti herojev ukradel golf z registrskimi oznakami KP 166—101, last Novomeščana Vlada Demžarja. Vozilo je srebrne barve, lastnik pa je oškodovan za 450 tisočakov. Vsi, ki bi karkoli vedeli o ukradenih avtomobilih, naj to sporočijo najbližji policijski postaji ali upravi za notranje zadeve.

EKSPLOZIJA V OTROŠKIH ROKAH

BIZELJSKO — 16. marca okoli 17. ure sta otroka Rafko V. in Anton S. z Bizeljskega med hojo po mostu čez potok našla neznan predmet cevaste oblike, iz katerega je na eni strani molela žica. Najdoba sta odnesla domov in žico prižgala, kmalu zatem je prišlo do poka. Neznani predmet je v rokah raznesel, delci pa so po obrazu poškodovali Rafka V., da je moral zdravniško pomoč iskati v brežiški bolnišnici. Preiskava o dogodku še teče.

TRČENJE MED PREHITEVANJEM — 33-letni Stanislav Udovč iz Novega mesta se je 19. marca ob 11.45 peljal z osebnim avtom jugo po magistralni cesti iz Krškega proti Ljubljani. Pri vasi Gore-nje Kronovo je pričel prehitevati drugo osebno vozilo, takrat pa mu je nasproti s petico pripeljala 29-letna Marjanca Jene iz Hrastulj. Slednja je sicer močno zavirala, vendar je vseeno prišlo do trčenja, v katerem se je Jenetova hudo ranila. Odpeljali so jo na zdravljenje v novomeško bolnišnico, materialne škode pa je bilo za 450.000 tolarjev.

PODLEGLI POŠKODBAM — 19. marca je v novomeški bolnišnici umrl 60-letni Ignacij Hudorovac iz Srednje vasi, ki je bil hudo poškodovan v prometni nesreči, do katere je prišlo 9. marca v Črmošnjicah.

NEPREVIDNO OBRAČANJE — 24-letni Nikolaj Pekolj iz Velikega Gabra se je 21. marca ob 5.10 peljal z osebnim avtom jugo iz Ljubljane proti Zagrebu. Na odcepu pri Bičju je zmanjšal hitrost, vklju-čil desni smeri kazalec ter z vozilom zavil v desno, nato pa sunkovito v levo, hoteč avto na cesti obrniti. Takrat je za njim z

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Redka je ljubezen med snaho ali zetom na eni ter taščo ali tastom na drugi strani. Med take svetle izjeme Stane P. iz Martinje vasi ne sodi. To je dokazal s tem, da je ženinima staršema zažgal seno na njunem kozolcu.

• V tatinskih vrstah so tudi taki, ki v svoje delo vključujejo temeljito poznavanje zgodovine in arhitekture. Ondan je iz stolpa mirenškega gradu izginil kamnit klesan podstavek vodnjaka got-skega stila, visok 60 cm, ki izvira iz 18. stoletja. Kamen je med brati vreden milijon tolarjev.

• Prejšnji teden smo zmkavte pohvalili, kako so svojo mesno dejavnost preusmerili na končne izdelke, praviloma spravljene v zamrzovalnih skrinjah, očitno pa vsi tega koraka v Evropo še niso naredili. Aleksander Furar iz Škrjanč je bil namreč prejšnji teden ob enajst kokiši, ki jih je zvečer videl še žive, Jožetu Dragovanu iz Gabrovca so izginile štiri kokiši in dva purana, Jože Andoljšek iz Kukunberka pri Veliki Loki pa je pogrešal kar celo jato kokodajsk.

osebnim avtom volvo pripeljal 42-letni Sevnčan Pavel Zagode, ki navzlic zaviranju ni mogel preprečiti trčenja. Voznik Pekolj je bil ranjen, škode na zviti pločevini pa je bilo za 250 tisočakov.

UKRADEL BMW?

NOVO MESTO — Minule dni so novomeški kriminalisti privedli k preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča 25-letnega B. K. iz Karlovca, ki je utemeljeno osumljen, da je v noči na 14. februar v Novem mestu ukradel osebni avto BMW, last Skenderja Djeladinija. Slednji vozila doslej še ni dobil vrnjenega.

UKRADEL ŠESTSTO SADIK

KRŠKO — 37-letni Gregor H. iz Gorice je utemeljeno osumljen, da je 10. marca okoli 18. ure ukradel 600 sa-dik jagod in pri tem poškodoval 75 metrov zaščitne folije. Mercator Agro-kombinat Krško je oškodovan za 24.000 tolarjev.

Kako so bili čevljarji ob pol milijona mark

Kazenska ovadba zoper Anton P., vodjo proizvodnje v Tovarni obutve, osumljenega nevestnega gospodarjenja

NOVO MESTO — Minule dni so kriminalisti novomeške UNZ predali temeljnemu javnemu tožilcu kazensko ovadbo zoper 51-letnega Antona P., zaposlenega v Tovarni obutve Novo mesto. Možje postavte ga utemeljeno sumijo storitve kaznivega dejanja nevestnega gospodarjenja, saj naj bi bil kot vodja proizvodnje v omenjenem podjetju med proizvodnjo blaga za tuje-ga partnerja očitno zanemarjal svoje dolžnosti pri vodenju in nadzorovanju delovnega procesa. Ovad-ba pravi, da naj bi lani zavolja tega v Tovarni obutve nastala premo-ženjska škoda v znesku kar 15.116.700 tolarjev. Ali preračuna-no v tujo valuto: po decembrskem tečaju je bilo to skoraj pol mi-lijona nemških mark.

Tovarna obutve je v začetku lo-skega leta sklenila poslovno pogodbo s sorodno kranjsko tovarno za izdelavo blaga svetovno znani blagovni firmi. Nosilec kompletne-ga posla so bili Kranjčani, ostala podjetja, med njimi tudi Tovarna obutve, so bili podizvajalci s skle-njeno pogodbo za proizvodnjo do-loženih vrst blaga, ki jih v Kranju niso izdelovali. In v okviru te po-godbe so Kranjčani določali vse normative, od porabe reprotoma-riala do kvalitete gotovih izdelkov, prav tako so bili določeni omejitveni pogoji prodaje tega blaga na prostem trgu. Ali z drugimi besedami: blago se je v skladu s podpisano po-godbo lahko prodajalo le določeni-m partnerjem po dogovorjeni ce-ni, nikakor pa ne na prostem trgu

ob svobodnem oblikovanju cene. Novomeška Tovarna obutve, družbeno podjetje, je tako ob vsa-kem kosu blaga, ki ni bil stoodstot-no prve kvalitete in ki torej ni mogel v prodajo na tuj trg, ustvarjala iz-gubo. Zakaj, ni potrebno posebej govoriti, dodajmo le, da je lastno ceno dodatno bremenilo še plače-vanje carinskih obveznosti za uvo-ženi reprotomaterial.

Kvaliteto izdelkov so Novomeš-čani nadzorovali z internimi kon-trolorji, v skladu s kooperantsko pogodbo so proizvodni proces nad-zorovali tudi kranjski uslužbenci, občasno pa celo kontrolorji tujega naročnika posla. Prav tako naj bi prihajalo do velikih težav, na katere so delavci v proizvodnji sami opozar-jali, enako seveda tudi domači in tu-ji kontrolorji. Rezultati opravljene preiskave kažejo, da Anton P. nanje ni reagiral, čeprav je bil kot vodja proizvodnje zadolžen za organizi-ranje ter vodenje delovnega procesa in bi takoj moral ukrepati. Kriminali-sti mu nadalje očitajo, da je bil pov-ršen ob sprejemanju reprotomateri-ala, da je kontroliral le količino, ne pa tudi kvalitete blaga in tako se je dogajalo, da je v hišo prihajala ne-kvalitetna roba. Prav tako naj bi bi-la njegova krivda, da delovna orod-ja niso bila brezhibna, nič pa ni tudi ukrenil, ko so ga vodje oddelkov opozarjali na nedisciplino in slabo opravljeno delo nekaterih zaposle-nih. Vse to naj bi Tovarni obutve lani povzročilo natanko za 15.116.700 tolarjev škode.

B. B.

NEUREJENE BANKINE

MIRNA — Cestne bankine na cesti, ki vodijo mimo Osnovne šole Mirna proti Gabrovki, so neurejene, saj so kar za dobrih deset centimetrov nižje od ce-stišča. Kaže, da vzdrževalcu tega cestiš-ča ni kaj dosti mar za varnost mirenških šolarjev, saj se na tem delu cestišče tudi precej ježi in je srečevanje vozil zelo tesno, zaradi neurejenih bankin pa tudi nevarno.

ZANEMARJEN GRİČEK

ČRNOVELJ — Griček, ki je bil včasih v okras Črnomlju, postaja vse bolj zanemaren. Ničče v tem spome-niškem kompleksu ne poskrbi za obno-vno odmirajočih dreves in okrasnih gr-movnic. Nekateri pa si celo dovoljijo po lastni presoji graditi na zaščitenem ob-močju dovodne poti do svojih hiš ali ri-golati zelenice.

RESNIČNE ZGODBE ONIH, KI ŽIVLJENJE PUŠČAJO V ZAPORIH

v vikende. Jemal sem stvari za preživetje, hrano, pijačo in oblačila, tudi spal sem po zidanih. Tako je šlo kakih štiri-riindvajset dni, dokler me niso prijeli. Sodba je moje življenje zapečatila, za trebanjske vlome sem dobil pet let zaporja, skupaj s celjsko mladoletniško kaznijo sem imel tako kar deset let bivanja za rešetkami. Znašel sem se na Dobu.

Kakšno je življenje tam? Težko, da se v takem zaporu spremeniš. Vsak dan, vsak večer se pogovarjaš iste stvari: kako je kdo pričel tja, kako je vlomil, kdor je torej nagnjen h kaznivim dejanjem, si bo znanje tam še izpopolnil. Po mojem je smisel bivanja na Dobu nekaj drugega. Za nekaj let ti odvzamejo prostost, izolirajo te, izgubiš stik z zunanjim svetom. Ne moreš spremljati razvoja, detimo na področju samozaščitnih protivlomnih novosti, alarmnih naprav. Tako te potem, ko si znova zunaj in znova stopiš na stara pota, lažje dobijo. Štiri leta sem preživel v KPD Dob, eno leto sem pridobil na račun amnestije, tako sem prišel ven star 27 let, trdno odločen, da sem s preteklostjo za vselej opravil. To je bilo 5. oktobra 1990.

Dogovorjen sem bil, da se javim no-vomeškim socialnim delavkam. Bil je petek, in ker nikakor ne bi mogel do 14. ure priti v Novo mesto, smo se zmenili, da se dobimo v ponedeljek. Čas do ponedeljka sem, ker pač nisem imel strehe nad glavo, prebil na ljubljanskih želez-niški postaji. A ni mi bilo težko, pričako-val sem, da bo že v ponedeljek bolje, da bom dobil kakšno sobo in delo. To-da moje upanje je bilo prazno: socialna delavka me je pričakala z odgovorom, naj se pač najdem, kakor vem in znam.

Dolgo sem razmišljal, kako in kaj, na krivda pota za nič na svetu nisem hotel več stopiti. Odšel sem v Bršljin, v neko hosto za železniško postajo. Sprva sem spal v baraki, ki jo je imel postavljen nek vrtničkar, potem me je ta nagnal in ni mi preostalo drugega, kot da sem si

Za pomoč in sodelovanje pri nastajanju tega feljtona gre zahvala Republiški ministru za pravosodje in upravo, upravi Kazensko-popoljševalnega doma Dob pri Mirni in upravi novomeških zaporov.

Govori 28-letni Silvo Škufca, Novomeščan, ki je od svojega šestnajstega leta starosti naprej po zaporih, sedaj je že drugič na Dobu, kjer prestaja triletno zaporno kazen, na katero je bil obsojen pred nekaj meseci.

poiskal prenočišče pod tamkajšnjim hrastom. Od 8. oktobra naprej sem spal na prostem, v zavetju vej mogočnega drevesa. Socialna služba je za to vedela, toda moči, da kaj spremeni, ni imela.

Tamkajšnja uslužbenka, ki sem se ji očitno zasmilil, mi je pomagala na last-no pest, podarila mi je svojo spalno vre-čo. Nekega dne me je pri njej čakalo obvestilo, da moram na zdravniški pre-gled za vojaški nabor. Kako vendar?

Spal sem v hosti, imel vsega eno srajco, jakno in ene hlače, oblačil nisem imel komu dati v pranje. Ni bilo druge izbire: stopil sem do bližnjega potoka, se slekel in oblačila opral, nato pa v hosti goli v spalni vreči dolge ure čakal, da se srajca, perilo in hlače osušijo. Zdravniški pre-gled sem potem opravil, takoj zatem pa znova stopil k socialnim delavkam, kaj-ti prihajala je zima, na prostem je nisem mogel preživeti. Prav mrz je in največ pomagal, tik pred zimo so mi našli sobo in delo v Domu starejših občanov v Novem mestu.

Sobo mi je plačala socialna, za hrano pa sem moral delati. Kazalo je dobro in sprva ni bilo nobenih problemov. Me-sečno sem za opravljeno delo prejel ti-

sečaka, ta je zadostoval, da sem si prvi mesec lahko privoščil vse tri obroke.

Toda hrana se je dražila, plača pa ostala enaka. Že drugi mesec ni bilo denarja za vse tri obroke; enega sem moral izpusti-ti, odločil sem se za zajtrk. Tako je bilo dva meseca. Potem sem se moral odreči še večerji, saj denarja enostavno ni bilo dovolj. To je bil prvi problem, drugi se je pojavil, ker sva bila z upravnico na bojni nogi. Ni bila namreč navdušena nad tem, da živim v domu. Peti mesec bivanja v domu starejših občanov sem imel plačo le še za petnajst kosil na me-sec. Bil sem vse bolj nervozen. Denar sem potreboval zase, poleg tega sem imel tudi dekle. Resda je ona imela de-nar, tudi avto, toda kakšen možki bi bil, če bi pristal na takšno življenje?

Silvo Škufca

MATI

Zakaj si me rodila in usodi prepuštila? Nisi mi dala niti mleka in nikoli brisala mi dreka.

Ne morem reči ti hvala, ker si udarec hud mi zadala. Sin, ki tvoje sem krvi, sin, ki še poznal te ni.

Vrgla si med tuje me ljudi, ljudi, ki niso tvoje krvi, ljudi, ki ne poznajo tvojega glasa, da sedaj sem kakor bilka brez klasa.

Mama, oprsti za vse žalitve! Saj res ni to moj namen. A ne morem podariti ti molitve, srce mi pravi, da tega ne smem!

In odločil sem se. Konec januarja 1991 sem Nad mlino vlomil v osebni av-to — bila je stoenka — pobral marke in dinarje v njem. S tem denarjem sem preživel nekaj časa, poravnal pa tudi na-jemnino v domu, kajti socialna se je obvezala, da mi jo bo plačevala le štiri me-

sece. Vlom v avto je potem sledil vlom v tovornjak in zame se je znova začela zanimati policija. Rečeno je sicer bilo, da v dom ne bodo hodili, naj me pokli-čejo na postajo, kadar me bodo hoteli. Toda dogovora se niso držali, najraje so hodili prav v dom. Direktorici to iz raz-umljivih razlogov ni bilo prav, dala mi je vedeti, da bom moral iti, če policaji še enkrat pridejo k meni. Zato sem se ra-je odločil sam oditi iz doma. Z jasnim namenom, da bom vlamjal, dokler me ne dobijo! To sem policajski tudi pove-dal, a mi je rekel, da mi zgolj na podlagi grožnje tega pač ne more preprečiti. In potem je sledila tista serija šestindvade-setih kaznivih dejanj, med njimi je bilo tudi nekaj vlomov v avtomobile, ki sem jo storil v pičlih sedmih dneh. Prijeli so me v spanju, mi nataknili lisice, šele nato pa name spustili psa.

12. maja lani sem bil znova v zaporu. Obsodil so me na štiri leta zaporja. Višje sodišče mi je nato kazni znižalo na tri, tri leta Dobu! Kako bo potem, ne vem. Če bo delo, če bo streha nad glavo, bo dobro. Ne maram pa, da me kdo vzame na stanovanje iz usmiljenja, da bo po-tem moral z menoj deliti breme moje preteklosti. Kajti moja preteklost ljudi odbija. Tudi zato sem si za prijatelja vzel samoto. Kadar sem hotel v mesto, med ljudi, sem se moral napiti, drugače ni šlo. Takšnega me je naredilo življe-nje. To mi pač ni prizanašalo. Svojo pravo mamu sem spoznal šele pri de-veletnih letih; da sem jo lahko obiskal, sem moral pobegeti za zapora. Dotlej nisem vedel ne kje je ne kakšna je. Ta-krat sem bil v Celju. Zgodba mojega življenja brez tega poglavja ne bi imela prave vsebine.

Rejniki so vseskozi prepovedali, da bi kdaj videl svojo pravo mamu. Govo-rili so, da je kurba in da ni vredna moje-ga pogleda. Pri devetnajstih sem se od-ločil, da jo za vsako ceno najdem. Socialna delavka v Celju mi je naposled priskrbela njen naslov, napisal sem ji dvoje pisem, povedal, kdo sem in kaj sem, in mama mi je odgovorila, da jo lahko obiščem. A kako? Izhoda nisem imel, dovoljenja nisem dobil, zato sem iz zaporja pobeagal. Šturiurni izhod v mesto sem izkoristil za pot na Dolenjsko. Z avtostopom sem odšel do Nove-ga mesta, nato naprej do Straže in kon-čno do Jame pri Dvoru.

(Se nadaljuje)

Grozi nam beraška palica

Še pred desetletjem prave revščine nismo poznali, vsi sicer nismo imeli vsega, pa vendar je nekako šlo. Tudi brezposelnosti skoraj ni bilo. Pa danes? Časi so se zelo spremenili, žal za mnoge na slabše. Veliko ljudi je brez služb, mnogim to še grozi. Najhujše pa je za tiste, ki nimajo niti za kruh.

Obiskala sem dobrodelno organizacijo Karitas in ustanovi Rdeči križ in Center za socialno delo v Novem mestu, da bi videla, kakšno pomoč lahko pričakujejo ljudje, ki so se že znašli v objemu revščine. Najprej sem se napotila v novomeško Karitas, ki ima sedež na Kapitulju. Ni mi bilo prijetno pri srcu. Pred prostijo je bilo vse mirno. Naenkrat je priteknel štiritleten deček. V rokah je nosil kavbojke za odraslega, verjetno jih je šel iskat za očeta. Obšli so me mešani občutki žalosti, sramu in nemoči. Šla sem naprej. Pred vhodom v prostor, kjer si ljudje izbirajo obleko in obutev, sem srečala sestro Slavko, ki se s temi ljudmi srečuje vsak teden dvakrat. Pokazala mi je prostor z oblačili in obutvijo, kjer si ljudje lahko oblačila in obutev sami izbirajo. Bilo jih je precej, žensk in moških, mladih in starih. Sestra Slavka mi je povedala, da je še vedno večina njih beguncev, pojavljajo pa se tudi domači ljudje. Stopila sem v sobo, kjer je sestra Slavka zapisala priimke ljudi, ki so si kaj našli zase. Stala sem v kotu in jih opazovala. Mnogi so potožili, da tistega, kar bi oni potrebovali ni; predvsem so veliko povpraševali po pleninah, otroških žabah in ženskem spodnjem perilu. Upokojenec iz Novega mesta je dejal, da sicer ima pokojnino, vendar z njo ne more čez mesec. Na Karitas pride predvsem po obutev in obleko.

V oči mi je padlo tudi mlado dekle, ki je bilo noseče in je iskalo oblačilca za novorojenčka; je Novomeščanka s končano srednjo šolo, seveda brez zaposlitve. Pomislila sem, koliko je še mladih, ki bi bili radi zaposleni, ki bi si radi ustvarili družino in sami skrbeli zanjo, pa nimajo te možnosti. Ko pa sem pred seboj zagledala mladega fanta, ki ga poznam še iz osemletke, me je zmrzilo. Kaj smo res že tako daleč? sem pomislila. Meni je bilo nerodno, njemu ne. Poleg obleke, ki si jo je nabral, je sestro prosil še za čevlje in hrano. Želela sem si, da bi izginila.

Sestra Slavka mi je povedala, da dela v Karitas prostovoljno 43 žensk, nekatere so že upokojene, druge še zaposlene; predvsem so to ženske, ki rade delajo z ljudmi in ki tudi precej ljudi poznajo. »Mnogo ljudi že poznam, ker pogosto prihajajo sem. Ali vse to, kar vsakič naberejo, res potrebujejo ali ne, s tem se ne ukvarjamo, naš namen je, da ljudem pomagamo,« mi je zatrjila sestra Slavka. Pogosto pa pridejo ljudje k njim samo, da se pogovorijo. Ljudi, ki se znajdejo v takšni ali drugačni stiski, je vse več in potrebujejo nekoga, da se izpovejo. Prošt Jože Lap je dodal: »Človeka, ki se znajde v stiski, moraš vzeti takšnega, kot je, k njemu se moraš napotiti skozi njegova vrata.«

Pomoč iščejo tudi zaposleni

Dobrodelna organizacija Karitas je pri nas začela delovati lani februarja. Prve preizkušnje je doživela z zbiranjem za žrtve poplave, kasneje, ko so zbirali obleko in obutev za vojake, ki so zapuščali slovensko ozemlje, in nazadnje z valom beguncev. »To je dobrodelna organizacija, ki dopolnjuje delo Rdečega križa in Centra za socialno delo. Mi nismo njihova konkurenca in zelo prav se mi zdi, da sodelujemo,« je še poudaril prošt Lap. »Predvsem pa so ljudje do sedaj živeli preveč razkošno, tudi skromnosti se bomo morali naučiti.« Nekateri celo pravijo, da je vsaka kriza koristna, ker se stvari očistijo in se na novo vzpostavi red.

Po nekaterih predvidevanjih se nam prava revščina šele približuje, kajti prihaja nova generacija mladih, za katero ne bo dela. Delavci podjetij, ki so šla že v stečaj, še dobivajo denarna nadomestila, vendar čez čas jim ta pravica preneha. Ljudje, ki se čutijo danes samo ogrožene, bodo jutri dejansko v revščini.

Na Centru za socialno delo v Novem mestu nam je vodja enote za socialnovarstvene pomoči Silva Mežan povedala, da že nekaj let opazujeta upadanje

življenjske ravni, vse več ljudi je, ki prosijo za razne oblike denarne pomoči. »Vse pogosteje se oglašajo tudi iz družin, kjer sta oba zaposlena, pa ne moreta kriti najnujnejših življenjskih stroškov,« je še dodala Mežanova. Do sedaj so v veliki meri stroške pokrivala redne oblike pomoči, kot so subvencije stanarin, družbene pomoči otrokom, enkratne denarne pomoči, sedaj pa ljudje vse pogosteje poleg rednih oblik pomoči zapošajo tudi za izredne oblike pomoči. Največ prošelj je predvsem ob začetku šolskega leta in v jeseni, ko se ljudje pripravljajo na zimo.

V novomeški občini so se za reševanje teh problemov dobro organizirali. Iz proračuna je bilo del sredstev namenjenih v poseben socialni program, denar so namenili za enkratne pomoči, razdelili pa so tudi nekaj paketov z nujnimi živili. Oglašajo se predvsem mestne družine. Sedaj se kaže, koliko pomeni, če imaš doma nekaj zemlje in si pridelal vsaj del hrane. Lani so v okviru socialnega programa ponudili materialno ogroženim družinam tudi posojila brez obresti za nakup kurjave, ozimnice ali npr. pralnega stroja. Ta oblika pomoči se je zelo izkazala, zato jo bodo poskušali speljati tudi letos. Potrebovali pa bi še več paketov hrane, ljudje so jih zelo veseli.

FOTO: J. DORNIZ

V zelo težkem položaju so se znašli tudi upokojenci. Težak položaj so občutili predvsem v jeseni, ko so se morali pripraviti na zimo s kurjavo in ozimnico.

Zaenkrat si v Centru pomagajo še s starimi predpisi, dokler ne bo novih. »Sicer pa se vsakodnevno srečujemo z ljudmi v stiski, ki predvsem potrebujejo nekoga, da jim prisluhne. Psihčne stiske so zelo velike. Ljudi je strah, če bodo lahko preži-

veli, pred tem, kako bodo izšolali otroke, kaj bo potem, ko se bo iztekla pomoč, in kako bodo dobili službo,« je povedala Mežanova. Več ljudi pa se je oglasilo tudi zaradi izpada štipendij, kajti določen je bil nižji cenzus. Družine s povprečnimi dohodki niso mogle več kriti šolanja otroka izven kraja prebivališča. Tudi v šolah opazajo, da otroci odpovedujejo še tisto skromno šolsko malico. Starši enostavno ne zmorejo več zanjo. »Ljudje si, če le morejo, sami pomagajo, vendar ko postane že tako

hudo, da ne vidijo več izhoda, se oglašijo pri nas,« pravi Mežanova. »Menim, pa da je še posebej pomembno, da delujemo v povezavi z Rdečim križem in Karitas.«

Ljudje povprašujejo po hrani

Tudi na Rdečem križu so veseli, da tako dobro sodelujejo s Karitas in Centrom za socialno delo. Darja Horvat, sekretarka občinske organizacije RK, pravi, da so se s tem hoteli izogniti očitkom, da nekdo dobiva, drugi pa ne. Na njihova vrata vsak dan potrka veliko ljudi, tudi mladih, v glavnem pa za brezposelne otroke prosijo starši. Na Rdečem križu lahko dobijo le obleko in obutev, paketov s hrano nimajo, čeprav je povpraševanje po njih zelo veliko. Dosedaj so dobivali te pakete iz tujine za begunce. »V zadnjem času opažamo, da se pri nas oglašuje vse več ljudi, vendar menim, da glavni val šele prihaja,« je poudarila Horvatova, »ljudem bi najbolje pomagali, če bi jim našli zaposlitev. To žal ni v naših močeh, zato ljudem ponujamo ribo, ne učimo pa jih loviti.« Ker je bil lani velik val beguncev, imajo trenutno nekaj manj oblačil. Vendar so že v teku zbiralne akcije po krajevnih organizacijah Rdečega križa, ki jih bodo zaključili konec maja. Tudi na Rdečem križu opazajo, da se ljudje, ki se znajdejo v krizi, želijo predvsem pogovarjati. Včasih zaleže že pogovor.

Bolj kot materialne pa so pri ljudeh opazne duševne stiske. Ponavadi se tudi revščina pojavi tam, kjer so se nakopičili že drugi problemi, in začarani krog je sklenjen. Ljudje ne vidijo izhoda, mnogi tudi obupajo. Na Centru za socialno delo skušajo tem ljudem po najboljših močeh pomagati, vendar vsega ne morejo rešiti, zato se socialni delavci pogosto čutijo nemočne.

To, da nam preti revščina, je dejstvo, s katerim se bo treba spoprijeti. Zatiskanje oči pred njo revščine ne bo rešilo. Gandi je nekoč zapisal: »Revščina je največje nasilje nad človekom.« Lahko bi dodala, da je to nasilje, ki uniči vsako dostojanstvo v človeku. Nasilje, za katero pa niso vedno krivi ljudje, ki padejo vanj.

JOŽICA DORNIZ

pobude

Ozelenimo svoje mesto!

Ko se mesta širijo in se pozidavajo nove in nove površine, se morajo pred asfaltom in betonom umakniti zelenje, parki, drevje. Mesta brez parkov pa so kot brez duše in srca. Vrnimo jim zelena srca!

Pomlad je čas, ko se prebudi skrivna moč korenin in prične vse zeleneti. Kot bi čudodelni umetnik potegnil s svojim čopičem prek zemlje, se zdi, ko tako rekoč čez noč ozelenijo veje in se v pomladnem soncu odpre sveže zeleno mlado listje, rumena očesa forzij, belo cvetje jablan in češenj. Te dneve so nam drevesa blizu, v prebujeni rasti začitimo skrivne vezi, ki nas vežejo na naravo, na kroženje vsega živega v mrtvi snovi, in morda se v teh dneh tudi zavemo, kako neumno trgamo te vezi, kako se pogrezamo v blato samozadostnosti, samouničenja, ko nalagamo naravi zanjo pretežko breme. Pomladni dnevi so tisti čas, ko se človek vpraša, kaj bi dobrega naredil za druge in zase. Tu je zamisel, ki bo morda prišla prav, če ne to pomlad, pa prihodnje: ozelenimo svoje mesto!

Zamisel se je porodila Rudiju Škofu, novomeškemu sanitarnemu inšpektorju, že pred tremi leti. V okviru takratne akcije Olepšajmo okolje je predlagal, da bi pozelenili Novo mesto s prostovoljno akcijo. Bolelo ga je, ko je opazoval, kako se dolenski metropola betonizira, kako izgublja zelene površine v mestnem središču, in ko je opazoval okolico novih stanovanjskih naselij, kjer več pozornosti posvečajo asfaltiranju parkirnih površin kot urejanju novih parkov, sajenju dreves in drugega rastlinstva. Narava mu je pri srcu vse od otroških let, ki jih je preživel v Beli krajini, ostala mu je pri srcu tudi potem, ko se je zaposlil v Novem mestu. Zaradi te navezanosti je morda bolj kot kdo drug občutil nespametnost uničevanja zelenih mestnih površin.

Pred leti, ko je še stanoval v enem od stanovanjskih blokov na Zagrebški cesti, je prinesel z Gorjancev nekaj sadik jerebik in jih posadil okoli bloka. Stanovalci so ga začudeno gledali, eden od njih je samo pripomnil, da je škoda truda, češ da bodo otroci vse polomili. Jerebiki so danes že velika drevesa in stanovalcem nudijo senco in zelenje za oči. Otroci jih niso polomili, ker jih je Škof znal pritegniti; dejal jim je, da so drevesa njihova in naj jih varujejo. Ko se je preselil v svojo hišo, je spodbudil sosedo, da so ob poti zasadili breze, lani pa še nekaj lip, ki bodo morda še stoletja dolgo šumele in pripovedovale o usodnih junijskih dneh, ko je Slovenija enotna vstala za osamosvojitve. Na njegovo pobudo so posadili tudi dve lipi na Glavnem trgu, a so eno že povozili in uničili, druga pa gre nekaterim v nos, češ da ne spada ob stavbo, kot je rotovž. Mar lipa ne raste ob skoraj vsaki dolenski cerkvi? Jih niso sadili ob nekdanjih zadružnih domovih, ob šolah, sploh ob stavbah, ki so nekaj več pomenile za kraj?

Vse to, kar je počel, so bile seveda le akcije posameznika, ki v ožjih okoljih sicer lahko bijejo bolj za ozelenitev mesta, so pa premalo, da bi dale pečat vsemu mestu, zato Škof razmišlja o obsežnejši akciji.

»Akcije ozelenitve Novega mesta si nisem zamislil na horuk,« pojasnjuje. »Zavedam se, da mora imeti strokovno podlago. Pripravili naj bi jo krajinarji, urbanisti in morda tudi arhitekti. Med strokovnjaki te vrste je gotovo dovolj ljubiteljev dolenske metropole, ki bi se tega dela lotili z lju-

beznijo. V realizacijo pa bi šli potem s prostovoljnimi delom. Zamisljam si sajenje drevoredov, ki bi bili zeleni vstopi v mesto, zamisljam si več parkov, manjših in večjih, na različnih točkah mesta in stanovanjskih sosesk. Zdjaj mesto nima nobenega večjega parka več, saj je šel rakom žvižgat še tisti, ki je bil urejen na prostoru, kjer stojita nekdanji Dom JLA in pošta in kjer zdaj gradijo nov betonski kolos. Namesto parka bomo dobili novo središče mesta, a skoraj brez zelenja. Trdno sem prepričan, da mora vsako mesto imeti svoje zeleno srce. Poskrbeti bi morali, da ozelenimo mesto vsaj tam, kjer se beton še ni toliko razširil. Možnosti so v stanovanjskih naseljih, ki so zdaj bolj ali manj betonski spalniki. Ljudje potrebujejo poleg stanovanj in cest tudi zelene površine, drevje, parke, bivalno okolje je treba oplemeniti. V vsakem naselju bi lahko imeli

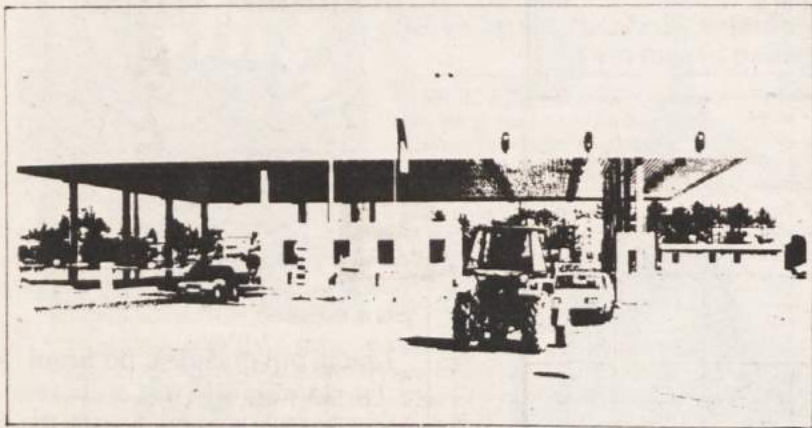
malo večji park, kamor bi stanovalci hodili posedat v lepem vremenu, kjer bi se otroci lahko igrali. V parku bi lahko imeli tudi kakšno manjšo okrepčevalnico ali kaj podobnega, središče parka pa bi denimo bilo za kakšne kulturne prireditve, družabna srečanja, v njem bi lahko postavili kakšen spomenik, umetniško delo. Če bi bila v parku posajena različna redka drevesa, bi tak park lahko služil tudi kot prostor za učenje. V Mariboru sem videl nekaj takega, ob posameznih drevesih je bila ploščica z opisom. Mislim, da bi tak zelen prostor vrnil nekaj duše v naše stanovanjske soseske.«

Tako razmišlja Rudi Škof. Vsekakor njegova zamisel ni, da bi jo kar tako zavrgli. Morda bo v teh pomladnih dneh spodbudila še koga v Novem mestu in v drugih dolenskih mestih.

MILAN MARKELJ

FOTO: M. MARKELJ

Meja ni rez v živo tkivo

Meje ljudje ne ljubijo in ne sovražijo. Meja je, z vsem dobrim in zlom, ki ga prinaša. Za stotine hrvaških delavcev, ki dnevno prihajajo na delo v Slovenijo, je nadloga, za druge pa tudi kruh.

Srečevali smo se z njim od njegovega rojstva. Ko so buldožerji prvič zarili v njivo ob cesti, ki vodi proti mostu čez Kolpo, smo bili tam. Potem smo opazovali, kako so se čez Gorjance vile dolge kolone težjih tovornjakov. Najprej so pripeljali pesek, potem asfalt, nazadnje še kontejner. Postavili so ga na sveže dišečo, skoraj še toplo asfaltirano površino, ob njem pa drog, na katerega so dvignili zastavo nove slovenske države. Bilo je to 26. junija lani. Še eno leto ni preteklo od takrat, toda v tem kratkem času se je zvrstilo dogodkov za celo življenjsko razdobje. Oklic samostojne in suverene države, napetost, agresija, vojna, premirje, moratorij, pogajanja, odhod agresorske vojske, ustava, mirovne konference, mednarodna priznanja.

Bili smo tukaj tiste usodne noči ob rojstvu nove države, ko je mimo že odbrzela agresorska kolona, ki so jo ustavili šele streli v Pogancih. Ko je bilo oračje ob mostu napeto do eksplozivnosti in je dozorel nepreklicni sklep: nihče več ne bo s sovražnimi nameni neovirano prečkal Kolpe! Bili smo tukaj v svitu jutra istega dne, ko se je od železnice proti posadki miličnikov specialcev pri kontejnerju poskušala prikrasti v strelce razvrščena skupina

okupatorske vojske, a je naletela na tako odločnost, da se je hitro razgubila, od koder je prišla. Na mejni kontrolni točki v Metliki je ves čas vojne za Slovenijo plapolala slovenska zastava. Bila je ena redkih, ki je sovražna vojska ni zasedla.

Bili smo tukaj 8. oktobra lani, ko je lilo kot iz škafe, pred kontejnerjem razvrščena posadka obmejne milice pa je strumno prevzela naloge varovanja tega, od takrat mednarodnega mejnega prehoda. Od tedaj naprej je ta prehod rasel in še rase. Asfaltna ploskev se je širila, nastalo je več cestišč in parkirišč, prvemu kontejnerju so se priključili novi, nad cestiščem pred poslopji je zrasla streha in na njej semaforji, padle so zapornice. Slovenija je dobivala v mednarodnih krogih vse bolj podobo prave države, mejni prehod v Metliki pa je v skladu s tem tudi na zunanji pričetki kazati podobo pravega mednarodnega mejnega prehoda.

Direndaj že pred svitom

Zjutraj človek lahko najbolje ujame utrip mejnega prehoda, kakršen je sedaj. Malo po peti uri, ko je prvi svit šele belil nebo nad Kolpo, smo se pojavili tam. S hrvaške strani je kdaj pa kdaj pripe-

ljal osebni avtomobil. Tudi kak avtobus je bil med njimi, čeprav smo glavno že zamudili. Avtobusi, ki z onstran meje vozijo delavce v novomeški IMV, so že pričeli meriti gorjanske ovinke. Mož v uniformi, ki je za kontrolnim okencem opazoval promet, mahal voznikom, naj nadaljujejo vožnjo, in le poredkoma zahteval dokumente, nas je najprej nekoliko nezaupljivo pogledal, ko smo potrkali na vrata kabine, potem pa le spustil na toplo. Dražen mu je ime, doma sicer iz Kranjske Gore, sedaj pa za šest mesecev poslan kot pomoč na južno mejo. Pravi, da se je že kar privadil na življenje tukaj, dosti dobro pa že pozna tudi ljudi in vozila, ki dnevno prestopajo mejo. »Ljudje so se že navadili na nas in vedo, kakšne dokumente morajo imeti pri sebi, zato jih pospešeno spuščamo v službo in nazaj,« nam razloži, medtem ko maha z voznikom s karloškimi registrskimi tablicami, »toda to še ni nič. Pred šesto uro bo glavni naval.«

Ker je še tako mimo, se lahklo Robi, vodja izmene, še posveča svojim opravkom v pisarniških prostorih, na drugi strani kontejnerja, ob kontrolnem okencu za potnike proti Hrvaški, pa tretji miličnik iz nočne izmene, Toni Kos, doma iz Mirne Peči, nima skoraj nobenega dela. Na Hrvaško ljudje tako zgodaj še ne hodijo. Povedal nam je, da je tukaj že od vsega začetka, ko je bil še član mejne enote, ki je postala sedaj posadka stalne postaje mejne policije. »Nočna je dolga,« nam je povedal, »delamo v turnusih po dvanajst ur. Dobra stran tega pa je, da si potem dlje časa prost.«

Se en uslužbenec nas je ves zaspan motril skozi okence, ko smo postopali naokoli po mejnem prehodu. To je bil carinik Tomas Vidmar, domačin, eden tistih, ki so jih na novo sprejeli in usposobili, da bi zamenjali posadko, ki je prišla sem s severnih slovenskih mejnih prehodov in iz Ljubljane. Tudi on ponoči nima kaj dosti dela, zadnje čase pa tudi njegovi kolegi podnevi ne. »Hrvatje na oni strani še nimajo carinske izpostave. Do pred enim tednom je slo vse brez problemov, potem pa so začeli tovrstni promet zavračati. Zgodilo se je celo, da je moral tovornjak s karloškim pivom za Metliko pred mostom obrniti in peljati okoli na Pobrežje in od tam v Metliko. Ne vem, kako to, da Hrvatje tako počno, saj v bistvu škodujejo sami sebi. Poleg tega so zelo nedosledni, nekoga spustijo, nekoga ne,« nam je povedal Tomas.

Medtem se je ura že nagnila k šesti in čez most je prihajalo vse več avtomobilov. Očitno se jim je zelo mudilo, kajti šele po nekaj poizkusih nam je uspelo ustavi prvi avtomobil.

»Kam ste namenjeni?« smo vprašali potnika v sivi ladi. »V Komet, na delo,« se je glasil odgovor v lepi slovensčini, čeprav je bila na avtomobilu hrvaška registracija. »Pravzaprav peljem tja ženo, jaz

grem nazaj, saj sem v hrvaški vojski,« je še dodal mož, oblečen v civilu. Povedala sta nam, da sta doma iz Ribnika in da ju meja pravzaprav ne moti več, saj jo normalno prestopata brez zastojev. Več časa za razgovor ni bilo, kajti za vozilom se je skoraj v trenutku nabrala dolga kolona osebnih vozil in tudi nekaj avtobusov je bilo vmes. Z jeznim hupanjem so nam dali vedeti, da se jim mudi v službo. Podobne kratke odgovore smo dobili tudi od drugih potnikov, vsi pa so svoja imena raje obdržali zase. Še najbolj odkrito je govedal Metličan, eden redkih, ki se je ob tej uri že podajal na drugo stran: »Kar smo hoteli, to imamo. Kaj bi se sedaj žalili! Eni in drugi imamo svojo državo. Lahko pa bi poskrbeli vsaj za menjavo denarja. Hrvaške trgovine na oni strani menjajo slovenske tolarje ena proti ena, to pa za nas ni dobro. V banki hrvaškega denarja ni moč vedno dobiti, pa se mora človek znajti, kakor ve in zna.«

Čez mejo z mitraljezom na strehi

S statistiko prehajanja meje na mednarodnem mejnem prehodu v Metliki nam je prijazno postregel komandir postaje mejne milice Mladen Desnica: »Dnevno na tem mejnem prehodu vstopi okoli tisoč vozil, prav toliko pa jih izstopi, kar pomeni okoli tri tisoč potnikov. Dnevno v obe smeri prečka mejo dvajset avtobusov, dokler je bil tovorni promet še normalen, pa je prestopilo mejo tudi okoli štirideset tovornjakov. Mejo prestopa veliko več hrvaških državljanov, saj se vozijo v službo v slovenska podjetja.«

Mladen Desnica je pred nami razgrnil še natančnejšo statistiko za 18. marec, ki daje naslednjo sliko: vstopilo je 600 tujih osebnih vozil in 330 slovenskih, izstopilo pa 530 tujih osebnih vozil in 315 slovenskih. Vstopilo je 16 tujih tovornih vozil in 6 slovenskih in izstopilo 12 tujih in 8 slovenskih. Avtobusov je vstopilo 11 tujih in 8 slovenskih, izstopilo pa 13 tujih in 8 slovenskih. Te številke so morda nekoliko dolgočasne, vendarle pa vodijo k zaključku, kako zelo je ta prehod potreben prav za državljane sosednje Hrvaške.

»Sedaj se jih je večina na kontrole in na novi obmejni režim že navadila,« je pripovedoval komandir Milam Desnica, čigar enota nadzira tudi

prehod na Vinici in na železniški postaji v Metliki, »na začetku pa smo imeli kar precej težav. Hrvatje so se sedaj navadili, da čez mejo ne morejo uniformirani in oboženi in ne brez potrebnih listin.«

Dogodki na prehodu iz časov, ko je na oni strani divjala krvava vojna, res kažejo na to, da nekaterim še ni bilo čisto jasno, da je na tej strani druga, suverena država. Zgodilo se je, da se prišli čez mejo z orožjem na zadnjem sedežu ali celo z mitraljezom na strehi avtomobila, da o uniformah ne govorimo. Naši organi so take ljudi zavračali in orožje zaplenili, saj res ne gre, da bi tuji vojaki kar tako prestopali mejo. Veliko je bilo tudi poskusov tihotapljanja orožja. Tega je sedaj, ko so tudi Hrvatje uvedli red nad posestvijsko strelnega orožja, nekoliko manj. Pravzaprav je čudež, da se je zgodil tukaj le en resnejši incident. To je bilo takrat, ko je skupina obožanih in uniformiranih gardistov, ne da bi se zmenila za opozorila naših policistov, odpejala naprej na veseljačenje v Metliko. Privredli so jih nazaj, jim odvzeli orožje, ukrotili pa tudi tistega med njimi, ki se je še junačil in grozil z nožem.

Medtem ko smo se pogovarjali s komandirjem, je sonce že krepko obsijalo prehod. Promet je zopet narasel. Tokrat so bili v koloni že tudi avtomobili s prikolicami in traktorji. Delo na tej in na oni strani teče naprej in kmetje hodijo po svojih opravkih tako kot prej, le da je tisti sprehod čez most vsaj na videz nekoliko bolj resnoben.

»Zapišite, da ne zahtevamo zelenih kartic,« je povedal začasni vodja carinske izpostave Ljubo Frelif iz Ljubljane in dodal, da se sedaj, ko je tovrstnega prometa manj, ljudje oglašajo pri njih predvsem zaradi potrdil za povrnitev prometnega davka. Poskušajo biti čimbolj elastični, seveda pa ne preko črke zakona. Enako nam je zagotovil tudi Jože Juršak iz tamkajšnjega predstavništva Interevropske, ki pa ni edini špediter na prehodu. Pred kratkim je postavil tam svoj kontejner tudi Vektor, Integral pa namerava odpreti menjalnico. Tako bo za tiste, ki nimajo prave valute za plačilo špediter-skih in carinskih stroškov, stvar močno olajšana. Skratka, veliko je že storjenega za to, da bi rez, ki je nastala na Kolpi, ne bila pregloboka. Bili smo tam, ko je nastajala, sedaj smo bili spet tam in se pripravljamo, da le ni povzročila prevelike škode. Če bomo le na obeh straneh dovolj pametni.

TONE JAKŠE

podjetništvo

Pohod na svetovni vrh

Ko smo pred dvema letoma pisali o poskusih Janeza Filaka s Talčjega Vrha pri Črnomlju, da bi rad na poseben način ponesel v svet delček Bele krajine, so mnogi na njegove načrte gledali precej skeptično. Niso verjeli, da bo inž. strojništva, ki je pustil dobro službo in postal kmet, uspelo. Verjetno tudi Janez sam takrat ni mislil, da se mu bo v dveh letih posrečil veliki met.

Po tuhtanjih in iskanjih Janeza in njegovih prijateljev je leta 1989 zagledala luč sveta prva steklenica s hrushko v žganju. Čeprav je zanj takrat pomenila velik uspeh, pa se danes ob njej le namuzne. To je zanj preteklost, kajti konec leta 1990 so srečne okoliščine nanesle, da je začel sodelovati z znanim oblikovalcem Oskarjem Kogojem, in takrat je bila tudi njegova kolekcija na novo zastavljena. V dobrem letu se je kolekcija, imenovana Bela krajina — Slovenija, razširila na 13 različnih kozarcev, steklenic, čas in stekleno žličko, svečnik in svečo iz naravnega voska. Za vse te izdelke je povsod, kjer se pojavijo, veliko zanimanje. Priložnosti za predstavitev pa ni malo.

Prav sedaj so Filakova hrushka v posebni steklenici, zaliti z žganjem, čarobna jed (lešniki v medu) v čaši nesmrtnosti in steklena žlička razstavljeni v Italiji na 18. milanskem trienalu, ki je ena največjih oblikovalskih manifestacij na svetu. Na njej se letos prvič kot samostojna država predstavlja tudi Slovenija. Ob tem velja omeniti, da je v slovenskem paviljonu, ki je v celoti posvečen Kogojevemu oblikovalskemu opusu, posebna belokranjska vitrina. Eden od italijanskih časopisov je zapisal, da je na trienalu vredno obiskati tri paviljone, nizozemskega, švicarskega in slovenskega. Na aprilski razstavi v Portorožu, posvečeni 300. obletnici rojstva Giuseppa Tartinija, bo Filak poleg prej omenjenih luksuznih predmetov, ki sodijo tudi v protokolarno darilo Republike Slovenije, razstavljal še steklenico z grozdom v žganju, čarobno čašo iz keramike ter ročno izdelane stekleničke za vino pozne trgatve, ledeno vino ali jagodni izbor. Vse te predmete pa morda še kakšnega zraven si bo maha moč ogledati tudi na razstavi ob metliški Vinski vlagodi, še prej pa na svetovnem kongresu oblikovanja ICSID v Ljubljani ter na svetovnem kongresu stekla v Ženevi, kjer se bo steklarna iz Hrastnika predstavila tudi s Filakovimi steklenicami. Mojs-trom, tehnologom in vodstvu te steklarne Janez dolguje zahvalo za potrpežljivost pri ročni izdelavi njegovih izdelkov.

»Z razvijanjem steklene kolekcije sedaj zaključujemo ter nadaljujemo s keramično. Če hočemo ostati na vrhu, potem ne smemo opustiti razvoja,

ki pa ni poceni. Brez vlaganja, žal, ni nič, česar pa se mnogi odgovorni v Beli krajini, pa tudi v Sloveniji nasploh, premalo zavedajo. Z izdelki, ki sicer prihajajo na trg pod blagovno znamko Filak, ne predstavljam samega sebe, ampak Belo krajino in Slovenijo. Za tisoč izvodov plakata, ki predstavlja

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

kolekcijo Bela krajina-Slovenija, je bilo potrebno odšteti 12.000 DEM, a ko sem zaprosil za pomoč, sem od obeh belokranjskih občin skupaj dobil 50.000 SLT. V pripravi je tudi knjiga o tej kolekciji, ki jo je oblikoval Oskar Kogoj, vendar takrat na sedežih belokranjskih občin ne bom več iskal pomoči. Razumljivo je, da Bela krajina ne more vsega založiti, toda če hočem biti na svetovnem nivoju, se v takšne naložbe moram podati,« pravi Janez, ki je prepričan, da prav zaradi krize kreativnosti v Beli krajini tudi ne znajo izkoristiti v turistične namene marsičesa, kar se jim samo ponuja.

»Sedaj ni čas za stokanje, ampak za delo in že moj projekt bi lahko nudil zaposlitev in zaslužek številnim Belokranjcem. Nekaj sovaščanov sem že spodbudil, da bodo pomagali, saj sam ne bi mogel zadovoljiti vseh, ki se za kolekcijo ali posamezne predmete zanimajo. Organizacija bo gotovo še lažja, ko bomo ustanovili kmečko zadrugo z blagovno znamko Filak. Kolekcija pa bo simbolično zaključena takrat, ko bodo v vsaki belokranjski vasi vsaj na eni kmetiji pripravljali nekaj zanjo,« pravi Janez z optimizmom, ki mu ga nikoli ne zmanjka.

M. BEZEK-JAKŠE

naše korenine

»Tudi ti boš prišla na vrsto!«

Mati je zbolela. Kuhala jo je vročina in noge je niso več držale pokonci. Ko so zjutraj spet začeli lajati: »Ven! Brž! Brž!« je obležala na svojem pogradu. Prišel je njen čas. Zofka se je oklenila matere, jo poskušala dvigniti. Toda mati se je že vdala v usodo. Rekla je Zofki, naj gre z drugimi ven v vrsto, a Zofka se je že odločila: ostala bo z materjo. Saj ni imela več ničesar na tem svetu, za kar naj bi živela. Osem mesecev je že minilo od takrat, ko je po treh tednih, odkar so jih pripeljali sem v Auschwitz, slučajno v koloni moških gledala očeta, vsega izmučenega in odsotnega. Pomahala mu je, a vidi, če jo je oče sploh zanimal, ni mogla več, kajti tisti trenutek jo je esesovka s plosko roko močno udarila ravno čez oči. To je bilo zadnje srečanje z očetom. Kmalu zatem so ga odpeljali v krematorij.

Zdaj, osem mesecev pozneje, naj bi šli za njim skupaj z materjo. Zato je Zofka, ko so druge interniranke že odšle iz barake na zbirni prostor in so na pogradih v nekdanjih hlevih ostale le do skrajnosti izčrpane, ostala z materjo. Toda esesovka, ki je prišla preverjat pograde, jo je opazila in planila nad njo. Potegnila jo je od matere, jo tepla in zmerjala: »Ven, ven! Tudi ti boš šla na vrsto, prasic banditska!« Tako se je Zofka za vedno ločila tudi od matere. Je mar edini še preživeli član družine? Tudi tega ni vedela. Štiri mlajše brate in sestro so v Celju, predno so Zofko skupaj z materjo in očetom odpeljali v Auschwitz, ločili od njih in o njih ni bilo nobenega glasu. Toda nekaj je Zofko le gnalo k preživetju, kljub lakoti, suženjskemu delu, nesnagi, vsem strahotam, ki jih je doživljala in videla v taborišču in zunaj njega. To ni bil strah pred smrtjo, saj je bila ta stalna spremljevalka na pogradih, na poti do delovišča, pri delu v močvirju in v ribnikih, kjer so interniranci delali, povsod so ljudje umirali: od lakote, zaradi utopitve, od streliv in pod puškinimi kopiti. Nепrestano se je nad pokrajino vil zadušljiv dim iz krematorija, tovarne smrti. Tja so

vozili mrtve interniranke in tja so se zgrinjale množice iz transportov, ki so prihajali vsak dan.

»Videli smo, mesece in mesece, kako so jih vozili tja, in spraševali smo se, če je sploh še kaj civilistov živih tam zunaj,« pravi Zofka. Na levi roki ima vtetovirano številko 16.394. Tisti, ki so imeli številke, so bili lahko srečni, kajti ogromna večina jih je šla naravnost v krematorij. Ljudje brez števil. Manda štirje milijoni. Za dve Sloveniji!

V Prečni pri Novem mestu, kjer je sedaj njen dom, Opalkova Zofka obuja spomine na tiste čase, in čeprav oddaljeni že skoraj pol stoletja, se je dotikajo z vso silovitostjo, da ji stresa glas in ji solze zalivajo oči. Kot človek bi ji stisnil roko, jo tolažil, kot novinar pa čutim dolžnost, da to bol usmerjam v izpoved o resnici, ki hoče biti tako zlahka pozabljena. »Saj tega nikoli ni bilo, saj pretiravamo, blati, lažej!« Take in podobne trditve je že slišati, čim bolj se tisto strašno dogajanje izgublja v čas. Saj je po svoje čisto človeško take stvari pozabiti,

FOTO: T. JAKŠE

NAGRADA V NOVO MESTO IN ČRNOMELJ

Žreb je izmed reševalcev 10. nagradne križanke izbral VINKA ČRVA iz Novega mesta in DANICO GORENC iz Črnomlja. Črvo je pripadla denarna nagrada 1.000 tolarjev, Gorenceva pa bo prejela knjižno nagrado, novoizšlo knjigo Ženska na poti k sebi. Nagrajencema čestitamo. Dobitnika denarne nagrade prosimo, da nam čimprej sporoči svojo enotno matično številko (EMŠO) in številke ali tekočega računa ali žiro računa ali hranilne knjižice, da mu bomo nagrado lahko kar najhitreje nakazali.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 6. aprila na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 12!

REŠITEV 10. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 10. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: OMOT, VILA, DEKA, IDUN, ONOMATIKA, JER, PELIN, TELEVIZIJA, SRKALO, KAS, LOPA, JED, PAN, EPOHA, CONA, MORENA, MARMOR, UREJANJE, TISA, RADA, TOR, ETAN.

nagradna križanka

12

OKR. ZA ZAHOD	SPIS	VRSTA OBLIČA	SVETLA ZVEZDA V ORIONU	PRED-POSTAVKA	JOHN NAPIER	ET CETERA	AVTOR J. UDIR	VEČINA	OSNOVA
							KEM. SIMBOL ZA SVINEC		
STRANKE									
AFRIŠKA REPUBLIKA					MESTO IN RT NA KUBI SIAM				
POVEST	ŠPAN. SLIKAR JOSE MARIA POPRAVLJALEC UR						RIM. BOGINJA JEZE PLEME		VSAJENO TKIVO IMPLANTANT
DOLENJSKI LIST	PRAVOSLAVNI VIŠJI DUHOVNIK	JUTRANJA ZARJA HRUP		IGRALKA FARROW ANGL. FIZIK (FRANCIS WILLIAM NOBELOVECI)			LUCHINO WISCONTI GR. MIT VELIKAN		
GOLJUFUJA					ITAL. TISKOVNA AGENCIJA	MESTO V STAREM EGIPTU			
KOTAČ				TUJE Ž. IME GL. ŠTEVNIK					
ZNAMKA NEM. AVTO-MOBILOV				OGNENIK NA SICILIJU LEAN DAVID			AM. M. IME		
SISTEM BARVNIH TONOV							FIGURA PRI ČETVORKI		
IME GLASBENIKA SOSSA							TIBETANSKO GOVEDO		
									HRVAŠKI TEDNIK

prgišče misli

Najmodrejši med vami, ljudje, je tisti, ki je kakor Sokrat spoznal, da je njegova modrost pravzaprav le votel ničes.

PLATON

Zakonito je samo tisto, kar je pravično. Zločin in laž nista nikoli.

S. WEIL

Prihodnost domovine je vredna samo toliko, kolikor je prihodnost posameznika, njegove svobode in enkratnosti.

V. GOTOVAC

poti k zdravju

Moč maserjevega dotika

Že tisočletja je znan blagodejni učinek dotika rok. V medicini, športu in kozmetiki se uporabljajo različne masažne tehnike, ki so se razvijale od Vzhoda do Zahoda. Dobremu maserju je pravi občutek že položen v roke, zraven pa mora imeti toplo srce.

Mladena Majcna poznajo vsi, ki so se v zadnjih desetih letih zatekli v Šmarješke Toplice, da bi se sprostil, okreplili in si izboljšali zdravstveno stanje. Ko je pred 15-imi leti po končani osnovni šoli prišel na Dolenjsko iz hrvaškega Klanjca, je najprej »zašel« na gostinsko šolo. Šele po odsluženi vojaščini se je odzval notranjemu klicu, ki ga je vabil v poklic, po katerem je bilo tedaj veliko povpraševanje. V Krki so mu omogočili izobraževanje za športno-terapevtskega maserja, v Ljubljani pa se je izpopolnil še v pedikerstvu. Ob delu je postal strokovnjak za limfno drenažo, ves čas pa išče nekaj novega, sledi ugotovitvam, ki prinašajo izboljšave v njegovi stroki. Mednarodna diploma klasične masaže mu odpira vrata tudi v Avstriji in Nemčiji.

Zadnja leta uporablja še vzhodnjaške metode, s katerimi vzpodbuja pravičen pretok energije. Kot dodatek pri lokalnih bolečinah pride v poštev predvsem akupresura. Njegova posebnost je mikromasaža, ki pomaga odpravljati brazgotine. Paličice iz smrekovega lesa, s katerimi razvleče tkivo, izdelava sam. Tako mu je med drugim uspelo vzpostaviti ciklucalcijo skozi 15 let staro zarastlino. Pri svojem delu ne srečuje le pacientov s telesnimi, ampak tudi psihičnimi tegobami. Te je potrebno še posebej skrbno pripraviti, da se sprostijo njihova zakrčenost.

Kakor je v navadi pri velikih mojstrih, ima tudi uspešen maser svoje male skrivnosti. Mladen je vse prijeme in tehnike najprej preizkusil na svoji (in ženini koži), s prakso pa jih je še izpilil. Pri fizično napornem delu mu ni nikoli dolgočas. Dnevno opravi do 28 delnih masaž (po 15 minut) ali pa 5 — 6 celih (30 — 45 minut). S polnimi močmi se običajno dva opraviti 18 delnih masaž! A iz Mladena kar žarita volja in moč, še posebej, odkar je opustil kajenje. Najboljše plačilo mu pomeni strankino zadovoljstvo. In

takih strank je veliko in vedno se rade vračajo.

Ko se je odločil za ta poklic, je hkrati našel tudi osebno srečo. Na začetku svoje kariere je bil namreč mentor mladi medicinski sestri Renati, ki je danes odlična fizioterapevtka, njegova žena in mati njunih dveh sinov. Kot kolega v službi si izmenjujeta strokovne izkušnje, doma pa poleg družinskih vezi tketa tudi načrte za prihodnost. Blizu Toplic že raste velik objekt, kjer bosta nudila masaže vseh vrst, pedikuro in savno, skupaj s vsebjem, ki ga bosta izšolala po lastnih metodah. S prenočitvenimi kapacitetami bo nujno lokal kot nalašč za izvenpenzijsko ponudbo zdraviliškega kompleksa.

Mladen Majcna pri delu

Majcena ugotavlja, da vedno več ljudi toži zaradi bolečin v križu in vratu. Vse preveč pozabljajo na vzdrževanje telesne kondicije. Vsak bi moral vsaj 5 minut dnevno žrtvovati za nekaj telovadnih vaj. Pri hujših težavah enkrat tedensko priporočata masažo, sicer pa zadošča enkrat mesečno. Paziti je treba, da je prehrana nemastna in čim manj slana. Udobna obleka, ki ne veže, pravilno sedenje in dviganje bremen, da ne trpi hrbtenica in se izogiba dolgotrajnemu stanju (krčne žile!) je tudi priporočljivo. Nekaj pa velja kot pribito: čeprav medicina še tako napreduje, dobrodejnega dotika človeških rok ne more nadomestiti nobena tehnologija.

S. JOVAN

zanimivosti iz sveta

Strupenjača se širi

Sredozemsko morje je že dolgo ekološko ogroženo; industrija, pristanišča in mesta ob njegovih obalah ga počasi zastrupljajo, zato lahko vest, da se v njem širi doslej tu neznano strupeno bitje, razumemo tudi kot maščevanje morja za storjeno zlo.

Biologi so namreč ugotovili, da se je v Sredozemskem morju pojavila za nj neznan vrsta zelo strupenih alg. Znanstveno ime je Caulerpa toxicaria, med ljudmi pa se je že prijel vzdevek strupeni morski plevel. Strupenjače so prvič odkrili pred dvema letoma v obalnih vodah Monaca, letos pa so se namnožile že na precej večjem območju. Odkrili so jih na vsem območju slovite riviere od Toulona do Nice. Strokovnjaki se bojijo, da se bo nadloga razširila tudi na druga turistično pomembna območja.

Na nedavnem sestanku morskih biologov v Nici so iskali odgovore na številna vprašanja, ki jih strupena nadloga postavlja, vendar jih niso našli. Nihče ne more pojasniti niti tega, kako se je strupenjača naselila v Sredozemsko morje, saj običajno prebiva le v toplih južnih morjih.

400 let od smrti znamenitega Pegiusa

Ob obletnici smrti velikih osebnosti svetovne zgodovine je prav, da se spomnimo tudi obletnic manj znanih, a na svojem področju delovanja tudi pomembnih ljudi, še posebno, če so naše gore list, kot je Martin Pegius, znameniti pravnik, astrolog in humanist. Rodil se je leta 1523 v Polhovem Gradcu, umrl pa je leta 1592, torej pred 400 leti, v Salzburgu.

Njegov vzpon se je začel po končanem študiju prava in doktoratu na ingolstadtški univerzi. Vojvoda Ernest ga je leta 1553 poklical na službovanje v Salzburg, kjer je opravljal pomembne naloge, tako da so ga imenovali celo salzburški knežji svetovalec. V Salzburgu je tistikrat deloval sloviti zdravnik in alkimist Paracelsus, ki je verjetno spodbudil Pegiusa, da se je pričel ukvarjati z okultnimi vedami.

Pegius se je najprej uveljavil kot pisec juridičnih knjig, ki so jih večkrat ponatisnili; tako so njegovo delo o služnostih natisnili kar enajstkrat. Znan je postal tudi z deli s področja retorike. Od leta 1568 naprej se je posvetil astrologiji, matematiki, astronomiji in nekaterim drugim okultnim vedam. Njegovo najpomembnejše delo s tega področja je nemško pisana knjiga o rojstnih urah. Po njegovem prepričanju in v skladu z astrološkimi dognanji položaj nebesnih teles ob uri rojstva bistveno vpliva na značaj in usodo posameznika. Za natančno določitev položaja nebesnih teles v izbranem trenutku pa so potrebni zapleteni astronomski izračuni. Tako se v znameniti Pegiusovi astrološki knjigi mešata praznoverje in znanost, kar pa ni za tisti čas prav nič nenavadnega. Pomembnejše je, da se je knjiga razširila in postala znamenita ter so jo večkrat ponatisnili; čez več kot 300 let je izšel tudi faksimile.

Kdo ve, ali so mu zvezde in planeti napovedali težke čase, ki so prišli, ko so njega in njegovo ženo leta 1582 obsodili čarovništva in mu izrekli strogo kazen dosmrtno ječo? Zlo usodo je prinesel celo svoji ženi; na sojenju so kot dokaz njene vpletenosti v čarovništvo uporabili Pegiusove zapise o ženinih sanjah in podzavestnih blodnjah. Smrt je dočkal zaprt na salzburškem gradu.

Za boljše delovno okolje

Kot je razvidno iz novjših statističnih podatkov, se v državah Evropske skupnosti vsako leto poškoduje ali zbolijo zaradi poklicnih bolezni blizu 10 milijonov ljudi, kar seveda prinaša dodatne stroške tako podjetjem kot posameznikom in državi. Škoda, ki jo vsi skupaj trpijo zaradi delovnih poškodb in obolenj, znaša 20 milijard ekujev, kar znese približno 4.080 milijard tolarjev. Toda to je le vrh ledenega gore, pravijo poznavalci. Resnični stroški so namreč še veliko večji, če pogledamo vse njihove posledice.

Vse to je pač dovolj, da so se v Skupnosti odločili, da bo letošnje leto »Evropsko leto varnosti, higijene in zdravja na delovnem mestu«. Z vrsto ukrepov naj bi kar najbolj zmanjšali poklicno tveganje in izboljšali razmere na delovnem mestu. Doseči bodo poskušali predvsem štiri dejavnike: čist zrak v delovnem okolju, varnost pri delu, dobro počutje in zmanjšanje hrupa ter tresljajev. Dela bo veliko, saj noben od naštetih problemov ni majhen. Upajmo, da jih bomo nekoga dne posnemali tudi pri nas.

Vesele barve

Ne bi sicer mogli reči, da je bila letošnja modna zima barvno pusta in dolgočasna, vendar pa bodo toplejše pomladne sape prinesle s seboj še mnogo večjo izbiro živih, veselih, za nekatere celo prekritičnih tonov. Še vedno je zelo modna rdeča barva v vseh odtenkih, prav take bodo kombinacije različnih rdečih odtenkov, na primer rdeče hlače ali kričo in oranžna srajca ali pulover. Pogumno nastopa zelena barva, posebna živa zelena barva mlade trave, zeleno rumena ipd. Zanimive so kombinacije živo rumene in zelene barve, ki sicer bolj pristajajo temnolaskam, pa rdeče in rumene, travnato zelene in turkizne, roza ali lila in oranžne ipd. Prekričnice? Potem so tu običajne možnosti za ublažitev živnega tona: naravni odtenki, siva, rjava za oranžno barvo, rjava za kričečo roza, temno siva za rdečo in zeleno barvo itd.

Proti potovalni bolezni

Spomladi se po zimskem počitku številne družine znova odpravijo na izlete. Prijetno vzdušje pa lahko predvsem tistim z majhnimi otroki precej zagreni potovalna bolezen, ki pa se ji je moč izogniti ali pa jo vsaj olajšati. Če otroka med vožnjo vedno muči potovalna bolezen, mu dajte zdravila proti slabosti in bruhanju že pred odhodom. Sicer pa mu pred potovanjem ponudite prigrizek, a ne pretežak in premasten. Na potovanje vzemite dovolj pijače, občutek slabosti pa lahko preprečujejo tudi bomboni. Vedno naj bodo pri roki vrečke za bruhanje, vsaj nekoliko naj bo odprto okno avtomobila, ogrevanje pa vključite le v najhujši sili.

Špageti z mesnimi kroglicami

Če radi jeste špagete, jih lahko popestrite z mesnimi kroglicami. Cele ali zlomljene špagete skuhamo. Posebej zgetemo 30 dag mleto govedino, 3 žlice drobtin, dodamo jajce, poper in sol. Z mokrimi rokami oblikujemo iz mesnega testa majhne kroglice, ki jih kuhamo v slani vodi pri slabi vročini, nato pa jih položimo v vročo paradižnikovo omako in jih serviramo k špagetom. Lahko pa oblikujemo polpete, jih popečemo na maslu, položimo v omako in serviramo k špagetom.

Zakaj kolobarjenje?

Pojedelci so že zdavnaj ugotovili, da jim gojenje iste rastlinske vrste na istem zemljišču več let zapored zmanjšuje pridelek, kajti rastline iz leta v leto slabše uspevajo. Zmanjšanemu pridelku botruje utrujenost tal. Temu se izognemo s kolobarjenjem. Kolobarjenje pomeni menjavo rastline na istem zemljišču v določenem času in zaporedju. Utrujenosti tal pa ne smemo zamenjati z izčrpanostjo, ki jo lahko odpravimo tudi z gnojenjem. Z gnojenjem vrnemo tlem tiste snovi, ki so jo pridelki iz nje izčrpali, toda utrujenosti zemlje samo z gnojenjem ne moremo odpraviti. To je moč doseči le s kolobarjanjem ali večletnim počivanjem zemlje.

Otroci v avtomobilu

Da otroci ne sodijo na prednje sedeže v avtomobilu, bi moralo biti vsakemu skrbnemu roditelju jasno, naj to določa zakon ali ne. Pa tudi zadnji sedeži brez varstva starejših oseb ne nudijo mlajšim otrokom zadostne varnosti. Za silo nam varstvo nadomesti otroški varnostni sedež, ponudba katerih je na trgu v tujini dokaj pestra, nekaj pa se jih dobi tudi pri nas. Ko izbiramo, se moramo pripraviti, ali se bo dal izbrani sedež zares dobro pritruditi v naše vozilo, pazimo pa tudi na to, da kupujemo zares testirano in preizkušeno robo. Novo pri nas je, da se dajo otroški varnostni sedeži za daljše obdobje tudi izposoditi. Pozanimajte se pri AMZS!

FOTO: BKRIŽ

»ZLATO TELE« — Po vsej Dolenjski je znana zgodba o zlatem teletu, zakopanem v mnogih gomilah, ki leže raztresene po gozdovih, travnikih in njivah. Mnogo vaških fantov je poizkušalo zlato tele odkopati, vendar so delo po nekaj urah ročnega premetavanja zemlje opustili. Zlato tele jim je znova in znova izginjalo. Mogočne zemljene gomile, kjer je ljudska pripoved videla zlato tele, so v resnici grobišča, zadnje počivališče prednikov, ki so živeli na naših tleh v času starejše železne dobe (8. — 4. stol. pred. n.št.). To so tako imenovane družinskogrobovne gomile, ki so vsebovale 15 pa tudi 100 grobov, razporejenih v krogu, na obodu gomile. Centralni grobovi so le redki. Na fotografiji: gomila iz Brezij pri Trebelnem. (Pripravil: arheolog Borut Križ)

VAŠA

Andreja: 18 rdečih vrtnic

Ležala je na postelji in skozi okno strmela v zvezdnato nebo. Njeno življenje se je iztekalo. Neozdravljiva bolezen je vedno bolj prevzemala oblasti nad njo.

»Saj sem komaj začela živeti!« je začela. Bolečina je bila neznošna. Misel na smrt jo je hladila v dno srca in po licu so ji spolzele solze. Toliko tega je imela in hkrati tako malo. Njeni starši so čudoviti in vedno so si vse zaupali. Tudi njen fant je čudovit. Njeno življenje je bilo vedno srečno vse do zdaj. Njeno sonce sreče je zakril temen oblak. »Za oblaki vedno posije sonce.« je imela navado govoriti njena stara mama. Nasmehnila se je skozi potok solza: »Ne, moje je žalost. Za vedno!«

Poskusila je poplnota vse in Tilen ji je zvesto stal ob strani, vendar vse zaman, bolezen je bila močnejša. Ko sta začela hoditi, sta v parku na veliko drevo vrezala: »Smrt naju ne loči niti gorje!« Pa ju bo.

Spet so ji privrele solze. Smrt ju bo vsak čas ločila. Zbrisala bo vse njune načrte, vso njuno srečo, ljubezen. V tih mislih na smrt je solzna zaspala. V krajštvu sanj pa je srečna in zdrava praznovala svoj 18. rojstni dan in vse je bilo tako, kot je bilo nekoč...

Bilo je toplo majsko popoldne, ko smo stali ob mnogo prezgodnjem grobu. Nebo je bilo brez oblaka in daleč naokrog je bilo slišati žvrgolenje ptic. Starša sta sključena stala ob grobu, v katerem je ležala njuna edinka. Zan jima je mirno in ravno kot vojak stal visok, črnolas fant. Njegove oči so bile suhe in nikjer ni bilo videti niti sledu solza, njegovo srce pa se je paralo od bolečine. V roki je stiskal osemnajst vrtnic. Ni opazil, da mu je zdrsil listek iz šopka na tla. Rdeče erke so se svetile na belem papirju: Tini za 18. rojstni dan Tilen.

Bila je nedelja, 15. maja, ko bi Tina dopolnila osemnajst let.

Andreja J.: Zelena dolina

Moje srce je pogosto osamljeno in nesrečno. Srečni trenutki so zame redkost in še te preživim v svoji dolini. Dober kilometer je oddaljena od vasi, kjer živim. Obdana je s širokim pasom gozda, v katerem prevladujejo listovci. Do livade pelje skrivna pot. Po kratkem sprehodu prideš do cilja, do katerega se ne da priti z avtom ali kolesom. To je moj kotiček, vedno obsijan s soncem. Pred leti, ko sem ga odkrila, je bil zapuščen, zato sem porabila veliko časa, da sem ga uredila. Najprej sem pokosila, nato pograbila travo in obrezala zapuščen grmovje. Po gozdu sem pobirala veje in iz njih naredila velik kup, ki sem ga zvečer skrbno zakurila. Po dobri uri, ko se je plamen zmanjšal, sem ga pokrila z zemljo.

Sčasoma sem iz lesa naredila še pičjo hišico, v katero vsakič, ko obiščem ta lep del narave, prinesem pest semen. V zahvalo poslušam njihovo petje. V zimskem času sem srnam priskrbela kozolček in jim prinašala seno, ki sem ga dobila pri stari mami. Gozdne živali so postale moje resnične prijateljice.

V poletnih dneh pogosto sedim sredi trave in premišlujem o življenju, ki se mi zdi kruto in neprijazno. V mestu se počutim manjvredno in osamljeno. Ljudje vedno hitijo, se spreminjajo, ta del pa ostaja vedno enak, nespremenjen in prijazen. Ko stopam proti dolini, se mi zdi, kot da me drevesa objemajo in vabijo, naj stopim v raj.

Ta raj je moja skrivnost in življenje.

SEDANJIM IN BODOČIM PISCEM ZGODB

Da bi vam lahko kar najhitreje plačali honorarje za objavljene zgodbe, vas prosimo, da nam ob svojem naslovu sporočite tudi enotno matično številko (EMŠO je na osebni izkaznici) ter številko tekočega ali žiro računa, če ju imate. Sicer pa še vedno velja naš poziv k sodelovanju. Napišite svojo zgodbo, zapišite izkušnje drugih in rokopis, ki naj ne presega 70 vrstic tipkopisa pošljite na naš naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom VAŠA ZGODBA.

Esejistična branja

Očitno uspešni zasebni založnik Jaro Mihelač se je lotil izdajanja nove zbirke, v kateri bodo izhajala morda tržno ne tako zanimiva, a vsekakor potrebna esejistična branja. Novo zbirko je naslovil po knjigi esejev Marjana Rožanca Brevir, ki je lani prav tako izšla pri njem. Tako je počastil spomin na umrlega pisatelja in izvrstnega esejista, hkrati pa odprl prostor za aktualno domačo esejistiko, saj je znano, da se pri Mihelaču na rokopisih za nove knjige ne nabira večletni prah. Da je res tako, potrjuje nedavni izid kar treh esejističnih del. Predstavljajo se trije avtorji: Drago Jančar, Edvard Kovač in Jani Virk. Knjigam esejev je običajno težko najti skupni imenovalec, toliko težje je to, če gre za več tako različnih avtorjev, pa vendar bi se za vse tri novozlele knjige dalo reči, da imajo nekaj skupnega - subjektiven mišljenjski odziv na aktualna dogajanja v duhovnem in siceršnjem prostoru našega bivanja. Kot je dejal na predstavitvi Drago Jančar, gre za sicer subjektivne, a potrebne in pomembne izrisse časa in prostora, brez katerih se ne bo dalo dobiti dovolj plastične podobe dogajanja, ki smo mu priča.

Drago Jančar se v knjigi RAZBITI VRC predstavlja s petnajstimi eseji, od katerih večina je nastala v zadnjih dveh, treh letih, nekaj jih je bilo že objavljenih v revalnem tisku, nekaj pa je povsem novih in prvič prihajajo pred bralce. Eseji so razdeljeni v tri tematske sklope, ki s svojimi naslovi simbolično povedo, iz kakšnega zornega kota avtor zre na dogajanje, o katerem razmišlja in piše in ki smo mu vsi mi, ki živimo in delujemo v tem času, vsak po svoje zavezani. Zaradi aktualnosti tematik in avtorjeve pronicljivosti bo knjiga gotovo pritegnila ljubitelje tovrstnega branja, ob nji pa bo marsikdo moral ponovno premisliti morda že domišljeno. Kot je povedal avtor, so nekateri eseji napisani z literarnim navdihom, nekatere je navdihovala jeza nad hipokrizijo, vse pa hotenje, da se nič ne pozabi, kajti pozaba zapira prihodnost, premišljanje o preteklosti pa nas varuje pred ponavljanjem neumnosti. Knjigo je uredil Jaro Mihelač.

Edvard Kovač, ki živi in dela v Franciji, kjer je docent za filozofsko antropologijo in etiko na toulouški univerzi, je zbir

svojih enajstih esejev naslovil MODROST O LJUBEZNI. Za njegova razmišljanja je značilno, da jih opredeljuje personalistična filozofija. V esejih se ukvarja z vprašanjem, kaj pomeni biti oseba in kaj oziroma kdo to osebo utemeljuje. Kot je zapisala urednica te knjige Manca Košir, Kovač razmišlja »o človeku in njegovih razmerjih v luči obličja Drugega. To obličje je tisto, ki nam odpira svobodo«, pristna vez, ki nam omogoča komunikacijo z Drugim, pa se vzpostavlja le v odprtosti do Drugega, v navezi ljubezni.

Jani Virk je najmlajši pisec v esejistični trojki in morda še ne tako izdelan mislec, kot sta prejšnja dva, vendar je tudi njegovih deset esejev, zbranih pod skupnim naslovom NA ROBU RESNICNOSTI, vsekakor vrednih branja. V njih razmišlja o prelomnih časih sesipanja vrednot in iskanja novih. Virk ve, kam tipa; ko si prizadeva najti smisel krhkemu človekovemu bivanju, najde odgovor, kot je dejal urednik te knjige Tone Pavček, »da to bivanje utemeljuje in posvečuje večnost človekove duše.« To iskanje je primarni Virkov navdih za razmišljanje o današnjem času in o dilemah, ki se nam zastavljajo. Z naporom in odločnostjo nosi kvadre duha za novo stavbo duhovnosti.

Naslov zbirke avtor pojasnjuje takole:

»Pri pisanju literature, recenzij in esejev sem se vedno spraševal, kaj je bolj realno, ali literatura ali življenje, ki ga trdo vsak dan živimo, kaj se bolj dotika realnosti, resničnosti sama ali umetnost, in kaj sploh je to, kar imamo za resničnost.«

M. MARKELJ

TELEGRAMI

— Državna založba Slovenije in Tiskovno društvo Ognjišče sta skupaj izdala pomembno delo ZGODOVINA KRŠČANSTVA, prevod istoimenskega svetovno znanega dela, ki ga v svetu že dve desetletji znova in znova tiskajo, seveda primerno dopolnjena.

— Pri založbi Znanstvenega in publicističnega središča je izšlo delo ameriškega sociologa in komunikologa Johna Keana MEDLIJ IN DEMOKRACIJA.

— Založba Park je poslala na knjižni trg prevod UVODA V BESEDILOSTOVJE R. A. Beaugranda in W. V. Dresslerja.

Is Trdinovih zapiskov

Bogatin imponira — Brunc vara silno, pijanega oskube do golega, če kaj zgubi, ne dobi več nazaj. Krčmarica pijanka utaji rada, če ji kdo plačal, iz forinta ne da rada kaj nazaj, kar pobegne pivcu pa bog, če tirja nazaj kaj ali sploh če trdi da plačal, ga oklofua, včasih skoči tudi v mirno sedečega pivca, včasih obunkala že vse enega za drugim — ali vseeno zahajajo radi tje tudi tisti, ki bili prevarjeni. Vzrok: baba je z ljudmi jako zgovorna, postrežna, dobi se dobra jed in pijača in sicer vselej, ljudem imponira jako, da si je krčmar tako naglo opomogel. Bogatin je Dolenjcu vselej važen.

Narodna zavest — Resnica je, da v Novem mestu in sploh na Dolenjskem ni ne trdnih Slovencev ne trdnih nemčurjev. Ljudje se ravnajo po sapah časa, trme, najbolj pa sebičnosti in neumnosti.

Nesramežljive dečve — Dečve se več ne sramujejo ljubezni z vojak. V krčmah ponujajo neznanim vojakom kar same piti — vot kako se osnuje ljubezen z njimi prav kmalu — saj se od obeh strani komaj čaka.

Dolenjska zavist — Sadja ne sade zato, da ne bi ga drugi požrli; če otroci kaj klatijo, se drevo raje poseka. Tudi ceste nečejo često zato nadelavati, češ kaj bi hodili po njih drugi, zame je vse dobro.

Love slavčke — Ob Krki gor od Baltove vasi love slavčke, katerih je tod največ. Tu tudi gnezdiijo ali je gnezdo težko najti, ujame pa se slavec laglje od vsakega družega tiča.

Tu sta se izkrcala Cezar in Mark Antonij, od tod je Napoleon s svojo vojsko krenil na pohod preko puščave do Kaira, tu so se med drugo svetovno vojno srečevali državniki in vohuni.

Mesto se stiska na ozkem prostoru med morjem in slanim jezerom Maryut. Ulice sledijo polkrožnemu zalivu, visoke bele hiše z bogato členjenimi fasadami razkrivajo povsem evropski, mediteranski karakter. Stoletja dolgo so Maltežani, Židje, Armenci, Grki, Italijani, Angleži, Francozi, Nemci krojili njeno gospodarsko, ambasadorji številnih držav pa politično usodo. In eden od pomembnejših je bil Slovenec Anton Lavrin iz Vipave, med leti 1834 in 1849 generalni avstrijski konzul.

Med svojim diplomatskim službovanjem je potoval po Egiptu, spoznaval deželo in raziskovalce njenih starin. V svoji vili je zbral pomembno zbirko staroegipčanskih predmetov, katere del je odkupil nesrečni nadvojvoda Maksimilijan za svoj grad Miramar pri Trstu. Med njimi je bila tudi skrivnostna sfinga, ki je navdihovala pesnika Rilkeja.

Lavrin je drugi del zbirke podaril Umetnostnozgodovinskemu muzeju na Dunaju in tedanjemu Kranjskemu deželnemu muzeju v Ljubljani. Še danes si lahko v preddverju Narodnega muzeja ogledamo mumijo svečenika v krsti iz sikomorovega lesa. Na pokopališču v Vipavi stojita dva sarkofaga iz rdečega asuanskega granita, ki ju je Lavrin namenil za poslednji dom svojih staršev in mladoletnega sina. Da bi pravilno ocenili njuno vrednost, naj povem, da je zaenkrat znanih le šest takšnih sarkofagov: dva sta shranjena v kairskem muzeju.

Anton Lavrin je med Slovenci pozabljen, ohranjena ni niti ena njegova podoba, na prostoru njegove hiše v Aleksandriji stoji muzej. Le kdaj bomo prešteli vse pomembne ljudi iz naše preteklosti in

Marija Pezdirc:

V DEŽELI TISOČLETNE KULTURE

priznali njihove zasluge? Konzula Antona Lavrina, ki je Slovincem že pred dobrimi stotimi leti odpiral vrata starega Egipta, se mlada slovenska diplomacija ne bi smela sramovati.

V 19. stoletju pa vse do revolucije leta 1952 je bila Aleksandrija zaprta za Egipčane. Vanjo so lahko prihajali le po opravih: uglednejši in premožnejši na sprejeme in zabave, revnejši kot cenena delovna sila. Ti so prihajali v mesto že navsezgodaj in se z mrakom vračali v ribiške vasice ob slanim jezeru. Le zaradi močno tehtnega razloga in s posebno dovolilnico so lahko ostali tudi preko noči. Revolucija leta 1952, ki ji je sledil eksodus tujecev, je postavila stvari na pravo mesto. V mesto se je naselilo ljudstvo, na ulicah je le malo neegipčanskih obrazov. Izjema so tujci, ki prihajajo na ogled katakomb, Pompejevega stebra, novega svetilnika, akvarija. Kozmopolitski svet premožnih Evropejcev, bogatih Egipčanov in Turkov je minil, ohranjen je le v romanu Lawrence Durrella Aleksandrijski kvartet.

Lepe stanovanjske palače ob morju izgubljajo lesk, na francoskem konzulatu plapola zastava, zrazen spomenik neznanemu vojak. Stari hotel Cecil ohranja čar minulih dni. V njem so se med drugo svetovno vojno pletle niti obveščevalnih služb, tu je zavezniški oficir, poznejši general de Gaulle, energično treskal z vrati. V sprejemnici še pritajen vonj davno pokajenih cigaret, v jedilnici sveže sladoleдно pastelne barve prekrivajo drobno islamsko ornamentiko.

Po ulici prihaja star, v črn plašč zavit možak. Gri-va sivih las, plemenite poteze obraza, ki ga je klesal čas. Nekdanji aleksandrijski trgovec, mogoče ruski plemič, ki se je po revoluciji zatekel v nekdanj cvetoče mesto?

Kavarna, oblečena v masiven hrastov les s težkim lesenim stropom, z velikimi mizami in udobnimi stoli, diha čar angleškega 19. stoletja. Čaj z mlekom in spomini.

Iščem Aleksandrijo Kleopatre in Marka Antonija. V Grško-rimskem muzeju se vrstijo antični mozaiki, marmorna poprsja ptolomejskih in rimskih vladarjev, sarkofagi z zgodnjekrščansko simboliko, velika sarkofaga iz črnega granita v obliki banje, drobne glinene figurice s portretnimi potezami na obrazih in plemenito držo teles, karikirani obrazi igralcev in posebnežev iz helenističnega sveta. Na dvorišču bogat lapidarij. Pozornost zbudi stela, ki so jo veterani rimske legije postavili svojemu poveljniku. Na sprednji strani je v jasnih latinskih črkah vklesana zahvala, na obeh stranicah pa dolg pomenski seznam vojakov, izpisan z latinskimi črkami v grški maniri. Kako značilno za dobo helenizma!

Antična Aleksandrija je bila bližja Rimu kot Tebam. Prastara civilizacija, ki je gradila piramide, je bila že mrtva in skoraj pozabljena, ko je cvetelo Kleopatrino mesto. Iz razstavljenih eksponatov diha kultura, ki je ob prelomu štetja obvladovala Sredozemlje in črpala korenine iz grškega in rimskega sveta. Njen duh je Aleksander Veliki ponesel vse do In-

dije. Po njegovi zgodnji smrti si je Makedonec Ptolomej, eden njegovih generalov, prilastil Egipt in iz skromnega ribiškega naselja ustvaril prestolnico lastne dinastije.

Bližu železniške postaje poljski arheologi izkopavajo antične zidove. V soncu blešči belina marmorja, iz katerega je zgrajeno edino rimsko gledališče v Egiptu. Mimo teče tlakovana ulica proti kopališču in se izgublja v kupu zemlje. Bo tako kot Feniks iz pepela znova oživel čar antičnega mesta?

Aleksandrija

V mraku vožnja nazaj v Kairo. Čez puščavo potegnjena ravna avtocesta. Prometa je malo, avtobusni motor enakomerno brni, na nebu se prižigajo prve zvezde. Razmišljam o poti, ki so jo leta 1798 prehodili Napoleonovi vojaki. Dvajset dni julija strašne hoje po puščavi pod žgocim soncem, v težkih vojaških uniformah, z vsem orožjem in opremo. Brezpotje, povsod samo pesek, blede rumen pesek, žeja, insekti in urni arabski roparji.

Po dolgem pohodu se je pred njihovimi očmi kot privid fatamorgane prikazal Kairo s številnimi vitkimi minareti in oblimi kupolami, nad katerimi je migotal od vročine pregret zrak. Pred njimi se je dvigovalo razkošje islamskega sveta iz pravljic Tisoč in ene noči, iz razsušene puščave so rasle piramide. Ceram je zapisal, da je tam ležala »mrtva preteklost in Kairo je bil čarobna prihodnost, toda pred njimi je stala bojevita sedanost: mameluška vojska.« Mameluki, vojaška kasta islamskega Egipta, so bili ukradeni ali nakupljeni dečki iz Zakavkazja, ki so jih vzgajali v elitne vojake.

Pod piramidami sta se srečali dve silni vojski dveh povsem različnih svetov. Mameluki na iskrih konjih, oblečeni v razkošna oblačila, z bleščočimi jatagani.

Nogomet se je vrnil

Odgovor tistim, ki pravijo, da Dolenjska ni nogometna dežela, je bila nedeljska podoba stadiona v Portovaldu

NOVO MESTO — Naj je komu prav ali ne, skromna dolenjska družina kvalitetnih sportov je od nedelje naprej bogatejša za novega člana: vanjo je z velikimi koraki stopil nogomet. Ali in koliko časa bo v njej obstal, ali bo z delom in rezultati stopil nemara celo na čelo novomeških ekipnih sportov, bo pokazal čas. Toda eno je vendarle gotovo: danes ga na Dolenjskem ni športa, ki bi lahko na tribune športne dvorane ali igrišča privabil tolikšno množico gledalcev, kot jih je v nedeljo popoldne v Portovaldu privabil NK Elan Studio D. Kar blizu 1.500 jih je prišlo na tekmo s Slavijo Sotom, resda ekipo, ki kroji vrh lestvice, toda tudi ekipo, ki je bržkone vsaj polovica tistih, ki so bili v nedeljo na tribunah, ni poznala, kaj šele kdaj videla. Razumljivo, kajti gre za še lani tako zapostavljeno drugo republiško ligo in tega, da si bo kakšno tekmo v njej ogledalo tolikšno število gledalcev, nihče še pred tedni ni sanjal ni. To je bilo do nedelje nekaj nepojmljivega. Pogled v prvo državno ligo bi pokazal, da ljubljans-

ka Olimpija SCT tolikšnega števila obiskovalcev v doslej odigranih tridesetih kolih bržkone še ni imela. To je odgovor tistim, ki trdijo, kako malo je na Dolenjskem zanimanja za nogomet, hkrati pa tudi najboljši odgovor nogometnim zaglancem, ki so se še v nedeljo dopoldne spraševali, ali je to, kar počenjajo v dobitni dolenjskega nogometa, smiselno in pravilno. Dvovim ni več, pot je prava. Resda je danes še makadamska, toda upati je, da bo že jutri tlakovana z uspehi, ki bodo Novemu mestu prinesli državnega nogometnega prvotigaša. Nedelja je potrdila, da si ga Dolenjska zasluži, to je minuli petek potrdila na obisku v Novem mestu tudi delegacija Nogometne zveze Slovenije na čelu s predsednikom Rudijem Zavrlom. Dolenjska je ta čas edina slovenska regija brez predstavnika v najvišji državni ligi, v dobro slovenskemu žogobrarstvu je, da takšnih belih lis na nogometnem zemljevidu ni več.

B. BUDJA

REKORDEN OBISK — Nedeljska uvodna tekma spomladanskega dela prvenstva v II. republiški nogometni ligi med Elanom Studio D in ljubljansko Slavijo SET (na posnetku je prizor pred vrati ljubljancov) je pokazala, kolikšno je zanimanje za ta šport na Dolenjskem. Takšnega pogleda stadion v Portovaldu — izjemi sta seveda zlet bratstva in enotnosti ter otvoritveni atletske mednarodni miting ob novi tartanski obleki — doslej še ni nudil.

Derbi je odločil Primc

Na startu prvenstva II. republiške nogometne lige pomembni zmagi Elana Studio D in Avtobuma

Nedeljsko uvodno kolo v drugi republiški nogometni ligi je potrdilo napovedi, kako trd in zagriben bo boj za vrh lestvice. Nobenega dvoma ni, da so vse ekipe, ki resno računajo poseči v borbo tako za prvo mesto, ki neposredno vodi v I. državno ligo, kot za peto, ki ob novem tekmovalnem sistemu še zagotavlja nastopanje v novoustanovljeni II. državni ligi, imenitno pripravljene.

Novomeščani in Kočevci so lahko s startom nadvse zadovoljni. Elan Studio D je pred rekordnim številom gledalcev — na tribunah se jih je zbralo blizu 1.500 — v derbiju kola zmagal z 1:0; točki je osvojil proti nasprotniku, s katerim si po pesenskem delu prvenstva delil prvo mesto. Razumljivo je bila nervoza v domači

SREDNJEŠOLCI ZA ŠAHOVSKE NASLOVE

NOVO MESTO — Šestnajst šahistov in štiri igralke so se pred dnevi udeležili občinskega srednješolskega prvenstva. Pri fantih je zmagal Gorenc (SSTZU) s 6,5 točke, sledijo pa: Stokanovič (Gimnazija) 5,5, Jović (Gostinska šola) 5, Hrastar in Kapš (oba Gimnazija) ter Željko in Peterle (oba Gostinska šola) po 4 itd. Med dekletki je zmagala Kobetova s 5 točkami, druga je bila Medvedova (obe Ekonomsko šola) 4, tretja Pirčeva in četrta Koreničeva (obe Gostinska šola).

Nezanimiva odbojarska končnica

V soboto so se pričeli zaključni obračuni v odbojarskih superligah — Vse je že bolj ali manj odločeno — Zmaga Pionirja

Po krajšem premoru se je pričel sklepni del odbojarskih obračunov v državni superligi. Predsedstvo odbojarske zveze je naposled odločilo, da bodo ekipe v zaključne obračune za prvo do četrto ter peto in sedmo mesto nesle vse na prvenstvu osvojene točke, kar pomeni, da je boj bolj ali manj že odločen.

Prednost odbojkarjev mariborske Vilede je tolikšna, da jim naslova prvih državnih prvakov praktično nihče ne more več odvzeti, prav tako pa je na drugi strani jasno, da bo morala ligo zapustiti ekipa Granita Preskrbe, ki se je v soboto zvečer v novomeški športni dvorani pomerila proti Pionirju. Tekma je trajala le kakih 50 minut, gostje pa so v treh nizih osvojili vsega 22 točk. Pionirjevci, ki seveda niso v nikakršni zavirljivi formi, so bili razred zase, to so svojci dovolj nazorno govorili o (nejmoči ekipe iz Slovenske Bistrice. Še najpomembnejši podatki s sobotne tekme so naslednji: v vlogi trenerja Novomeščanov se je uspešno poizkusil Boro Jović, najboljši igralec tekme je bil osijeska okrepitev Družince, svojo priložnost pa so dobili in tudi izkoristili predvsem mlajši.

Podobno predvidljiv je razplet v zen-

ski odbojarski superligi. Prvak je znan že domala od prvega kola, Paloma Branik je razred zase, o tem dovolj pove podatek, da so Mariborčanke svoj prvi niz izgubile šele to nedeljo v dvoboju s Koprčankami. Tudi na dnu je vse bolj ali manj odločeno. Igralke novogoriškega HIT Casina se bodo le stežka rešile dna lestvice in selitve v nižji tekmovalni razred. Kočevke, ki so bile v tem uvodnem kolu »play outa« proste, torej lahko igrajo neobremenjeno, vlak za prvo četverico so zamudile, petega mesta na lestvici pa po verjetnostnem izračunu ne morejo izgubiti. Nekaj je po vseh teh ugotovitvah na dlani: tekmovalni sistem, kot ga je prineslo uvodno državno prvenstvo, ne motivira ne igralke in igralcev ne tistih na tribunah. Tako je v novomeški športni dvorani minulo soboto sedelo skoraj 50 ali 60 prijateljev odbojke, z največjim obiskom pa se

Zmaga v derbiju slaba tolažba

Končano prvenstvo v ženski rokometni superligi — Dolenjski derbi Opremi — Za Inles Riko ni več upanja v moški superligi

Če ne bo kakšne spremembe tekmovalnega sistema, potem je ekipa ribniškega Inlesa Rika bržkone obsojena na zanesljiv izpad iz državne superlige. Resda je do konca še vsega pet kol, toda forma in zadnji rezultati ne dajejo veliko upanja, da se moštvo še lahko reši zadnjega mesta na lestvici. Končani pa so ligaški obračuni deklet; razplet je bil znan že pred zadnjim kolom, ki je bilo za Dolenjce zanimivo le zato, ker je prineslo derbi med Opremo in IMV.

Zmaga 30:20 je za Kočevke kaj slaba tolažba, kajti zavoljo nekaj spodrsjavov — v prvi vrsti gre za izgubljene točke v tekmah proti Krimu in Kranju — so bile že nekaj časa brez možnosti za četrto mesto, ki je še vodilo v zaključni play off za prvega državnega prvaka. Bržkone bodo morali o vzrokih za klavno spomladansko bero točk v kočevskem klubu reči kakšno besedo, kajti po jesenskem delu prvenstva se je zdelo, da imajo Kočevke željen cilj tako rekoč že v žepu. Za razliko od Kočevk so bile želje Novomeščank precej skromnejše, kolektiv v razslu, ki

OBČNI ZBOR TENIŠKEGA KLUBA

SEVNICA — Ker je bil prvi sklic rednega občnega zbora sevnškega teniškega kluba z nekaj obvestili po sevnškem radiu in na plakatih neuspešen, saj je prišlo trikrat manj članov, kot bi bilo potrebno za sklepčnost in veljavno odločanje, so se v vodstvu kluba odločili, da za ponovljen redni občni zbor, ki bo v petek, 27. marca ob 18. uri v sejni sobi na občini, vsem (nekaj več kot 100 članom) pošljejo še osebna vabila. Na zboru naj bi izvolili novo vodstvo in se dogovorili o pripravi igrišč za novo sezono ter o nastopanju v 3. republiški ligi.

Otvoritev rafting sezone bo na Krki

Prva tekma 4. aprila »Novoles open 92«

STRAŽA — Reka Krka bo tista, na kateri se bo pričelo letošnje tekmovalje za slovenski pokal v raftingu, tekmovalju z gumijastimi čolni na divjih vodah. V soboto, 4. aprila, bo namreč prvo v seriji letošnjih tekmovalj, imenovano »Novoles open 92«, start tekme bo ob 15. uri v Drašči vasi, cilj pa kako uro kasneje v Žužemberku.

Med favoriti za prvo mesto velja vsekakor omeniti lanskoletne zmagovalce, prvovrstične na evropskem prvenstvu, klub Sočarafting — bržkone edini resni nasprotnik jim bo ljubljanski Royal — po tihem na presenečenje zmagala tudi Alpis. Straški klub naj bi se uvrstil tja do petega mesta, največje tekmece za kaj takega pa bo imel ob vseh naštetih še v ljubljanski Savi in radovljiškem Raftingu. Sicer pa se za ilustracijo spomnimo lanskih rezultatov tekme po Krki: zmagal je Alpis pred Sočaraftingom in Stražo.

J. TAVČAR

SKRBNO ČUVAN — Na Primoža Gliho (levo), ki se je skupaj z Mohorjem v nedeljo prvič predstavil ljubiteljem nogometa na Dolenjskem, so ljubljanski branilci skrbno pazili, ne glede na to pa je Gliha z nekaj akcijami nazorno pokazal, kolikšno je njegovo nogometno znanje.

lahko pohvalijo Mariborčani: v dvorani, ki sprejme nekaj tisoč obiskovalcev, jih je sedelo 300.

DELEGACIJA NZS V NOVO MESTU — Minuli petek je novomeške nogometne delavce obiskala delegacija Nogometne zveze Slovenije, v kateri so bili Rudi Zavrl, predsednik NZS (prvi z leve), Tone Frantar, bivši član predsedstva NZJ in sedaj svetovalec slovenske zveze (drugi z leve) ter Andrej Pongračič, podpredsednik NZS (drugi z desne). Gostje so se seznanili s preporodom dolenjskega nogometa, največ besed pa je bilo posvečenih bližnji proslavi 70-letnice NK Elan. (Foto: B. B.)

ga je pred razpadom rešila zagnanost nekaj posameznikov, si pač višjih ciljev ni mogel postaviti. Resda bi z nekaj več športne sreče in z objektivnejšimi sodniki imejejevke nemara lahko iztržile še kaj več — navsezadnje tudi obstanek v ligi ni bil nedosegljiv — toda za ekipo, ki se je znašla brez klubске uprave, je bolje, da se to ni zgodilo. Ekipa brez vodstva, strokovnjakov, načrtov in seveda denarja pa ne more imeti prihodnosti; slej ko prej je na dlani, da bo potrebno ženskemu rokometu v Novem mestu postaviti nove temelje. Če je seveda komu do tega športa v Novem mestu sploh kaj.

POKAL V BADMINTONU

TREBNJE — To soboto ob 9. uri bo v dvorani trebnjske osnovne šole 4. zaključni republiški turnir za pionirski pokal v badmintonu za sezono 1991/92. Nastopilo bo okrog 50 najboljših mladih slovenskih igralcev badmintona.

Četrto mesto izgubljeno?

Košarkarji Podbočja izgubili v Velenju — V soboto doma proti vodilnemu Kronosu Slovanu

Podbočju v Velenju ni uspelo. Tekmo, ki je zelo verjetno odločila o uvrstitvi na četrto mesto lestvice rdeče skupine I. SKL, so dobili igralci Elektro, končni rezultat je bil kar 73:53 za gostitelje.

Prvi polčas ni napovedoval takšnega razpleta. Podbočjani so bili boljše. Če ne bi bilo nesrečnih zadnjih minut, bi ta del srečanja bržkone odločili v svojo korist. Povsem drugačno podoba pa je prineslo nadaljevanje: košarkarji Elektro so zaigrali kot prerajeni, razlika je rasla od minute do minute in sedmi poraz Podbočja je bil neizbežen.

Do konca je še vsega eno kolo, boj za četrto mesto, ki še vodi v zeleno skupino I. SKL pa le še ni povsem izgubljen. Igralci Elektro morajo na gostovanje v Celje, kjer pa je — roko na srce — le malo možnosti za presenečenje. Veliko več pa je na drugi strani možnosti, da Podbočjani v soboto vnovič ostanejo praznih rok. Resda bodo zadnje prvenstveno tekmo odigrali doma, toda v goste jim prihaja ekipa ljubljanskega Kronosa Slovana, katere moč so dodobra občutili v prvem delu prvenstva. Ne nazadnje so ljubljancem vodilna ekipa prvenstva, poraz v Podbočju bi jim to mesto krepko ogrozil. Za petami sta jim namreč ekipi Ježice in Cometa, obe pa lahko v zadnjem kolu računata na zanesljivi zmagi.

ZMAGI SAJEVČEVE IN DERGANCA
ZAGREB — Na prvi veliki cestni kolesarski dirki na Hrvaškem je v nedeljo nastopilo tudi okrnjeno novomeško zastopstvo KD Krka. Pri ženskah je zmagala Marjeta Sajevc, pri mlajših mladincih Martin Derganc, pri starejših pa je bil Filip drugi in Gimpej (vsi KD Krka) tretji.

VUČKOVIČ PETI, GALIČEVA SEDMA
MENGEŠ — Minulo soboto je bil v Fittop centru v Mengšu klubski turnir v squashu, najmočnejši doslej. V moški konkurenci je zmagal Janežič (Fittop), peti je bil Vučkovič, deveti S. Turk in deseti Bajc (vsi Squash klub Novo mesto), pri ženskah pa je slavila Slabetova (Veržej), Galičeva je bila sedma in Verbičeva (obe Novo mesto) deveta.

BREŽIŠKI STRELCI ŠESTI
LJUBLJANA — Minulo soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani prvo državno prvenstvo v streljanju z zračnim orožjem. Ekipa SD IMV Brežice je dosegla imeniten uspeh, saj se je v streljanju z zračno pištolo s 1614 krogi uvrstila na šesto mesto. Pri tem pa velja zapisati, da so nastopili brez svojega lani najboljšega strelca Kranjca; slednji letos brani barve ljubljanske Olimpije in je prepričljivo osvojil naslov državnega prvaka. Za Brežičane so v Ljubljani streljali Sabadoš (548 krogov), Sotler (541) in Selko (521).

ŠAHOVSKI KOTIČEK
● Rednega mesečnega hitropoteznega turnirja SK Milan Majcen iz Sevnice se je udeležilo 17 igralcev, zmaga pa je pripadla krškemu moštorskemu kandidatu Toniju Kosu, ki je zbral 14,5 točke. Sledijo: Mesojedec, Smerdel (oba Sevnica), Božič (Krško), Lazič, Šibilja, Kranjec itd. V skupnem seštevku treh letošnjih turnirjev vodi Mesojedec, ki je zbral 52 točk, Smerdel jih ima 44, Šibilja 41, Derstvenšek 39, Lazič 37 itd. Naslednji turnir bo v nedeljo, 19. aprila, ob 9. uri v prostorih SK Sevnica. (jb)

● Krčan Toni Kos je zmagovalac turnirja prvokategorij Posavja, na katerem je nastopilo deset igralcev. Turnir se je pričel 21. januarja, končal pa 15. marca. Končni vrstni red: 1. Kos (Krško) 7, 2. Cerjak (Brežice) 6,5, 3. Šitnik (Brežice) 5, 4. Znidaršič (Krško) 5, 5. Kranjec (Sevnica) 5 itd.

Maje pa se tudi ugled rokometu, ki si ga je v Ribnici dolga leta ustvarjal Inles Riko. Ekipa je zadnja na prvenstveni lestvici, želje pred pričetkom prvenstva so bili precej višje. Zagotovo so bile dovolj realne, kajti Ribničani so imeli zadnja leta zagotovo najboljšo kadetsko in mladinsko šolo v Sloveniji — to so potrdili tudi številni naslovi prvakov — in logično je bilo pričakovati, da se bo to poznalo tudi v članski vrsti. Zakaj ni tako, je drugo vprašanje, ostaja le žalostno dejstvo, da je ekipa v šestnajstih prvenstvenih kolih zabeležila eno samo zmago. Sobotna tekma s Pred-dvorom je bila verjetno zadnja priložnost za beg z dna lestvice. Kazalo je na uspeh, gostitelji so dve minuti pred koncem vodili z 22:19, toda na koncu so osvojili vsega točko. Takšnih spodrsjav je bilo letos preveč, da bi lahko »lesarji« še upali na čudež.

V republiški ligi sobota ni prinesla pravičnega. Dobovčane še naprej ločijo do prvega mesta verjetno nedosegljive štiri točke, Krško je v gosteh klonilo proti Šeširju in tako izgubilo stik z vrhom, zato pa so izredno pomembno zmago v Kamniku izbojevali igralci črnomalskega Novolna. Z njo so se na lestvici povzpeli do šestega mesta in pokazali, da še niso rekli zadnje besede.

B. B.

šport

Le sobotna zmaga zagotavlja obstanek v ligi

Spodrslijaj proti Iliriji

Sobota bo pokazala, kako usoden bo za namiznoteniške igralce novomeške Novotehne poraz v predzadnjem kolu superlige proti vrsti ljubljanske Ilirije na parketu športne dvorane pod Marofom. Ljubljancem je s tem uspehom nemogoče, še pred začetkom drugega dela prvenstva so bili z zaostankom kar šestih točk krepko zadnji, v soboto so to mesto prepustili Novomeščanom.

Ali bodo ti na dnu lestvice tudi ostali in tako izpadli iz superlige, bo odgovorilo zadnje kolo. Novomeščani igrajo v gosteh z Gornjo Radgono, le zmaga jim zagotavlja status superligaša tudi v prihodnje. V tem primeru bi ligo zapustila ekipa celjskega Ingrada, na kar je prav tako malokdo računal. Novomeščani so vsekakor sposobni osvojiti obe rešilni točki, čeprav ne gre pozabiti, da so Radgončani v prvem delu prvenstva v Novem mestu zmagali s 5:4 in tako izničili teden dni star podvig Novotehne, ko je sredi ljubljane ugnala Ilirijo. Toda če je vračilo uspelo Ilirijanom v Novem mestu, zakaj ne bi Novomeščanom v Radgoni? Še zlasti, ker si je Gornja Radgona obstanek v ligi že zagotovila.

Sobotna tekma v Novem mestu je vse do rezultata 2:2 potekala po predvidevanjih, domače vodstvo je pričakovalo, da bosta naslednja dvoboja tehnično odločno prevesila v prid Novotehne. Toda zgodilo se je obratno, najboljša novomeška igralca Darko Jamsšek in Janko Oeri sta ostala praznih rok, gostje so povedli s 4:2, nakar je Rebič v izenačenem dvoboju proti Jakobčiču tekmo odločil v veselje ljubljancov. Zmaga Jamsška in Oerija v preostalih tekmah sta bili slaba tolažba. Športna sreča je tokrat Novomeščanom krepko obrnila hrbet, na pragu zmage so bili kar v štirih dvobojih, ki so jih potem izgubili, namesto poraza s 4:5 bi na semaforju kaj lahko stalo celo 8:1 za Novotehno. Le upati je, da bo v soboto v Radgoni več sreče.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

SUPERLIGA, moški, 5. do 7. mesto, 13. KOLO: PIONIR—GRANIT PRESKRBA 3:0 (7, 11, 4)

Pionir: Jović, Brulec, Travižan, Goleš, Černač, Petkovič, Babnik, Žunič, Družinec.

LESTVICA: 5. Pionir 10, 6. Fužinar 8, 7. Granit Preskrba 4.

V naslednjem kolu igrajo: Fužinar—Pionir, Granit Preskrba je prasta.

SUPERLIGA, ženske, 5. do 7. mesto: LIK Tilia Kočevje Prosta.

Kronos Slovan, Celje—Elektra itd.

roket

SUPERLIGA, moški, 16. KOLO: INLES RIKO—PREDDVOR 22:22 (13:8)

Inles Riko: Gelze, Djokič 1, Mohar 3, Manček 1, Tanko, S. Mihelič 2, Lesar 7, A. Mihelič 3, Mate 1, Jurič 4, Marolt, Sinanović.

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 29... 8. Presad 12, 9. Duka 12, 10. Drava 12, 11. Predvor 9, 12. Inles Riko 7.

Pari prihodnjega kola: Pivovarna Laško—Inles Riko, Predvor—Velenje, Drava—Nova Oprema itd.

SUPERLIGA, ženske, 18., zadnje KOLO: OPREMA KOČEVIJE—IMV NOVO MESTO 30:20 (12:0)

Oprema: Jesenko, Guštin 10, Vuk 4, Krizman 3, Jerič 2, Klančar 2, Bejtovič 3, Dragičević 4, Kersnič, Petek 2, Jančič.

IMV Novo mesto: Dormiš, Popadič 4, Repinc, Kožuh, Klobučar 4, Hvala 3, Derčar 5, Pavlenič, Zupan, Turk 3, Tomas 1, Drobnjakovič.

KONČNA LESTVICA: 1. Olimpija 34, 2. Velenje 29, 3. Mlinotest 27, 4. Krim 21, 5. Kranj 21, 6. Oprema Kočevje 19, 7. Primož 12, 8. Burja Centrocoop 7, 9. Branik 6, 10. IMV Novo mesto 4.

košarka

I. REPUBLIŠKA LIGA, rdeča skupina, 13. KOLO: ELEKTRA—PODBOČJE 73:53 (31:29)

Podbočje: Vego 6, Rozman 12, Leskovar 11, Krajcar 3, Krivokapič 1, Krošelj 7, Vavpotič 13.

LESTVICA: 1. Kronos Slovan 23, 2. Ježica 22, 3. Cometa 22, 4. Podbočje 20, 5. Elektra 20 itd.

V zadnjem kolu igrajo: Podbočje—Kronos Slovan, Celje—Elektra itd.

namizni tenis

SUPERLIGA, moški, 13., predzadnje KOLO: NOVOTEHNA—ILIRIJA 4:5

Oeri—Šarlah 2:1, Kralj—Ribaljšenko 1:2, Jamsšek—Gostiša 2:0, Jakobčič—Šarlah 0:2, Oeri—Gostiša 1:2, Jamsšek—Ribaljšenko 1:2, Jakobčič—Rebič 1:2, Jamsšek—Šarlah 2:1, Oeri—Ribaljšenko 2:0.

LESTVICA: 1. Kovina 28, 2. Strojna 22, 3. Potrošnik 22, 4. Merkur 10, 5. Gornja Radgona 8, 6. Ingrad (tekma več) 6, 7. Ilirija 6, 8. Novotehna 6.

Pari zadnjega kola: Gornja Radgona—Novotehna, Merkur—Ilirija itd.

nogomet

II. republiška liga, zahod, 14. KOLO: ELAN STUDIO D—SLAVIJA SET 1:0 (1:0)

Strelec: N. Primc v 21. minuti

Elan Studio D: Mohor, Kolenc, Pavlin (Kobe), Kramar, Petrovič, Milanović, A. Primc, N. Primc, Gliha, Jakša, Bracovič.

ALPINA ŽIRI—AVTOBUM 1:2 (0:2)

Strelec za Avtobum: Murn in Rautar.

LESTVICA: 1. Elan Studio D 20 točk., Avtobum 16 itd.

V naslednjem kolu igrajo: Brda—Elan Studio D, Avtobum—Piran itd.

Honorar TV širokogrudno poklanjam

Davek na neumnost

Takole za štos sem pregledal položnice, ki mi jih pošilja slovenska TV hiša in s katerimi moram do 15. v mesecu plačati radijsko in televizijsko naročnino. Na položnici je črno na belem natipkano, da moram opraviti svojo dolžnost, sicer mi bodo zaračunali zamudne obresti. In zaračunavajo jih, kljub temu da rokov ne zamujam. Verjetno po načelu, da smo ljudje površni in da tega sploh ne bomo opazili, morda pa si mislijo celo to, da šest ali enajst tolarjev človeku ne pomeni veliko. Pa si mislim: če je njim do mojega (skromnega) denarja, do katerega pridejo neupravičeno, mora biti do njega toliko več meni.

Pa sem sklenil, da jim neupravičeno zaračunanih obresti ne bom več plačeval. Še več: za čas, ko so štrajkali, bi bilo prav, da nam, potrošnikom, ki nismo prav nič krivi za njihove nizke plače, odradunajo to, česar nam niso nudili. Se pravi nekaj Dnevnikov in govornih oddaj. Kadar me ni v službo, mi računovodkinja brez slabe vesti to odtegne od plače. Prav nič je ne zanima, če sem bil bolan ali če sem imel mačka. Televizija pa kar tako — sila monopolo in zviška, kot da nismo mi, gledalci, plačniki njihovih uslug. Kot da smo mi odvisni od njih, in ne (deloma) oni od nas. To bi bil pripravljen celo požreti, ne morem pa prebleti zamudnih obresti, razdeljenih takole na glavo prebivalca. Če »holivudarij« nimajo cvenka, naj to javno razglasijo, publika je pripravljena pogoltniti višjo naročnino, verjetno pa ni več v stanju plačevati goljufivih, čeprav nizkih davkov na neumnost. Da ne gre za dlakocepsko natančnost obračunovalcev v Ljubljani, naj zapiše osebno izkušnjo s slovensko Radiotelevizijo. Januarja leta 1991 sem nastopil v televizijski oddaji Kriz — kraž. Z njimi sem podpisal pogodbo o programskem sodelovanju, in čeprav se zdaj piše že leto 1992, od njih še nisem prejel dogovorjenega honorarja. Širokogrudno jim ga poklanjam z nasvetom, naj denar porabijo za izboljšanje službe, ki zaračunava naročnino skupaj z zamudnimi obrestmi.

TONI GAŠPERIČ

Še: Plamex-novomeški Grubelič?

Pojasnilo k ugovoru na poročilo s tem naslovom, objavljeno 19. marca

Inž. Mihal Horvatu, direktorju podjetja Plamex, se opravičujem, da sem v svojem članku njegove prejšnje službe previsoko ocenil in mu pripisal naslov direktorja Poklicne gasilske enote Novo mesto. To pa je tudi edina netočnost v tem prispevku, čeprav inž. Horvat v svojem odgovoru meni drugače. Če bi bil sam prisoten na občnem zboru otoških gasilcev, s katerega sem poročal in kamor so ga posebej vabili, bi verjetno rekel, da je bilo tisto, kar je pisalo v Dolenjskem listu, še milo povedano. Tam bi slišal še kaj hujšega na svoj račun.

Najprej sem pogledal pogodbo, ki so jo s Plamexom podpisali otoški gasilci. V njej je 13 členov, pomembni pa sta le dve stvari. Pogodbo sta stranki podpisali 24. aprila 1991. leta za gasilsko orodno vozilo Ford Transit 80 z vso pripadajočo opremo. Plačali so zavarovanje kredita in polov v skupni vrednosti 23.418 DM v dinarski protivrednosti. V 4. členu te pogodbe jasno piše, da je rok dobave 90 dni po sklenitvi pogodbe, za neizpolnjevanje pogodbe pa se prodajalec obvezuje plačati penale za vsak dan zamude 1% pogodbene cene in tako naprej. Vozilo bi torej moralo biti v garaži gasilskega doma na Otočcu vsaj 24. julija 1991, torej še pred spremljenimi odnosi med Slovenijo in Hrvaško, na kar se v svojem odgovoru izgovarja inž. Horvat. Naslednja

neresnica inž. Horvata je zapisana v tretjem odstavku njegovega odgovora. Navaden kombi, ki ga imajo sedaj v garaži na Otočcu, so si v Avtohiši v Ljubljani izbrali sami, brez pomoči Plamexa. To podjetje je po skoraj letu dni »nategovanja« le vrnilo del tam naloženega denarja in plačalo predračun za to vozilo. Še dobro, da so se otoški gasilci pri inž. Horvatu oglasili dan pred izidom članka v Dolenjskem listu, sicer bi ostali še brez tega denarja. V četrtek je bil namreč direktor precej slabše volje. Predsednika otoških gasilcev gospoda Franca Ivnika je dobesedno vrgl iz svoje pisarne. Še več, ta dan se je inž. Horvat oglasil tudi pri Ivniku na Gumberku in grozil Ivnikovi ženi, naj se kar pripravi, da bodo v najkrajšem času ob hišo. Stvari so se tako zaostri, da otoški gasilci ne upajo več, da bodo dolg 800.000 tolarjev iz Plamexa sploh dobili, zato so se že oglasili pri odvjetniku Franciju Kuharju. Njegova naloga ne bo lahka, saj ima ta čas Plamex na svojem računu le 42.000 tolarjev (pri SDK preverjeno 20. marca). Pogovarjal sem se z nekaj Plamexovimi strankami (njihovih imen za zdaj ne bi zapisal), ki

jim je svoj denar iz tega podjetja uspelo dobiti šele s tožbami. Inž. Horvata tudi novomeški odvjetniki dobro poznajo. Tudi ta čas imajo zoper Plamex kar nekaj vlog. Pogovarjal sem se tudi z direktorjem Poklicne gasilske reševalne službe iz Kranja, ki že 25 dni čaka na obljubljeno vozilo iz Plamexa. Tudi ta zadeva je že pri advokatih in na sodišču. Na koncu bi rad objavil še mnenje predsednika Občinske gasilske zveze Rudija Nangerja, za katerega je inž. Horvat zapisal, da je zanikal obtožbe, ki jih je na njegov račun izrekel na občnem zboru GD Otočec. »Kar sem rekel, sem rekel in ne morem zanikati. Morda je bila le beseda pobalnih prehuda. Je štiri leta sem predsednik in sem v tem času na račun Plamexa slišal nekaj pohval, še več pa graj. Zame je Plamex nezanesljivo podjetje in veliko raje sodelujemo s trgovino Veko iz Kostanjevice, ki se ukvarja s podobno dejavnostjo. Ko mi bo inž. Horvat znal razložiti, kje sta radijski postaji in še kaj drugega še iz leta 1990, bom morda tudi jaz spremenil svoje mnenje,« meni Rudi Nanger.

JANEZ PAVLIN

Davki zagrenili praznovanje

Z letne konference društva upokoencev na Dvoru

Na letni konferenci društva upokoencev Dvor 8. marca, ki je bila posvečena tudi 40-letnici obstoja društva, je 75 navzočih upokoencev z zadovoljstvom sprejelo poročilo o delu društva za preteklo leto, ki ga je podal predsednik Franc Senica. Navzoči moški so po nagovoru o pomenu mednarodnega dneva žena z aplavzom izrekli čestitke upokojenkam za ta dan, ki ga žene, glede na zgodovinsko vlogo, s ponosom praznujejo.

Na konferenci so podelili 13 članom priznanja za dolgoletno delovanje v društvu in za njihovo življenjsko ustvarjalnost v 80. in 85. letih. Mirku Reparju pa so podelili za dolgoletno tajniško delo diplomlo in ga proglasili za častnega predsednika društva. Posebno pozornost je bila deležna navzoča Verona Bukovec z Dvora, ki je praznovala 90-letnico življenja. Konferenca je izvolila nov odbor društva, v katerem je še potrjen za predsednika Franc Senica, in

sprejet je bil program dela za tekoče leto.

Podpredsednik občinske zveze DU je v razpravi seznanil navzoče z novo stanovanjsko, zdravstveno in pokojninsko-invalidsko zakonodajo. Razpravljali so kritično ugotovili, da se gmotni položaj upokoencev iz dneva v dan slabša. Večino navzočih je spravila iz tira ugotovitev, da morajo vložiti na predpisanim obrazcu davčno napoved za leto 1991, ne glede na to, koliko znaša pokojnina, sicer pa je predpisana kazen 25.000 SLT za tiste, ki bi se izognili davčni napovedi.

Na koncu, ko je odbor pripravil dobro zakusko ob domači kapljici in ko je harmonikaš zaigral domače viže, družba pa zapela narodne pesmi, so upokoenci hitro pozabili na težave z davčno napovedjo.

R. HRVATIN

IŠČEJO DELO BLIŽEJ DOMU

STRUŽE — Območje krajevne skupnosti Struge šteje 14 vasi in zaselkov, kjer je v lanskem letu živel 619 prebivalcev. Ti kraji so sestavni del Suheljske krajine, zato so uvrščeni med demografsko ogrožene, saj se je število prebivalstva v sto letih zmanjšalo za polovico. V lanskem letu se je vozilo od tod na delo v oddaljene kraje nekaj nad 110 delavcev. Zato se v okviru bodočega načrtovanja zavzemajo, da bi z gradnjo manjših obratovnic v zasebni obrti in pospeševanjem kmetijstva končno pričeli več zaposlovati v domačem kraju. V toku je 12 investicij za izgradnjo gospodarskih objektov, nabavo črede in za modernizacijo kmetijske proizvodnje. Načrtujejo tudi izboljšavo kmetijske zemlje, in to z izvajanjem hidromelioracij in agromelioracij.

V. D.

ZAHVALA

Krajevna organizacija Zveze borcev Straža se zahvaljuje Pihalnemu orkestru Novoles Straža za brezplačno sodelovanje na pogrebu našega člana Darka Štiha. Prav tako zahvala sosedom pokojnega za nesebično pomoč.

Krajevna organizacija ZB Straža

GLASILO GIP PIONIR SPET IZHAJA

Prejšnji teden je izšla nova številka Pionirja, glasila kolektiva GIP Pionir v Novem mestu. Z njim so se pridružili Utripu Krke in Labodu, ki še edina redno izdajata svoji glasili. Nekoč znato število glasil delovnih organizacij je v zadnjih letih ugasnilo.

Glasilo Pionir prinaša na 12 straneh vrsto tehničnih prispevkov o razmerah, načrtih, uspehih in težavah podjetja, v katerem je danes 2196 delavcev, v 9 delniških družbah Pionirja pa še 957, skupaj torej 3153 zaposlenih. Ko človek prebrava vsebino časopisa, mora pritruditi mnenju uredniškega odbora, da ljudje v podjetju tako glasilo pričakujejo in potrebujejo. Sestankov je veliko manj, tam povedane besede se hitro izgube — to, kar je napisano, pa ostane in vsakdo v podjetju se k zapisanim trditvam, podatkom, vprašanjem, izrečenim kritikam, dvomom in spodbudam lahko ponovno vrača. Zanimivo so prispevki o Pionirjevih gradbiščih v tujini, nič manj pa petletni uspehi »Pionirek«, pripomočka, ki podjetju stalno zvečuje raven znanja zaposlenih, inovativnosti in večje proizvodnosti.

Glavni urednik Pionirja je mag. Jani Gabrijelčič, odgovorna urednica Irena Vide, tehnični urednik pa Jani Kovačič. Tg.

POČASTITEV MATERINSKEGA DNE — V nedeljo popoldan je bila v kočevski farni cerkvi proslava, ki so jo organizirali kočevski krščanski demokrati v znak počastitve 25. marca, ki se na dan Marijinega oznanjenja praznuje kot materinski dan. Ob tej priložnosti sta predsednik občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov Ljudež Košir in njegov sodelavec vsem ženam in materam ob njihovem prazniku čestitala in jih obdarila s cvetjem. Slavnostni govornik je bil Bogomir Štefanič, s petjem, recitalom in igranicami pa so se predstavili otroci vseh starosti. (Foto: M. Leskovšek-Svete)

Riba ali žaba bo krivolovca drago stala

Opozorilo ribičev

RD Sevnica ima vsako leto težave z varstvom podusti, platnice, mren in klenov, ki prihajajo iz reke Save na drstenje na naravno dristišče v reko Mirno pri Dol. Boštanju. Vsem starim znancem, krivolovcem pa tudi tistim, ki se z vreckami v žepih sprehajajo in zbirajo na mostu pri žagi in bližnji okolici z namenom, da bi protipravno ujete ribe kupili, vodstvo ribiške družine sporoča, da bomo tudi letos z vsemi razpoložljivimi čuvaji pa tudi s pomočjo policije zavarovali dristišča in preprečili kakršnekoli krivolovske posege, eventualne vsiljive pa sodno preganjali.

Ne bo odveč, če takim rokovnjačem sporočimo tudi ceno za vsako ujeto ribo ali žabo. Na podlagi 2. člena odškodninskega cenika za povračilo škode na ribah in žabah (Ur. list SRS 17/81) se v vodah, s katerimi upravljajo članice Ribiške zveze Slovenije, od 27. 1. 1992 dalje obračunavajo naslednje odškodnine:

Za vsako protipravno ujeto ribo ali žabo ne glede na spol, dolžino, težo ali kakovost (vrsta) v varstveni dobi znaša odškodnina za ribo 5.600 SLT, za žabo pa 1.400 SLT. To je seveda samo odškodnina, h kateri pa je treba prišteti še kazen, sodne in odvetniške stroške pa tudi stroške čuvajske službe.

Iz številnih raziskav in analiz je razvidno, da je reka Sava že v toliki meri onesnažena in zastrupljena, da ribe pa tudi druge vodne živali poginjajo in jih je vse manj. Z našim trudom in s pomočjo vseh občanov se bo mogoče posrečilo obvarovati, kar je še živga v Savi.

Občane opozarjamo, naj nikar ne kupujejo rib od krivolovcev, ker meso teh rib vsebujejo vse normativnih daleč preveč težkih kovin in drugih strupov ter je zelo škodljivo za zdravje. Pravi čudež je, da ribe v takšni godlji, kakršna je Sava na nekaterih območjih, sploh še živijo.

Ribiška družina Sevnica
BORIS MEJAK, tajnik

Le spodrslijaj?

Ogorčenje ob izjavi veleposlanice dr. Bohove

Naša severna sosedka ima nemalo za sluz za osamosvajanje Slovenije. V začetku marca pa je avstrijski tisk prevlelo začudenje ob izjavi nove veleposlanice dr. Katje Bohove. Po radijskih valovih naj bi namreč izjavila, da bo JE Krško obratovala še deset let, če ne kar do konca svoje obratovalne dobe. Naši sosedje seveda poznajo vladno odločitev in pot zakona o referendumu za njeno zaprtje v skupščino.

Namestnik štajerskega deželnega glavarja Peter Schachner (Socialistična stranka Avstrije) zahteva nemudoma delo posebne mednarodne ekspertne komisije. V štajerski deželni vladi so še posebej ogorčeni, ker kljub prejšnjim zagotovilom ob okvari JE Krško 5. februarja, kot pravijo, ponovno niso bili neposredno obveščeni.

V tej zvezi štajerski protest podpirajo v tamkajšnji zeleni alternativni. Zvezni poslanec Andreas Wabl in inž. Peter Hagenauer zahtevata nedvoumno izjavo tako predsednika Lojzeta Peterleta kot tudi štajerskega deželnega glavarja Krainerja in zunanjega ministra Mocka glede JE Krško. Zanimiva pa je druga točka njune izjave. Tu Avstrija opozarjata bolj na kolonialni odnos svoje dežele kot na resnično pomoč pri prizadevanju za načrt izstopa iz jedrske energije. Pišeta o tako imenovanem Hremuthovem načrtu avstrijske »pomoči« pri gradnji savske verige in obljuba, da bi morali Slovenci ta denar vračati z dobavami električne energije, ko za to že dajemo svojo reko in ozemlje. Štajerska zelena alternativa se zavzema za resnično avstrijsko pomoč, tudi kakšne cele njihove elektrarne, kot je npr. Freudenu.

Če že nismo imeli vpliva na zunanjo politiko nekdanje Jugoslavije, se menda lahko danes vprašamo, če naša veleposlanica zastopa stališča vlade, stranke ali zgolj svoja. Država Slovenija jo verjetno plačuje le za prvo.

ALFRED ŽELEZNIK

ŠE ENA IZJAVA O STAVKI

Spoštujemo pravico delavcev do stavke. Nedvomno je to velika pridobitev delavcev v slovenski državi po desetletjih kratenja tako elementarne pravice, kot je stavka. Vendar ne moremo soglašati s tistim delom uresničevanja te pravice, ki z blokado komunikacijskih poti grozi, da bo drugim državljanom onemogočil uresničevanje njihovih, tudi z ustavo in zakoni zagotovljenih pravic in svobod. S takim načinom nastaja nevarnost, da bodo državljani, ki jim država, ustava in zakoni nalagajo oz. dajejo določene dolžnosti in pravice, pri izvrševanju le-teh ovirani ali jim bo to celo onemogočeno, čeprav gre med drugim tudi za uresničitev zahtev stavkajočih. Zato IS SOB zahteva, naj organizatorji in stavkajoči s svojimi aktivnostmi ne kršijo ustavnih in zakonskih pravic, svobod in dolžnosti drugih. Naj tudi v stavki veljajo težko pridobljena demokratična pravila, da ne bi prišlo do anarhije, proti kateri je stavka sama naravnana.

Predsednik IS SOB Brežice
CIRIL KOLEŠNIK

Delavci smo na robu preživetja

Sporočilo opozorilne stavke iz Komunale

Kot večina delavcev v Sloveniji smo tudi novomeški komunalci na robu preživetja. Znano je, da komunalni delavci delamo v zelo težkih delovnih pogojih. Ob vsakem času in vremenemu moramo biti na razpolago pri zagotavljanju komunalnih storitev občanom. Plačilo za tako delo pa je beraško, zato smo se odločili, da podpremo današnjo opozorilno stavko. Težko je sprejeti dejstvo, da mora naš komunalni delavec opravljati dela v jarku, blatu, vodi, mrazu, dežju, snegu, med odpadki, v kanalizacijskih kanalih in podobno za borih 12 tisočakov.

Razočarani ugotavljamo, da nismo deležni obljubljenih demokratičnih zlaganih. Tak odnos, kot ga ima sedanja oblast do nas delavcev, je bil le v zgodnjem kapitalizmu. Delavci se počutimo izigrane, brez vseh pravic. Naše plače nam ne zagotavljajo socialne varnosti, danes še imamo za kruh, jutri pa bomo lačni. V imenu pravice do človeka vrednega življenja, pravice do dela, pravice do poštenega plačila opravljenega dela zahtevamo, da vlada RS uresniči stavkovne zahteve ZSSS.

Predsednik stavkovnega odbora v Komunali Novo mesto:
ŽIVOJIN BRKIČ

Sreča, da imamo Vigred

Metliški Mestni trg pa tudi druga dva irga starega mestnega jedra kažejo že od jeseni kaj klavrnjo podobo in prebivalci Metlike se s solzami v očeh spominjajo časov, ko je bil tukaj še asfalt. A tudi ta spomin počasi ugaša kot ugaša taborni ogenj proti juru.

Nekoč, mislim da lani, je bil tam resnično asfalt. Potem pa so prišli delavci, razruli asfalt in zamenjali vodovodne in kanalizacijske cevi. Od nekdaj so se vzeli še arheologi in ugotovili, da je bil Mestni trg tlakovan že v srednjem veku. Metličani so na to ugotovitev arheologov sila ponosni. A kaj jim pomaga, ko pa imajo danes, ko nekaterim niti atomske elektrarne več niso povšeči, na trgu rodno zemljo, pesek, prah in kotaleče se kamne?

Če tujec pride v Metliko, se staremu delu mesta nikar ne približuj z avtomobilom. Po nekaj minutah bo tvoj jekleni konjiček takšen, kot da si ravnokar končal zadnjo etapo rallyja od Pariza do Dakarja. Prav tako ni pametno oblačiti se v dragoceno oblačila. Ne glede na kvaliteto boš v hipu podoben oskrunjenjalcu egipčanskih grobov ali raziskovalcu piramid. Še posebej, če si namenjen v stavbo občinske skupščine, ki povsem slučajno caruje na Mestnem trgu, bo primerjava z Egiptom skoraj realistična: »Ves prašen je raziskovalec stopil v Tutankamonovo grobnico.«

Pa pustimo šalo ob strani. Ljudem, ki živijo na metliškem Mestnem trgu, ni do šale. Komaj lasnik lokalna Pinot odpre vrata na cesto, že se vsi gostje pritožujejo, da ima pijača pešeno usedlino. Če zapelje po Mestnem trgu avto, si ljudje na usta

in nos potiskajo mokre robčke, da bi si zavarovali dihalne poti pred peskom. A vseeno jim pesek leze v nos, usta, oči in sploh v vse odprine.

Avtomobilov pa, ki vztrajno dvigujejo pesek in prah, je kar veliko. Posebno je promet gost tedaj, ko zaseda občinska skupščina. Vsi poslanci se pripeljejo z avtomobilom prav pred stavbo Občinske skupščine. In to kar mimo znaka, ki prepoveduje promet po Mestnem trgu! Minilo je namreč že več mesecev, odkar so ti isti poslanci sprejeli odlok, da je od 18. ure prepovedana vožnja.

Prah, pesek, zemlja, kamenje, luknje na cesti, ki ni podobna cesti, in ob deževju luže in blato — to je podoba metliškega Mestnega trga. Podobno podobo kažejo hrvaška naselja, ki so trpela bombardiranja. A naj vas ne moti belo terensko vozilo, ki je navadno tu parkirano, ne, niso evropski opazovalci, to je vozilo predsednika občinskega izvršnega sveta. On že ve, kako se je treba odpraviti v službo, če je ta na metliškem Mestnem trgu.

»Asfaltirali bomo, ko bo denar,« pravijo občinarji in dodajajo, »do Vinske vigredi vsekakor.«

Zares imajo Metličani srečo, da imajo Vinsko vigred. Vinska vigred je postala nekakšen mejnik, po katerem se vsi orientirajo. Grki so imeli olimpiade, Metličani imajo Vinsko vigred. Upajmo, da bomo po Vinski vigredi lahko zapisali: V obdobju desete Vinske vigredi je mestni trg spet dobil asfalt.

MATJAŽ RUS

P.S. Članek je posvečen prebivalcem Mestnega trga, ki so prejšnjo soboto samoinicijativno organizirali čistilno akcijo svojega trga.

Kočevski upokojenci ne počivajo

Želijo še več članov

KOČEVJE — Občni zbori sekcij društva upokojencev Kočevje, ki so po vseh KS, so te dni zaključeni. Na njih so izvolili 35 delegatov za bližnjo konferenco društva. Dosedanji predsednik društva Jože Svete ocenjuje zadnje štiri letno delo kot uspešno. Komisija za gospodarjenje je v okviru denarnih možnosti poskrbela za vzdrževanje doma upokojencev in nabavila nekaj opreme za klubske prostore in za potrebe razstav.

Veliko dela je opravila komisija za rekreacijo, prireditve in izlete. Vsako leto je organizirala 5 do 6 izletov, tedaj upokojencev s srečanjem upokojencev, razstave itd. Uspešno deluje klubska dejavnost.

V športni komisiji delujejo sekcije, in sicer kegljaška ter šahovska, strelska in balinarska. Po doseženih uspehih so te sekcije med najboljšimi v dolenski regiji, na nekaterih področjih pa tudi v republiki. Uspešno deluje in nastopa tudi ženski pevski zbor.

Na občinskih zborih so sklenili, da bodo na omenjenih področjih delovali tudi naprej. Ugotovili so, da so na podeželju skoraj vsi upokojenci vključeni v društvo, v mestu in okolici pa je vključenih manj kot polovica. Od skupno okoli 3.400 upokojencev jih je včlanjenih le 1.800. Zato bo prizadevanje društva večjalo tudi pridobivanje novih članov. Nekateri svoje dejavnosti bodo skušali še razširiti oz. uvesti nove.

J. P.

- Morajo biti bogati, drugače ne moremo rezevi biti. (Kramberger)
- Ljubezen je edina stvar, ki raste s tem, ko jo upravljamo. (Huch)
- Revščina je največje nasilje nad človekom. (Gandhi)
- Daj človeku svobodo in jo bo zlorabil.

Silva na Kamence

Zvestoba »Dolenjcu«

DOLENJE KAMENCE — Upokojeni železničar Anton Može iz Dolenjih Kamenc je bil seveda vesel, ko smo mu prinesli silvo, radijski sprejemnik z dvojnimi kasetofonom, zadnje v vrsti, ki jo je pravočasnim plačnikom za prvo letošnje četrtletje določil žreb, darovala pa računalska firma Račka.

Možetova domačija je v zaselku, nekoliko odmaknjena od Dolenjih Kamenc. Sedaj pelje tja od ceste, ki vodi k priključku na avtocesto pri Katerljemem, nova asfaltna pot. Tega so prevladali zasleka veselje, manj pa ogromne poseke, ki je nastala na severni strani vasi tam, kjer teče trasa novega daljnovidca.

Anton Može je staroselec v Dolenjih Kamencih, je pa tudi že star naročnik Dolenjskega lista. Pravi, da letnica 1976, ki smo jo zapisali v

Anton Može

prejšnji številki kot začetek njegovega naročništva, ne drži povsem. Res je, da je tedaj prišlo zaradi nesporazuma, ki je nastal, ko je Dolenjca dobival njegov sin k vojakom, do prekinitve naročnine, toda Anton trdi, da je bil že med prvimi naročniki, celo takrat, ko je bilo naročnikov še okoli tristo. Sedaj, ko so časi bolj teški, je to poleg železniškega vestnika edini časopis pri hiši. In kaj v njem najraje prebere?

»Najprej pogledam osmrtnice, potem pa vse od strani do strani, politiko, zanimivosti in gospodarstvo. V naši družini ga beremo vsi, je naš prijatelj in zelo bi ga pogrešali,« pravi Anton, medtem ko njegova žena v ogradi že sadi zgodnji krompir, enajstletni vnuk pa si poznavalsko ogleduje paket s silvo. Tehnika ga zanima, zato bo on tisti, ki bo dedku pokazal, kako naprava deluje.

T. J.

Nezbledeleli pomen Jelenovega žleba

Ob obletnici bitke, ki jo bo danes s proslavo počastil OO ZZB Ribnica

Vse do lanskega leta so občani ribniške občine slavili 26. marec kot svoj občinski praznik, posvečen spominu na eno najbolj slavljih zmag mlade slovenske narodnoosvobodilne vojske v Jelenovem žlebu 26. marca 1943. Takratna zmagala nad močnimi enotami italijanske okupatorske vojske je po svojem pomenu in posledicah močno preseгла meje ribniške občine in je dejansko dobila vseslovenski pomen. Boji v Jelenovem žlebu so pomenili klavrn konec ofenzivnih težnj italijanskih okupatorjev z namenom, da uničijo slovensko narodnoosvobodilno gibanje in zatraj partizansko vojsko. Od Jelenovega žleba dalje je bil sovražnik prisiljen z goljo na defenzivo vse do klavnega razpada italijanskega fašizma jeseni istega leta.

Kakšna je bila potemtakem tista pomembna bitka v Jelenovem žlebu in kako je potekala? Težko bi našli bolj zgoščeni in hkrati bolj doživeto prikazani opis tiste bitke, kot ga vsebuje pripoved Ančke Pakiž, borke prvega bataljona Cankarjeve brigade.

»Spredaj, na čelu kolone, smo nenadoma zaslišali rafal, naslednji hip tudi že povelja naših komandantov. Za ovinkom so bili Italijani, prav tako presenečeni kot mi. Nemudoma je bilo treba zavzeti položaje ob cesti in nad njo. Sovražni vojski v nobenem primeru nismo smeli dovoliti, da se položaje dokopije pred nami... In ko smo že toliko po njej, je iz sredine kolone, ki je ostala za nami, mimo naših položajev prihrumel bataljon Gubčeve brigade in se zapodil v hrib nad cesto... V tistem trenutku je bilo že vsem jasno, tudi Italijanom, da je treba vrh pod Malo Belo steno osvojiti pred nasprotnikom; tu bo odločeno, kdo si bo priboril odločilno prednost... Ko je bil greben zavzet in s tem polobroč z naše strani nekako sklenjen, se je v tisti divjini razleglo strahovito pokanje. In vpitje. Imeli smo izredno skromne rezerve streliva, nekateri komajda za pest nabojev, pa smo tedaj sovražnikovo paniko razburkali tudi z vpitjem. Italijani so v plazju brezglavo bežali navzdol proti cesti; naenkrat je bila tam nepopisna gneča, skakali so s poti na vse strani, tudi v globoko brezno, kak meter pod cesto. Veliko jih je obležalo, še preden so spoznali, da so se znašli v najgostejšem metležu partizanskih krogel... Cesta je bila pokrita s pobitimi sovražnikovimi vojaki. Kamor si pogledal, vse zeleno. Sonce jih je osvetljevalo, njihove panične obraze...«

Še: KAKO TEŽKO DOKAZLJIVA JE PROSTITUCIJA

V vašem listu je bilo med ostalim zapisano o mojem primeru, kako ravnanje krški policisti z menoj in da je izmišljotina, da mi je bilo ukradeno 12.500 DEM, o čemur se teče postopek, in da je tudi krška policija dala 27. 5. 1991 kazensko ovadbo; seveda zoper neznanega storilca, ker znanega ni hotela dati. Res je, da se borim, da bi dobil ukradeni denar nazaj, da pa policiji ni do tega. Ni pa res, da bi kdaj koli izjavil, da so me policisti pretepli, ker me niso in tudi niso imeli vzroka. Res pa je, da niso reagirali, ko me je pretepla sostanovalka Irena Rugelj, ker si sam zaradi slepote nisem mogel nič pomagati in sem čestokrat klical policijo.

Če imajo na policiji več kilogramov težak paket pritožb, bi lahko vsaj en list papirja dobil od te policije kot odgovor, žal pa tega do danes še niso storili. Vedo pa dobro, da mi je bil denar ukraden in tudi, kdo ga je ukradel, vendar bi po njihovem bila prevelika škoda, ko bi jaz dobil denar nazaj.

Lahko bi pisal še in še, pa ne maram, ker vidim, da ni nobenega haska. Žal pa tudi piscu članka ni do resničelnosti in poštenega prikaza realnega stanja.

Prosim, da v isti rubriki objavite ta odgovor z mojim podpisom, s katerim potrjujem resničnost izjave in pisanja.

MAKS FERME

PROTEST ZASEBNIH AVTOPREVOZNIKOV

Sekcija za promet pri Obrtni zbornici Slovenije je na poslanskem zboru 12. 3. 1992 sprejela sklep, da vladi Republike Slovenije posreduje najostrejši protest slovenskih zasebnih avtoprevoznikov v zvezi s predlagano ureditvijo na področju uvoza tujih gospodarskih vozil. Kljub našim skupnim dogovorom ter posredovanju korespondenci, v kateri vas opozarjamo na problematiko uvoza tovornih vozil v zasebnem avtoprevozništvu, smo dobili informacije, da vlada sprejema ukrepe, ki bodo ta uvoz onemogočili. V primeru sprejetja uredbe, ki ne bo upoštevala zahtev slovenskih javnih cestnih prevoznikov po liberalizaciji uvoza gospodarskih vozil, je poslanski zbor sprejel sklep, da bo organiziral generalno stavko, če to vprašanje ne bo rešeno najkasneje do 31. 3. 1992.

Sekretar OZS, ANTON FILIPIČ

Vse nas je prevevalo nepopisno navdušenje ob veliki zmagi; takrat smo se zavedli, da so po vseh tistih mesecih naporov naše brigade dosegle vrhunec prav v tej zmagi.

Kaj je že takrat pomenila bitka v Jelenovem žlebu in še posebej blesteča zmagala partizanske orožja nad okupatorsko vojsko, izpričujejo že naslednji zgodovinski podatki o začetku in koncu štirimesečne partizanske ofenzive, ki je trajala vso zimo 1942, 43.

Spopad pod Malo Belo steno je pomenil sklepno dejanje štirimesečne partizanske ofenzive skozi vso zimo. Da bi narodnoosvobodilna vojska po besedah Lada Amrožiča — Novljana »poravnala škodo«, ki jo je povzročila velika italijanska ofenziva na ozemlju tako imenovane Ljubljanske pokrajine polti in jeseni 1942, zlasti da bi spet pridobila zaupanje prebivalstva, so prve štiri slovenske brigade: Tomšičeva, Serčarjeva, Gubčeva in Cankarjeva — ob občasnih pomoči dveh hrvaških brigad — 26. novembra 1942 začele ofenzivno operacijo, ki je trajala natanko štiri mesece in se je končala z izrednimi bojnimi uspehi. Partizanske brigade so v tej ofenzivi ubile 537 sovražnih vojakov, ranile 608, ujele pa 316. Zavzele so močno branjene in utrjene postojanke, kot so bile Suhor, Ajdovec, Dob, Priskovsko, Pleterje in še nekatere kraje na Hrvaškem. Predzadnji dan te štirimesečne ofenzive, 25. marca, so partizanske brigade dosegle pri Ribnici še eno zmago.

Vse je kazalo, da se odločilni spopad približuje naslednjega dne, 26. marca. Obe strani sta se nadejali odločilne zmagala. Italijanski poveljnik je poslal dva močna bataljona na Veliko goro k Jelenovemu žlebu, s petimi bataljoni pa je nameraval pritisniti na partizane, ki so se izpred Ribnice umikali tudi proti Veliki gori, z namenom čimprej oditi v smeri Podpreske in Drage.

Pod Malo Belo steno so se enote obeh vojsk srečale in udarile. Oboji so spredili, da ima zmago v rokah tista stran, ki se bo prva dokopala strateško najbolj pomembne točke, kote 1080 na Mali Beli steni. To nalogo je dobil bataljon Gubčeve brigade in jo tudi izpolnil. Partizani so sklenili obroč okoli italijanskih enot. Razplet je bil lahko samo tak, kot ga je opisala partizanka Ančka Pakiž in kot ga danes do vseh podrobnosti opisuje zgodovina partizanskih bojev v Sloveniji. Eden izmed udeležencev zmagovitega boja pri Jelenovem žlebu, Maks Pitino, je zapisal v svojih spominih: »... Od Jelenovega žleba proti Grčaricam se je vlekla dolga sed strotihodna poraza in množične tragedije. Z vojski so bežali tudi oficirji, ki so ostali živi. Med njimi je bil tudi komandant podpolkovnik Genovec.

Končne izgube bataljona so bile: 106 mrtvih in 102 ranjena. Dve slovenski brigadi, ki sta sodelovali v bojih, Cankarjeva in Gubčeva, sta imeli 20 ranjenih in 5 mrtvih.

Po končanem boju je partizanka Marjanca, kot je zapisal zgodovinar, izrekla svojo sodbo o bitki: »...Razlika med našimi mrtvimi in njihovimi je velika. Mi smo se borili za življenje, da bi življenje ostalo, da bi živeli svobodno, oni pa so padali zato, da bi sejali smrt, živeli na račun drugih, na zatiranj drugih...«

K temu dodajmo še ugotovitve pisca zgodovine o slovenski vojski Lada Amrožiča — Novljana: »Boj pri Jelenovemu žlebu je postal legenda našega narodnoosvobodilnega boja. Zgodovina ga ceni in spoštuje, ker je zmagal številčno in po orožju slabši nasprotnik... Jelenov žleb presega domače okvire in se dokazuje kot primer veličine partizanske bojnega duha in večine.«

DRAGO KOŠMRLJ

Protestno pismo iz Otočca

Odgovor na pismo s tem naslovom (DL 19. marca)

Na protestno pismo iz Otočca, ki ga je ZZZB Otočec naslovlila na svet KS Otočec in na javnost, bi rad odgovoril sledeče:

Na 4. redni seji sveta KS Otočec, ki je bila 22. januarja, smo pod drugo točko dnevnega reda »obravnavala predlogov in pripomb k statutu KS« podrobno obravnavali predlog statuta KS Otočec. Ob tem naj pripomnim, da stari statut ni bil primeren, saj je predvideval še skupščino, ki je sedaj ni več, pa tudi sprejemal se ni na zboru krajanov. 4. člen omenjenega statuta predvideva tudi praznik KS. Dosedanji praznik, za katerega ve malo krajanov, še manj ga praznuje, je v spomin na pobjo žrtev v Beceletovi jami. Menim, da spomin na pobjo ljudi ni najbolj primeren za praznovanje krajevnega praznika, tega se spominjamo na praznik vseh svetih ozioroma na dan mrtvih. Zato smo predlagali, naj se poišče nov datum, ki bi bil povezan z ustanovitvijo kraja ali kakšnim drugim velikim dogodkom. Na žalost razven letnice, ko je bil leta 1452 ustanovljen Šentpetr, nismo našli pomembnejšega datuma. Na dan je prišla ideja, da bi praznovali kar praznik sv. Petra (29. junija), po katerem je naš kraj nosil ime od nastanka do petdesetih let, ko se je spremenil v Otočec, glavna ulica pa se še imenuje Šentpetr.

Na dnevnem redu je bila tudi obravnava in sprejem statuta KS Otočec, ki pa vključuje tudi krajevni praznik. Za sprejem statuta je glasovalo 128 za, 4 so se vzdržali in nihče ni bil proti. Za sprejem krajevnega praznika jih je glasovalo 90, 24 proti, 11 pa se jih je vzdržalo. Statut in krajevni praznik sta bila sprejeta z več kot dvotretjinsko večino prisotnih krajanov.

Osebnem me najbolj moti obtožba, da so odpravili praznika KS Otočec predlagali nekdanji domobranski in sedanji katoliški pripadniki kot poizkus maščevanja.

STAVKE DA ALI NE?

- Mislim, da so včeraj stavkali ljudje zato, ker imajo premajhne plače, da bi lahko dostojno živeli. (JERNEJ)
- Stavka ne bi bila potrebna, če bi bilo vodstvo naše ljube Slovenije boljše. (ALJOŠA)
- Ne vem, zakaj ravno sedaj stavkajo, ko se trudimo, da bi nas druge države priznale. (ROBI)
- Stavka ni bila potrebna, ker mislim, da imajo nekateri dovolj velike plače, posebnih direktorji. (DANI)
- Sem proti stavki, ampak včerajšnja bi morala biti daljša. (MATEJA)
- Ni mi všeč, da ljudje stavkajo. Če pa že stavkajo, naj bodo stavke daljše. (SANDRA)

Zbrala: DARJA CERJAK
Nov. krožek — Vrabčki
OŠ Artiče

V svetu krajevne skupnosti smo vsi povojna generacija, ki z dogodki iz NOB nimamo nobene povezave, še manj pa se želimo komu maščevati.

MATJAZ PAVLIN
Paha 4
Otočec

ZVEZI KULTURNIH ORGANIZACIJ V TREBNJEM

Iz javnih občil smo izvedeli, da vaša zveza organizira prireditve, na kateri se bo izbiral »Ključec leta«. Po oglašanju radia in časopisov naj bi bil to javni delavec. Sodiimo, da tak način izpostavljanja oseb javnemu posmehu, sramotanju in ponižanju ne le da jemlje vrednost plemenitemu poslanstvu kulturne dejavnosti, ampak pomeni tudi grobo kršitev človekove pravice in temeljne svobodine, z jamčene v 34. členu Ustave Republike Slovenije, ki se glasi: »Vsakdo ima pravico do osebnega dostojanstva in varnosti«. Zahtevamo, da to ustavno pravico dosledno spoštujete in odpoveste izvedbo istega dela vase prireditve, ki žali človekovo dostojanstvo. V primeru, da boste kršili navedeno ustavno določilo, bomo zahtevali ustavno varstvo in proti vam sprožili ustrezni postopek.

Slovenska ženska zveza
Predsednica: MILICA ŠTURM

Kakšne drevnine v mestno okolje

Nekateri napotki ob letošnji akciji »Urejajmo okolje '92«, ki že poteka

V letošnji akciji UREJAJMO OKOLJE '92! bi radi poudarili pomen zelenja v našem okolju. V urbano okolje ne moremo saditi drevnin iz bližnjih gozdov brez pridržkov, čeprav so tam rastoča drevesa in grmi v največji možni meri prilagojeni na tamkajšnje rastišče. Mestno ali industrijsko okolje ima nekoliko drugačno klimo in tla kot bližnja okolica: zgradbe, ceste, kanalizacija, premiki zemlje in drugi posegi v krajino so močno spremenili rastle razmere. Zato moramo včasih iskati tujerodne rastline, ki bodo zadovoljivo rastle na takem rastišču. Čim večja površina se ozelenjuje, v večji meri lahko upoštevalne rastlinske vrste bližnjih rastiščkih združb, čim manjši je nasad, bolj smo prisiljeni iskati rastline, ki v takih preoblikovanih pogojih sploh rastejo. Za rastline, ki jih sadimo v javne nasade, veljajo sledeče zahteve:

- odpornost in prilagodljivost na težavne razmere v mestnem okolju;
- ekonomski vidiki; ti so: enostavno in poceni pridelovanje sadik, enostavno sajenje, po možnosti tudi izven glavne sezone sajenja, enostavno vzdrževanje, ki omogoča uporabo mehanizacije in herbicidov;
- primeren videz; prednost imajo vrste

Dogodki v sliki in besedi

PEDENJEDOV ŽIVŽAV — Preteklo sredo popoldne so v novomeškem vrtcu Pedenjped na Drski pripravili družinsko popoldne. Skupaj z vzgojiteljicami in seveda starši so malčki pod vodstvom prave umetnice lahko slikali, peljali punčke in medvedke k pravi zadržnici, ob pomoči kuharja kuhali, se vozili s kolesom pod budnim očesom miličnika, šli k frizerju in se kot veliki tekmovalci udeležili pravega pravcatega teka čez drn in strn po tratih vrtca. Vsesplošnega dobrega razpoloženja in veselega smeha se je razveselilo še sonce, ki je kot naročeno pregnalo oblake in mraz, da je bilo na »Živžavu« lahko zares prijetno. (Foto: Z. L.-D.)

SREČANJE VAŠČANOV — Z velikim hlebcom domačega kruha in ščepcem soli so v soboto popoldne krajanji Seynega in Trške Gore na srednji kmetijski šoli pod Trško Goro sprejeli vsakogar, ki je prišel na njihovo že tradicionalno srečanje vaščanov. Pripravijo ga vsako leto približno ob istem času v počastitev dneva žena in zdaj tudi materinskega dneva. Letos je več kot 150 vaščanov pozdravil tudi župan Marjan Dvornik. V kulturnem delu sta nastopila citraš Rudi Mlinarič in moški pevski zbor pod vodstvom Jožeta Torija, najmlajši (na sliki) pa so se predstavili z glasbenimi in recitatorskimi točkami. Da Trškgorce enako močno veže ljubezen do vinske gorice kot pristni vaški odnosi, so dokazali tudi v družabnem delu srečanja, ko so se ob zvokih ansambla Šušteršič vrteli pozno v noč. (Foto: Majda Luzar)

SAFRAN, RENAULTOV PARADNI KONJ V ŽENEVI — Lanskoletne napovedi, da bodo Evropejci kupili manj kot 13 milijonov avtomobilov v letu dni in da onkraj luže grozi zapiranje avtomobilskih tovarn in odpuščenje delavcev, so se razbilile kot milni mehurček. Samo v Zahodni Evropi so trgovci spravili v promet skoraj 13,5 milijonov jeklenih konjčkov. Strah, da bi ta gospodarska panoga propadla, je torej popolnoma odveč. Tudi zato, ker strokovnjaki vedo, da je z življenjem treba živeti in ni ga pod soncem korenjaka, ki bi se temu lahko upiral. O tem smo se minuli teden prepričali tudi Dolenjci. Francoski Renault, ki je pred dvema letoma z uspehom začel izdelovati clio, je tokrat presenetil s safranom, ki ga skupaj z novim znakom s ponosom razkazuje v Ženevi. Safran, ki bo namenjen visokemu razredu, bo nadomestil renault 25, napredaj pa bo v Franciji že od aprila. Po zunanosti bo ohranil večino renaultovih tradicionalnih potez, čeprav se uspešno spogleduje tudi z najnovejšimi oblikovalskimi gibanji. Notranjost avtomobila je luksuzna, avto ima 3-litrski motor, 2 turbinska polnilnika, doseže 250 km/h, v 7 sekundah pa hitrost 100 km na uro.

- mehanični vplivi često poškodujejo rastline, da slabše uspevajo, kot bi lahko sicer (gaženje, nestrokovno obrezovanje, prekopavanje);
- vsi ti vplivi so več ali manj prisotni na vseh rastiščih v mestnem okolju, kar se posebno kaže na rastlinah, tako da ostane sorazmerno malo vrst, ki v takih manj ugodnih pogojih normalno rastejo. Zato ni odveč, da se pred nabavo rastlin trdno prepričate, ali ustrezajo vašim željam, na primer: da se iz krošnje dreves ne počejajo izločki, ki mažejo avtomobilski lak; da bi radi zeleno protihrupno in protiprašno bariero; da vam jeseni odpadli listi ne bi gnili na tleh in s tem uničevali trato; da cvetenje ne bi povzročalo alergije in drugih nevspečnosti; da plodovi ne bi smrdeli... Namestoma je navedenih nekaj »takih« želja, saj jih pre malo upoštevamo ali pa so sploh pozabljena širšemu krogu ljudi.
- Letos se aktivneje vključujemo v urejanje javnih zelenic. Uspeh celotne letošnje akcije pa je odvisen od vseh nas, ki želimo živeti v dobro urejenem, prijetnem, zdravem in ekološko stabilnem okolju.
- DARKO OKLEŠČEN
Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora
Občine Novo mesto

zepter
INTERNATIONAL

KOVINSKA POSODA VRRHUNSKA KVALITETE

Zaradi velikega zanimanja za izdelke firme **ZEPTER INTERNATIONAL LINZ** ponujamo možnost dela **TRGOVSKIM ZASTOPNIKOM in MANAGERJEM.**

Pogoji:

- vsaj srednješolska izobrazba
- lastno vozilo
- telefon
- izkušnje z delom s prezentanti (managerji)

Če ste komunikativni, vztrajni in doselni, Vam **ZEPTER** omogoča možnost odličnega zasluzka, hitrega napredovanja pri delu in dobre delovne pogoje. Pridite v nedeljo, 29. 3. 1992 ob 15.30 v hotel Metropol v Novem mestu.

Od 8. do 12. ure nas lahko tudi pokličete 0602/43-900 **ZEPTER CENTRALA ZA SLOVENIJO** 061/271-401 **ZEPTER BIRO LJUBLJANA**

DOBRODOŠLI V ZEPTERJEV SVET

VELEMA

trgovina in storitve d.o.o.
68000 Novo mesto, C. kom. Staneta 10
tel.: 068/24-780, 24-781; fax: 24-781

RAZPISUJE DELOVNA MESTA

— več komercialistov za redno in honorarno zaposlitev

Poleg zakonskih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- 5. ali 6. stopnja izobrazbe tekstilne ali komercialne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj na tem področju

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na zgoraj navedeni naslov.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15-ih dneh.

DOLENJSKI LIST

- oglase
- razpise
- licitacije

sprejemamo tudi po telefaxu

068/24-898

BREZA d.o.o.

trgovina KOVINOTEHNA

objavlja
prosto delovno mesto

POSLOVODJA v trgovini s tehničnim blagom

Od kandidatov pričakujemo, da imajo:

- VI. ali V. stopnjo strokovne izobrazbe ustrezne smeri
- nekajletne delovne izkušnje v maloprodajni dejavnosti
- organizacijske in poslovne sposobnosti

Kandidatom nudimo dinamično in zanimivo delo pri nabavi in prodaji tehničnega blaga ter delo s strankami. Prizadevnost in uspešnost pri delu bomo znali primerno nagraditi.

Če ste zainteresirani in izpolnjujete zahtevane pogoje, pošljite pismene prijave v 8 dneh po objavi na naslov: **KOVINOTEHNA, d.d., Mednarodno trgovsko podjetje, Celje, Mariborska c. 7, (kadrovska služba).**

Krščanski demokrati Metlika

čestitamo vsem materam ob materinskem dnevu

razpisuje prosto delovno mesto

carinskega deklaranta ali deklarantke za opravljanje del na Ljubljanski cesti 27 v Novem mestu

Pogoji:
končana srednja šola
in najmanj 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.
Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

EUROŠPED d.o.o.
Špedicija, transport in trgovina
68000 Novo mesto
Ljubljanska cesta 27

ROVER GROUP

adriatik

POUČENJE ZA TRGOVINO TURIZEM IN PROMET d.o.o.

VW TAS CADDY
VW TAS GOLF DIESEL IN BENCIN

Posebno ugodne cene, možnost nakupa na leasing

Za podjetja in obrtnike možnost plačila v hrvaških ali YU dinarjih

ADRIATIK DOBOVA
tel./fax 0608/64-625

Dobro jutro

Sinoči je bil lep večer.
Po optimističnih poročilih in odlični zabavni oddaji na TV smo s sosedi vrgli tarok in srkali sekt in pri srčno klepetali brez slehernega obrekovanja.

Zbudil sem se, ko je bilo sonce že visoko. Ležerno sem se pretegoval. Mlada hišna pomočnica, ki je prinesla sveže zlikano srajco, me je navihano požgečkala in zbežala. Obril sem se, se nadišvil in sedel k mizi.

Miza je bila že obložena kot vsako jutro. Tu je bilo surovo maslo, med, nekaj vrst sirov in finih paštet, šunka, kuhana jajčka, hrustljave žemljice, sladkor, začimbe, dišeča kavica, dvoje potic in seveda jutranji časopis!

Medtem ko je žena s polnimi usti razlagala, kakšno obleko si bo poiskala danes v butik, sem tudi sam po vrsti užival do brote in razmišljal o povziku plače, ki ga je najavljala šef. Čez pol ure sem si prižgal viržinko in prelistal časopis. Da, avto bom zamenjal za tole moderno limuzino, ki blesti v reklam!

Poljubil sem ženo, v predsobi požal pomočnico, z aktivko odkorakal čez negovano trato do garaže in vžgal motor...

Zahrumelo je in zares sem se zbudil.

Megla. Pred hišo ropota tovornjak in kolneje smetarji.

Glavobol. Spominim se na sinočnje tv odmotavanje paketov ukrepov in slabe volje vstanem. Žena je že odšla, dela v prvi izmeni. Meni se ne mudi, saj pričnem šele ob osmih.

Preklete, toka ni, britvic tudi ni mam, zato bom danes neobrit!

V kuhinji najdem listek. Kruha je zmanjkalo, hladilnik je prazen. Skuhaj žgance, jih bova imela še za kosilo. Čao! Rozi.

Dobro, časa imam dovolj. Poščem predpasnik, pristavim vodo, prižgem plin.

Radio je nem, zato poslušam papagaja. Zdi se mi, da tudi on poje o paketih.

Vsujem koruzni gres. Mešam. Pregosio bo, dolijem vodo, mešam. Plinski plamen ugasne. Druga jeklenka je tudi prazna!

Poiščem steklenico s slivovko. Zdaj lahko ključnem, saj je že pol osmih. To je moj zajtrk. D. S.

Iskra

S • E • L • E • C • O • M

ZASEBNI TELEFONSKI SISTEM

za eno ali dve zunanji liniji

Na sistem SELECOM je možno priključiti več internih telefonskih aparatov.

Hkrati pa še:

faksimilna naprava,
domofon,
električna ključavnica,
baby alarm,
telefonska tajnica

SELECOM

- ISKRA TERMINALI KRANJ, tel. 064/326-733
- PTT-podjetje Novo mesto, tel. 068/21-363
- PTT-podjetje Novo mesto, tel. 068/25-760
- PTT-podjetje Krško, tel. 0608/31-162

INFORMACIJE

Nudimo vam nakup vseh telefonskih aparatov

SELECOM — REŠITEV PROBLEMA NOTRANJNH IN ZUNANJNH TELEFONSKIH POGOVOROV

TERMINALS
European Quality and Design from Iskra

KRKA, tovarna zdravil, p.o.
Novo mesto

Komisija za cenitev in odprodajo

razpisuje

JAVNO LICITACIJO,

na kateri želi odprodati:

a) 3 jahalne konje

Licitacija bo v prostorih Kmetijskega šolskega centra na Bajnofu pri Novem mestu v **ponedeljek, 30. marca, ob 16. uri.**
Informacije: Ivan Brumat, tel. 21-911;

b) rabljeno opremo iz Zdravilišča Dol. Toplice (garderobne omare, postelje, jogi vložki, vitrine, ležani stoli, sesalci in drugo).

Licitacija bo v **torek, 31. marca, ob 14.30 v Zdravilišču Dol. Toplice.**
Informacije: Alojz Derganc, tel. 65-250.

DOLENJSKO-POSAVSKI VETERINARSKI ZAVOD NOVO MESTO

obvešča vse lastnike psov, da bo cepljenje tudi **6. 4. 92 ob 17. uri v Novem mestu na Loki.**

DOLENJSKI LIST

NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna št.: _____

Poštna številka in kraj: _____

Št. osebne izkaznice: _____

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 26. III.

SLOVENIJA 1

9.20 — 12.10 in 15.50 — 1.05 TELE-TEKST
9.35 VIDEO STRANI
9.45 PROGRAM ZA OTROKE
PEDENJŽEP
JAPONSKE PRAVLJICE
10.30 VIDEOGODBA, ponovitev
11.00 ŠOLSKA TV, ponovitev
12.00 POROČILA
16.15 NAPOVEDNIK
16.20 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SLOVENSKA KRONIKA
17.20 PROGRAM ZA OTROKE
SUPER BABICA, angl. naniz., 11/13
ŽIV ŽAV
18.40 ŽE VESTE..., svetovno izobraževalna oddaja
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 RAZREDNIK, amer. naniz., 18/22
20.35 BOBENČEK, glasbena oddaja
21.40 TEDNIK
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.05 EP VIDEO STRANI
23.10 SOVA
23.10 COPLAN, franc. naniz., 4/10
0.00 ŠINGEN, japonska nadalj., 2/12
0.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.25 Video strani — 15.35 Sova (ponovitev) — 17.40 Euroritem (zadnja oddaja) — 18.00 Regionalni program - Koper — 19.00 Video lestvica — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik RAI — 20.05 Gospodarska oddaja — 20.35 Umetniški večer: Povečava: Naš avto (slovenski film) — 23.25 Yutel

PETEK, 27. III.

SLOVENIJA 1

8.55 — 2.00 TELETEKST
9.10 VIDEO STRANI
9.20 PROGRAM ZA OTROKE
LEGENDE SVETA, 10. epizoda kanadske naniz.
PRAVLJICE IZ LUTKARJEVA VOZIČKA
JELENČEK, ponovitev serije HTV, 5/13
10.40 EURORITEM, ponovitev
11.00 ZELENA URA, ponovitev
12.00 POROČILA
13.25 NAPOVEDNIK
13.30 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.20 GOSPODARSKA ODĐAJA
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SLOVENSKA KRONIKA
17.20 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
19.05 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.55 FORUM
20.15 BERTINIJEVI, nemška nadalj., 4/10
21.00 OČI KRITIKE
21.50 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 SOVA:
22.20 PRI HUXTABLOVIH, 35. epizoda amer. naniz.
22.45 COPLAN, franc. naniz., 5/10
23.30 EXCALIBUR, angl. film
1.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.50 Video strani — 15.00 SP v umetnostnem drsanju, pari prosto (posnetek) — 16.00 Sova (ponovitev) — 17.40 Euroritem (ponovitev zadnje oddaje) — 18.00 Regionalni program - Maribor — 19.00 Jazz in blues — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik ZDF — 20.00 Alternativni program: Studio City — 21.00 Dobrodošli — 21.30 Gore in ljudje — 22.30 Koncert Tallis Scholars — 23.20 Yutel

SOBOTA, 28. III.

SLOVENIJA 1

8.25 — 2.05 TELETEKST
8.40 VIDEO STRANI
8.50 IZBOR
8.50 ANGLEŠČINA — FOLLOW ME, 42. lekcija
9.10 RADOVEDNI TAČEK
9.20 KLUB KLOBUK
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.00 POROČILA
12.05 TOK, TOK, ponovitev
13.45 GORE IN LJUDJE, ponovitev
14.45 BOBENČEK, ponovitev
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 TEDNIK, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 ASTERIX V BRITANLIJI, franc. animirani film
18.25 ALF, amer. naniz.
18.55 RISANKA
19.08 NAPOVEDNIK
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

19.55 UTRIP
20.15 KOLU GORI POD NOGAMI?
21.20 DELO NA ČRNO, amer. naniz., 9/10
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 NAPOVEDNIK
22.40 SOVA:
22.40 MURPHY BROWN, 17. epizoda amer. naniz.
23.05 COPLAN, franc. naniz., 6/10
23.50 TVEGANJE, amer. film
1.30 NOČNE URE, 2. epizoda amer. varietejskega programa
1.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

8.50 Sova (ponovitev) — 9.25 Planica: Svetovni pokal v smučarskih skokih — 13.10 Napovednik — 13.15 Video noč — 16.15 Sova (ponovitev) — 17.05 Klasika — 17.30 Prislunimo tišini — 17.45 Angleščina v poslovnih stikih — 18.00 Pogled in zadnji — 18.30 Domači ansambli: ansambel Trim — 18.55 Kremenčkovi — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik RTV Srbija — 20.15 Filmske uspešnice: Škrlatna barva (amer. film) — 22.45 Alternativni program — 0.15 Yutel

NEDELJA, 29. III.

SLOVENIJA 1

8.15 — 13.15 in 14.10 — 23.55 TELE-TEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.40 PROGRAM ZA OTROKE, ponovitev:
ŽIV ŽAV
SUPER BABICA, angl. naniz., 11/13
10.00 NAŠA PESEM 92
10.30 SAN REMO 92, ponovitev
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 POROČILA
12.10 LJUDJE IN ZEMLJA
12.40 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAM-BEL TRIM, ponovitev
14.35 TAKO KOT KIT, angl. film
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 KAPITAN JAMES COOK, angl. nadalj., 5/8
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 BERMUDSKI TRIKOTNIK, amer. film
18.50 MERNIK
19.05 RISANKA
19.13 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.55 ZRCALO TEDNA
20.15 ZDRAVO:
21.15 EPP
21.20 JAPONSKA, angl. dok. oddaja
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.33 NAPOVEDNIK
22.35 SOVA:
KO SE VNAME STAR PANJ, angl. humor, naniz., 11/13
COPLAN, franc. naniz., 7/10
23.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 9.25 Planica; 17.25 SP v umetnostnem drsanju
15.00 Video strani — 15.10 Napovednik — 15.15 Sova (ponovitev) — 16.25 Zaključek svetovnega pokala v akrobatskem smučanju (posnetek) — 17.25 Športno popoldne — 19.25 Napovednik — 19.30 Dnevnik HTV — 20.00 Potovanja (angl. poljudnoznan. serija, 9/9) — 20.50 Dekalog (poljska naniz., 5/10) — 21.50 Športni pregled — 22.10 Retrospektiva slovenske opere - D. Švara: Veronika Deseniška — 23.40 Yutel

PONEDELJEK, 30. III.

SLOVENIJA 1

8.30 — 12.10 in 16.20 — 0.55 TELE-TEKST
8.45 VIDEO STRANI
8.55 PROGRAM ZA OTROKE
10.10 BERTINIJEVI, ponovitev nemške nadalj., 2/10
11.00 TV MERNIK, FORUM, UTRIP, ZRCALO TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
16.45 NAPOVEDNIK
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.10 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.45 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. oddaja
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 MR. BEAN, angl. naniz., 4/4
21.00 H. Ibsen: STRAHOVI, švedska drama
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.05 NAPOVEDNIK
23.15 SOVA:
COPLAN, franc. naniz., 8/10
ZVEZDNE STEZE, 13. epizoda amer. naniz.
0.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.20 Video strani — 15.30 Oči kritike — 16.25 Sova (ponovitev) — 17.30 Športni dogodek (ponovitev) — 18.00 Slovenska kronika — 18.10 Japonska (angl. dok. oddaja, ponovitev) — 19.00 Videosp

— 19.25 EPP — 19.30 Dnevnik KP — 20.00 Kviz — 20.30 Gospodarska oddaja — 21.00 Sedma steza — 21.30 Ciklus filmov A. Hitchcocka: Sabotaža (angl. film, ČB) — Umetniški eksperimentalni program: Kriminal — 23.15 Yutel

TOREK, 31. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.10 in 15.05 — 0.30 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 PROGRAM ZA OTROKE
10.00 ŠOLSKA TV
11.00 SEDMA STEZA, ponovitev
11.30 PRISLUHNIMO TIŠINI, ponovitev
11.45 ANGLEŠČINA V POSLOVNIH STIKIH, ponovitev
12.00 POROČILA
15.20 VIDEO STRANI
15.30 NAPOVEDNIK
15.35 SABOTAŽA, ponovitev angl. filma
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.40 FLAMENCO VIKTORJA PAPEŽA
19.05 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 OSMI DAN
21.20 ZA PRIHODNOST NARODNE GALERIJE, 1. oddaja
21.35 NENAČADNO POLETJE, angl. nadalj., 1/4
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 POSLOVNA BORZA
23.00 NAPOVEDNIK
23.10 SOVA:
CHEMELSFORD LETA 123, angl. naniz., 5/7
COPLAN, franc. naniz., 9/10
0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 19.00 Los Angeles - Podelitev oskarjev
13.50 Video strani — 16.30 Sova (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Koper — 19.00 Orion — 19.25 EPP — 19.30 Dnevnik SA — 20.00 — 20.30 Maja vam predstavlja — 21.30 Ormizje (kontaktna oddaja) — 23.30 Svet poroča — 0.10 Yutel

SREDA, 1. IV.

SLOVENIJA 1

8.55 — 12.10 in 15.30 — 1.30 TELE-TEKST
9.10 VIDEO STRANI
9.20 PROGRAM ZA OTROKE
10.10 RETROSPEKTIVA SLOVENSKE OPERE, ponovitev
11.10 NENAČADNO POLETJE, ponovitev angl. nadalj., 1/4
12.00 POROČILA
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 POTOVANJA, angl. poljudnoznanstvena serija, 8/9
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 FILM TEDNA
UHO, češkoslovaški film (ČB)
22.05 EPP
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 AVSTRALIJA, PRIKLONI SE, avstral. dok. oddaja, 6/7
23.05 NAPOVEDNIK
23.15 SOVA:
KRILA, amer. naniz., 9. epizoda
COPLAN, franc. naniz., 10/10
VES SVET JE ODER, angl. dok. serija, 5/13
1.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.45 Video strani — 15.55 Osmi dan (ponovitev) — 16.45 Sova (ponovitev) — 18.00 Regionalni programi - Maribor — 19.00 Psih — 19.25 EPP — 19.30 Dnevnik ORF — 20.00 Kviz — 20.30 Športna središča — 22.30 Tržaška zrcala — 0.30 Yutel

SNEŽNIŠKI ODMEVI

KOČEVSKA REKA — Izšla je druga številka »Snežniških odmevov«, glasila Podjetja Snežnik. Iz njega povzemamo nekaj bolj zanimivih. »Čeprav je vaš kraj predviden za bodoče občinsko središče, naj ohrani vse čare izvorne slovenske vasi,« je izjavil neki republiški urbanist, iz tega pa se da zanesljivo sklepati, da bo območje Kočevske Reke združeno v samostojno občino. Zanimiva je spet anketa, tokrat o turizmu. Odgovori nanjo so različni. Nekateri so za turizem na tem območju, drugi proti njemu. Prof. Mitja Ferenc objavlja drugo nadaljevanje o kočevskih Nemcih. Objavljenih pa je še več zanimivosti, novic in fotografij.

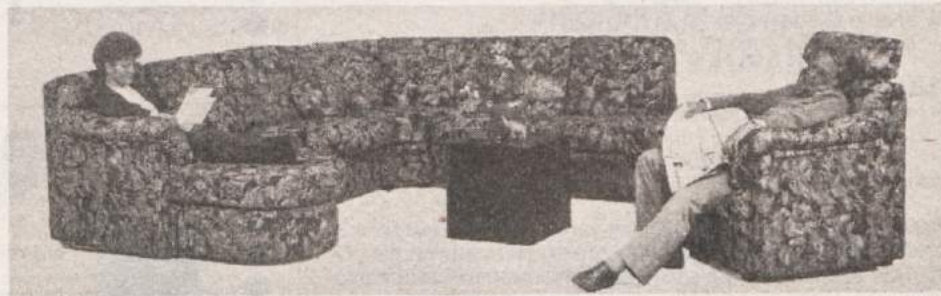
• Ljubiti pomeni dati ljubljenu bitju prav, ko nima prav. (Peguy)

NOVA OPREMA

v NOVEM MESTU s

svojo **NOVO**

INDUSTRIJSKO PRODAJALNO

V mesecu marcu vam nudimo:

— 15% popusta pri nakupu z gotovino za vse naše izdelke

INFORMACIJE IN PRODAJA NA SEDEŽU:

OZ HRAST, Adamičeva 2 (pri osnovni šoli Grm), NOVO MESTO, tel.: 068/22-802 in 28-135

Delovni čas: vsak delovni dan od 10. — 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

BLAGOVNI CENTER CELJE p. o.

BOLJŠA OD BOLJŠE JE GALA PONUDBA!

— vrtno orodje,
— semena, korita
za rože, zemlja,

— velikonočna ponudba
— margarina 500 g,
zelo ugodno

119,10 SLT

SEVERJA 10 A, GALA METLIKA KIDRIČEVO NASELJE, GALA ŠEMPETER V SAV. DOLINI

PRODAJNI CENTER GALA CELJE MARIBORSKA 128, PRODAJALNE: GALA

SLOV. BISTRICA ČOPOVA 1, GALA MARIBOR STANETA

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA
DOLENJSKA
NOVO MESTO, LOČNA 21

UPRAVNI ODBOR d.d.

razpisuje prosta delovna mesta

1. DIREKTORJA d.d.
2. DIREKTORJA PEKARNE, d.o.o., NOVO MESTO
3. DIREKTORJA PEKARNE IN SLAŠČIČARNE, d.o.o., ČRNOMELJ
4. DIREKTORJA PEKARNE, d.o.o., TREBNJE

POGOJI:

Pod točko 1. in 2.

- višja oz. visokošolska izobrazba
- organizacijske sposobnosti ter izdelan predlog razvojnega plana d.d. oz. d.o.o.
- znanje tujega jezika
- izpolnjevanje pogojev, predpisanih z zakoni

Pod točko 3. in 4.

- srednja oz. višješolska izobrazba, drugi pogoji kot pod točko 1. in 2.

Mandat traja 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov z oznako »prijava na razpis«. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

LESNA INDUSTRIJA **bor laško** p.o.

30% popust

za gotovinsko plačilo

od 16. 3. 1992 dalje

brezplačna dostava in montaža —
nad 100.000 SLT

**15% popusta na 3 obroke
brez obresti**

0% na 5 obrokov brez obresti

Saloni pohištva in keramike

Krško, Cesta krških žrtev 100, tel. in fax. (0608) 31-302

Sevnica, Naselje heroja Maroka 17, tel. (0608) 81-734

Novo mesto, Resljeva 2, tel. (068) 22-305

ROVER GROUP

adriatik

PODJETJE ZA TRGOVINO, TURIZEM IN PROMET d.o.o.

PRODAJAMO VOZILA

OPEL ASTRA, VECTRA, OMEGA

MERCEDES 190 E — 600

VW VENTO

ROVER, TERENSKA VOZILA ROVER

MITSUBISHI (NOVI TIP)

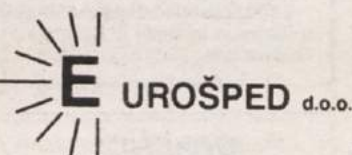
POSEBNO UGODNO:

DAIHATSU OPTIMIDE 1,0 1,3 1,6 1,8 2,0 2,3 2,6 2,8 3,0 3,5 4,0 4,5 5,0 5,5 6,0 6,5 7,0 7,5 8,0 8,5 9,0 9,5 10,0 10,5 11,0 11,5 12,0 12,5 13,0 13,5 14,0 14,5 15,0 15,5 16,0 16,5 17,0 17,5 18,0 18,5 19,0 19,5 20,0 20,5 21,0 21,5 22,0 22,5 23,0 23,5 24,0 24,5 25,0 25,5 26,0 26,5 27,0 27,5 28,0 28,5 29,0 29,5 30,0 30,5 31,0 31,5 32,0 32,5 33,0 33,5 34,0 34,5 35,0 35,5 36,0 36,5 37,0 37,5 38,0 38,5 39,0 39,5 40,0 40,5 41,0 41,5 42,0 42,5 43,0 43,5 44,0 44,5 45,0 45,5 46,0 46,5 47,0 47,5 48,0 48,5 49,0 49,5 50,0 50,5 51,0 51,5 52,0 52,5 53,0 53,5 54,0 54,5 55,0 55,5 56,0 56,5 57,0 57,5 58,0 58,5 59,0 59,5 60,0 60,5 61,0 61,5 62,0 62,5 63,0 63,5 64,0 64,5 65,0 65,5 66,0 66,5 67,0 67,5 68,0 68,5 69,0 69,5 70,0 70,5 71,0 71,5 72,0 72,5 73,0 73,5 74,0 74,5 75,0 75,5 76,0 76,5 77,0 77,5 78,0 78,5 79,0 79,5 80,0 80,5 81,0 81,5 82,0 82,5 83,0 83,5 84,0 84,5 85,0 85,5 86,0 86,5 87,0 87,5 88,0 88,5 89,0 89,5 90,0 90,5 91,0 91,5 92,0 92,5 93,0 93,5 94,0 94,5 95,0 95,5 96,0 96,5 97,0 97,5 98,0 98,5 99,0 99,5 100,0 100,5 101,0 101,5 102,0 102,5 103,0 103,5 104,0 104,5 105,0 105,5 106,0 106,5 107,0 107,5 108,0 108,5 109,0 109,5 110,0 110,5 111,0 111,5 112,0 112,5 113,0 113,5 114,0 114,5 115,0 115,5 116,0 116,5 117,0 117,5 118,0 118,5 119,0 119,5 120,0 120,5 121,0 121,5 122,0 122,5 123,0 123,5 124,0 124,5 125,0 125,5 126,0 126,5 127,0 127,5 128,0 128,5 129,0 129,5 130,0 130,5 131,0 131,5 132,0 132,5 133,0 133,5 134,0 134,5 135,0 135,5 136,0 136,5 137,0 137,5 138,0 138,5 139,0 139,5 140,0 140,5 141,0 141,5 142,0 142,5 143,0 143,5 144,0 144,5 145,0 145,5 146,0 146,5 147,0 147,5 148,0 148,5 149,0 149,5 150,0 150,5 151,0 151,5 152,0 152,5 153,0 153,5 154,0 154,5 155,0 155,5 156,0 156,5 157,0 157,5 158,0 158,5 159,0 159,5 160,0 160,5 161,0 161,5 162,0 162,5 163,0 163,5 164,0 164,5 165,0 165,5 166,0 166,5 167,0 167,5 168,0 168,5 169,0 169,5 170,0 170,5 171,0 171,5 172,0 172,5 173,0 173,5 174,0 174,5 175,0 175,5 176,0 176,5 177,0 177,5 178,0 178,5 179,0 179,5 180,0 180,5 181,0 181,5 182,0 182,5 183,0 183,5 184,0 184,5 185,0 185,5 186,0 186,5 187,0 187,5 188,0 188,5 189,0 189,5 190,0 190,5 191,0 191,5 192,0 192,5 193,0 193,5 194,0 194,5 195,0 195,5 196,0 196,5 197,0 197,5 198,0 198,5 199,0 199,5 200,0 200,5 201,0 201,5 202,0 202,5 203,0 203,5 204,0 204,5 205,0 205,5 206,0 206,5 207,0 207,5 208,0 208,5 209,0 209,5 210,0 210,5 211,0 211,5 212,0 212,5 213,0 213,5 214,0 214,5 215,0 215,5 216,0 216,5 217,0 217,5 218,0 218,5 219,0 219,5 220,0 220,5 221,0 221,5 222,0 222,5 223,0 223,5 224,0 224,5 225,0 225,5 226,0 226,5 227,0 227,5 228,0 228,5 229,0 229,5 230,0 230,5 231,0 231,5 232,0 232,5 233,0 233,5 234,0 234,5 235,0 235,5 236,0 236,5 237,0 237,5 238,0 238,5 239,0 239,5 240,0 240,5 241,0 241,5 242,0 242,5 243,0 243,5 244,0 244,5 245,0 245,5 246,0 246,5 247,0 247,5 248,0 248,5 249,0 249,5 250,0 250,5 251,0 251,5 252,0 252,5 253,0 253,5 254,0 254,5 255,0 255,5 256,0 256,5 257,0 257,5 258,0 258,5 259,0 259,5 260,0 260,5 261,0 261,5 262,0 262,5 263,0 263,5 264,0 264,5 265,0 265,5 266,0 266,5 267,0 267,5 268,0 268,5 269,0 269,5 270,0 270,5 271,0 271,5 272,0 272,5 273,0 273,5 274,0 274,5 275,0 275,5 276,0 276,5 277,0 277,5 278,0 278,5 279,0 279,5 280,0 280,5 281,0 281,5 282,0 282,5 283,0 283,5 284,0 284,5 285,0 285,5 286,0 286,5 287,0 287,5 288,0 288,5 289,0 289,5 290,0 290,5 291,0 291,5 292,0 292,5 293,0 293,5 294,0 294,5 295,0 295,5 296,0 296,5 297,0 297,5 298,0 298,5 299,0 299,5 300,0 300,5 301,0 301,5 302,0 302,5 303,0 303,5 304,0 304,5 305,0 305,5 306,0 306,5 307,0 307,5 308,0 308,5 309,0 309,5 310,0 310,5 311,0 311,5 312,0 312,5 313,0 313,5 314,0 314,5 315,0 315,5 316,0 316,5 317,0 317,5 318,0 318,5 319,0 319,5 320,0 320,5 321,0 321,5 322,0 322,5 323,0 323,5 324,0 324,5 325,0 325,5 326,0 326,5 327,0 327,5 328,0 328,5 329,0 329,5 330,0 330,5 331,0 331,5 332,0 332,5 333,0 333,5 334,0 334,5 335,0 335,5 336,0 336,5 337,0 337,5 338,0 338,5 339,0 339,5 340,0 340,5 341,0 341,5 342,0 342,5 343,0 343,5 344,0 344,5 345,0 345,5 346,0 346,5 347,0 347,5 348,0 348,5 349,0 349,5 350,0 350,5 351,0 351,5 352,0 352,5 353,0 353,5 354,0 354,5 355,0 355,5 356,0 356,5 357,0 357,5 358,0 358,5 359,0 359,5 360,0 360,5 361,0 361,5 362,0 362,5 363,0 363,5 364,0 364,5 365,0 365,5 366,0 366,5 367,0 367,5 368,0 368,5 369,0 369,5 370,0 370,5 371,0 371,5 372,0 372,5 373,0 373,5 374,0 374,5 375,0 375,5 376,0 376,5 377,0 377,5 378,0 378,5 379,0 379,5 380,0 380,5 381,0 381,5 382,0 382,5 383,0 383,5 384,0 384,5 385,0 385,5 386,0 386,5 387,0 387,5 388,0 388,5 389,0 389,5 390,0 390,5 391,0 391,5 392,0 392,5 393,0 393,5 394,0 394,5 395,0 395,5 396,0 396,5 397,0 397,5 398,0 398,5 399,0 399,5 400,0 400,5 401,0 401,5 402,0 402,5 403,0 403,5 404,0 404,5 405,0 405,5 406,0 406,5 407,0 407,5 408,0 408,5 409,0 409,5 410,0 410,5 411,0 411,5 412,0 412,5 413,0 413,5 414,0 414,5 415,0 415,5 416,0 416,5 417,0 417,5 418,0 418,5 419,0 419,5 420,0 420,5 421,0 421,5 422,0 422,5 423,0 423,5 424,0 424,5 425,0 425,5 426,0 426,5 427,0 427,5 428,0 428,5 429,0 429,5 430,0 430,5 431,0 431,5 432,0 432,5 433,0 433,5 434,0 434,5 435,0 435,5 436,0 436,5 437,0 437,5 438,0 438,5 439,0 439,5 440,0 440,5 441,0 441,5 442,0 442,5 443,0 443,5 444,0 444,5 445,0 445,5 446,0 446,5 447,0 447,5 448,0 448,5 449,0 449,5 450,0 450,5 451,0 451,5 452,0 452,5 453,0 453,5 454,0 454,5 455,0 455,5 456,0 456,5 457,0 457,5 458,0 458,5 459,0 459,5 460,0 460,5 461,0 461,5 462,0 462,5 463,0 463,5 464,0 464,5 465,0 465,5 466,0 466,5 467,0 467,5 468,0 468,5 469,0 469,5 470,0 470,5 471,0 471,5 472,0 472,5 473,0 473,5 474,0 474,5 475,0 475,5 476,0 476,5 477,0 477,5 478,0 478,5 479,0 479,5 480,0 480,5 481,0 481,5 482,0 482,5 483,0 483,5 484,0 484,5 485,0 485,5 486,0 486,5 487,0 487,5 488,0 488,5 489,0 489,5 490,0 490,5 491,0 491,5 492,0 492,5 493,0 493,5 494,0 494,5 495,0 495,5 496,0 496,5 497,0 497,5 498,0 498,5 499,0 499,5 500,0 500,5 501,0 501,5 502,0 502,5 503,0 503,5 504,0 504,5 505,0 505,5 506,0 506,5 507,0 507,5 508,0 508,5 509,0 509,5 510,0 510,5 511,0 511,5 512,0 512,5 513,0 513,5 514,0 514,5 515,0 515,5 516,0 516,5 517,0 517,5 518,0 518,5 519,0 519,5 520,0 520,5 521,0 521,5 522,0 522,5 523,0 523,5 524,0 524,5 525,0 525,5 526,0 526,5 527,0 527,5 528,0 528,5 529,0 529,5 530,0 530,5 531,0 531,5 532,0 532,5 533,0 533,5 534,0 534,5 535,0 535,5 536,0 536,5 537,0 537,5 538,0 538,5 539,0 539,5 540,0 540,5 541,0 541,5 542,0 542,5 543,0 543,5 544,0 544,5 545,0 545,5 546,0 546,5 547,0 547,5 548,0 548,5 549,0 549,5 550,0 550,5 551,0 551,5 552,0 552,5 553,0 553,5 554,0 554,5 555,0 555,5 556,0 556,5 557,0 557,5 558,0 558,5 559,0 559,5 560,0 560,5 561,0 561,5 562,0 562,5 563,0 563,5 564,0 564,5 565,0 565,5 566,0 566,5 567,0 567,5 568,0 568,5 569,0 569,5 570,0 570,5 571,0 571,5 572,0 572,5 573,0 573,5 574,0 574,5 575,0 575,5 576,0 576,5 577,0 577,5 578,0 578,5 579,0 579,5 580,0 580,5 581,0 581,5 582,0 582,5 583,0 583,5 584,0 584,5 585,0 585,5 586,0 586,5 587,0 587,5 588,0 588,5 589,0 589,5 590,0 590,5 591,0 591,5 592,0 592,5 593,0 593,5 594,0 594,5 595,0 595,5 596,0 596,5 597,0 597,5 598,0 598,5 599,0 599,5 600,0 600,5 601,0 601,5 602,0 602,5 603,0 603,5 604,0 604,5 605,0 605,5 606,0 606,5 607,0 607,5 608,0 608,5 609,0 609,5 610,0 610,5 611,0 611,5 612,0 612,5 613,0 613,5 614,0 614,5 615,0 615,5 616,0 616,5 617,0 617,5 618,0 618,5 619,0 619,5 620,0 620,5 621,0 621,5 622,0 622,5 623,0 623,5 624,0 624,5 625,0 625,5 626,0 626,5 627,0 627,5 628,0 628,5 629,0 629,5 630,0 630,5 631,0 631,5 632,0 632,5 633,0 633,5 634,0 634,5 635,0 635,5 636,0 636,5 637,0 637,5 638,0 638,5 639,0 639,5 640,0 640,5 641,0 641,5 642,0 642,5 643,0 643,5 644,0 644,5 645,0 645,5 646,0 646,5 647,0 647,5 648,0 648,5 649,0 649,5 650,0 650,5 651,0 651,5 652,0 652,5 653,0 653,5 654,0 654,5 655,0 655,5 656,0 656,5 657,0 657,5 658,0 658,5 659,0 659,5 660,0 660,5 661,0 661,5 662,0 662,5 663,0 663,5 664,0 664,5 665,0 665,5 666,0 666,5 667,0 667,5 668,0 668,5 669,0 669,5 670,0 670,5 671,0 671,5 672,0 672,5 673,0 673,5 674,0 674,5 675,0 675,5 676,0 676,5 677,0 677,5 678,0 678,5 679,0 679,5 680,0 680,5 681,0 681,5 682,0 682,5 683,0 683,5 684,0 684,5 685,0 685,5 686,0 686,5 687,0 687,5 688,0 688,5 689,0 689,5 690,0 690,5 691,0 691,5 692,0 692,5 693,0 693,5 694,0 694,5 695,0 695,5 696,0 696,5 697,0 697,5 698,0 698,5 699,0 699,5 700,0 700,5 701,0 701,5 702,0 702,5 703,0 703,5 704,0 704,5 705,0 705,5 706,0 706,5 707,0 707,5 708,0 708,5 709,0 709,5 710,0 710,5 711,0 711,5 712,0 712,5 713,0 713,5 714,0 714,5 715,0 715,5 716,0 716,5 717,0 717,5 718,0 718,5 719,0 719,5 720,0 720,5 721,0 721,5 722,0 722,5 723,0 723,5 724,0 724,5 725,0 725,5 726,0 726,5 727,0 727,5 728,0 728,5 729,0 729,5 730,0 730,5 731,0 731,5 732,0 732,5 733,0 733,5 734,0 734,5 735,0 735,5 736,0 736,5 737,0 737,5 738,0 738,5 739,0 739,5 740,0 740,5 741,0 741,5 742,0 742,5 743,0 743,5 744,0 744,5 745,0 745,5 746,0 746,5 747,0 747,5 748,0 748,5 749,0 749,5 750,0 750,5 751,0 751,5 752,0 752,5 753,0 753,5 754,0 754,5 755,0 755,5 756,0 756,5 757,0 757,5 758,0 758,5 759,0 759,5 760,0 760,5 761,0 761,5 762,0 762,5 763,0 763,5 764,0 764,5 765,0 765,5 766,0 766,5 767,0 767,5 768,0 768,5 769,0 769,5 770,0 770,5 771,0 771,5 772,0 772,5 773,0 773,5 774,0 774,5 775,0 775,5 776,0 776,5 777,0 777,5 778,0 778,5 779,0 779,5 780,0 780,5 781,0 781,5 782,0 782,5 783,0 783,5 784,0 784,5 785,0 785,5 786,0 786,5 787,0 787,5 788,0 788,5 789,0 789,5 790,0 790,5 791,0 791,5 792,0 792,5 793,0 793,5 794,0 794,5 795,0 795,5 796,0 796,5 797,0 797,5 798,0 798,5 799,0 799,5 800,0 800,5 801,0 801,5 802,0 802,5 803,0 803,5 804,0 804,5 805,0 805,5 806,0 806,5 807,0 807,5 808,0 808,5 809,0 809,5 810,0 810,5 811,0 811,5 812,0 812,5 813,0 813,5 814,0 814,5 815,0 815,5 816,0 816,5 817,0 817,5 818,0 818,5 819,0 819,5 820,0 820,5 821,0 821,5 822,0 822,5 823,0 823,5 824,0 824,5 825,0 825,5 826,0 826,5 827,0 827,5 828,0 828,5 829,0 829,5 830,0 830,5 831,0 831,5 832,0 832,5 833,0 833,5 834,0 834,5 835,0 835,5 836,0 836,5 837,0 837,5 838,0 838,5 839,0 839,5 840,0 840,5 841,0 841,5 842,0 842,5 843,0 843,5 844,0 844,5 845,0 845,5 846,0 846,5 847,0 847,5 848,0 848,5 849,0 849,5 850,0 850,5 851,0 851,5 852,0 852,5 853,0 853,5 854,0 854,5 855,0 855,5 856,0 856,5 857,0 857,5 858,0 858,5 859,0 859,5 860,0 860,5 861,0 861,5 862,0 862,5 863,0 863,5 864,0 864,5 865,0 865,5 866,0 866

EUROŠPED d.o.o.

UGODNA
RACIONALNA
ORGANIZACIJA TRANSPORTA
ŠPEDITERSKE DEJAVNOSTI
PREVOZNIŠTVO
EXPEDITIVNO
DINAMIČNO

LJUBLJANSKA C. 27
68000 NOVO MESTO
Tel: 068 25-089, 27-066; fax: 068 25-089

Pred bojkotom?

Kakšen bo natečaj za Dom starejših občanov v Trebnjem?

TREBNJE — Dom starejših občanov v Trebnjem naj bi v naslednjih mesecih zaživel vsaj na papirjih. Če bo šlo vse po sreči, naj bi do poletja Trebnjanci dobili vsaj idejno urbanistično-arhitektonsko rešitev. Zavod za urbanistično načrtovanje Trebnje se je v februarju domenil s predsednico ljubljanskega društva arhitektov, da jim pošljejo ponudbo za izvedbo omenjenega natečaja. Ljubljanci so sestavili predračun kar za 37.785 mark, to pa se je zdelo Trebnjancem odločno preveč.

Drugi predračun so oklestili na račun fonda nagrad in odškodnin, tako da bi po tem znašali stroški natečaja 20.400 mark. Ta predračun pa ne vključuje stroškov za izdelavo natečajnih podlog, ki bi jih pripravil že omenjeni trebnjski zavod. Toda ti stroški bi bili za Trebnjance še sprejemljivi, upajo pa, da bodo tudi nagrade (prva 4000, druga 3000 in tretja 2000 DEM) dovolj vabljive. Trebnjska vlada se je pri odločanju o natečaju bolj nagibala k temu, da bi bil le-ta poziven, da bi pritegnili že uveljavljene arhitekta in čimprej dobili uporaben dokument, kot pa da bi se pri tako pomembni naložbi za mesto in občino igračkali kakšni študentje oz. še bolj »zeleni« arhitekti. Tudi zaradi tega, da jim društvo arhitektov ne bi podtaknilo »kukavičjega jajca«, kar bi se lahko zgodilo, če bi v 5-članski strokovni žiriji imelo celo tri svoje člane, se je trebnjska vlada bolj ogrela za to, da bi natečaj za dom starejših občanov speljali z znanim arhitektom navkljub bojazni, da bi ljubljanski arhitekti na tako potezo odgovorili z bojkotom. Zavod za urbanistično načrtovanje iz Pirana je že doživel takšen bojkot društva arhitektov, ker je šel z natečajem mimo tega društva.

GLEDALIŠČE V LESKOVCU

LESKOVEC — V prostorih tukajšnje osnovne šole so v petek zvečer pripravili gledališko predstavo. Nastopila je igralska skupina iz Prečne pri Novem mestu z Bajčevo srhljivo komedijo Oglasi se, Ferdinand.

SALON LEPOTE BEAUTY V STARI OSNOVNI ŠOLI NA OTOČČU

VAM NUDI:

- moško in žensko frizerstvo
- odstranjevanje celulita in odvečne maščobe z metodo miolifta
- posebni tretma za vrnitev vitke postave po nosečnosti ter odpravo neprijetne bolečine v križu.

POZOR!
Za vse storitve nudimo 10% družinski popust.

VLUJUDNO VABLJENII
Pričakujeta vas Ljubica in Milena.
Telefon 22-211 od 8. do 14. ure
Delovni čas od 8. do 20. ure

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mamice, hčerke, sestre in nečakinje

ALENKE ŠEPIĆ

roj. Blatnik

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, njenim in našim sodelavcem za izraženo sožalje in darovano cvetje ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, interni oddelek — intenzivna nega, ki ji je lajšalo trpljenje in bolečine. Posebno se zahvaljujemo podjetju Intervropa, p.o., Novo mesto, g. Bratkoviču za poslovljne besede, pevcem in duhovniku za opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žaljujoči: vsi njeni

VI NAM — MI VAM

S posebno rubriko VI NAM — MI VAM vam prihajamo naproti z oglasnim prostorom, ki bo ustrezal tako vaši dejavnosti in finančnim sredstvom kot potrošnikom, katerim so namenjene vaše ponudbe in storitve. Mi vam ponujamo rešitve, na vas je, da jih uresničite.

Objavo oglasov v rubriki VI NAM — MI VAM lahko naročite po tel. (068) 23-610 ali po telefaxu: (068) 24-898 do torka do 10. ure.

Zlatarna Celje PREŠERNOV TRG 14, NOVO MESTO

vam nudi:

- bogato izbiro zlatega in srebrnega nakita
- stenske ure in barometre
- zlatnike in srebrnike
- menjavo lomljenega zlata za nov izdelek
- unikatni kristal steklarske šole

NOVO:

PRODAJA ZOBNEGA ZLATA
ODKUP ZLATA PO NAJVIŠJIH DNEVNIH
CENAH
PREDIRANJE UŠES

VSEM STRANKAM SE ZAHVALJUJEMO ZA ZAUPANJE!

Comland računalniški inženiring d.o.o.

Ljubljana Novo mesto
Velnarjeva 8 Ločna 1
(061) 571-122 (068) 20-437

Vam poleg razvoja informacijskih sistemov in ostale programske opreme nudi tudi servisiranje in

PRODAJO

osebni računalnikov ATR (286,386,486, notebook) in ostale računalniške opreme najvišje kakovosti, z eno- do dvoletno garancijo.

ZRNO

Trgovina **ZRNO** d.o.o.
Gmajna 6, Raka Tel. (0608) 75-541

vam v svoji trgovini na RANČU nudi vse za kmetijstvo in gospodinjstvo po ugodnih cenah • rezervne dele za traktorje in kmetijske stroje • kmetijsko mehanizacijo • orodja • umetna gnojila (urea po 960 SLT, kan po 790 SLT, NPK 13x10x12 po 820 SLT, NPK 15x15x15 po 1022 SLT, NPK 10x20x30 po 1500 SLT) • škropiva, semena • radensko • pivo • sokove • siadkor • olje • sol

posebno ugodno: modelarec opeka — 1 kom. 32 SLT
armaturne mreže 916 — 1 kom. 4.100 SLT,
apno — vreča 306 SLT, cement — vreča 410 SLT
priskrbimo: gradbeni material (opeka, cement, apno, železo...)

AVTO MOTO DRUŠTVO NOVO MESTO
68000 Novo mesto, Ljubljanska cesta 8/b; telefon (068) 22-159, p.p. 6

Avto moto društvo Novo mesto odda v najem poslovne prostore v izmeri cca 120 m² na Ljubljanski cesti 8/b, Novo mesto. Vse informacije dobijo zainteresenti na upravi AMD Novo mesto.

Trgovina NANCA

Ilke Vašte 16
tel. (068) 28-875

Vam nudi veliko izbiro

- maturantskih in birmanskih oblačil
- ženska krila, bluze in pletenine
- sposojo poročnih in obhajilnih oblek

YURENA, šola tujih jezikov Novo mesto

Vpisuje mladino in odrasle v začetne in nadaljevalne tečaje angleškega, nemškega, francoskega in italijanskega jezika. Tečaji potekajo po najmodernejših metodah z izkušenimi profesorji.

Prijave po tel. (068) 23-434

POGREBNE STORITVE

OPRAVLJAMO JIH NA DOMOVIIH, POKOPALIŠČIIH IN V KRAJEVNIH SKUPNOSTIIH

- obiščite: ŽIČKAR, Črešnjice 32, Cerklje ob Krki
- pokličite: 0608/69-134

- prevozi pokojnikov in žar s posmrtnimi ostanki
- prodaja pogrebnih pripomočkov
- okrasitev poslovljnih prostorov na domu in pokopališčih
- izkop in zasutje grobov
- opravljanje pogrebnih svečanosti s pogrebci
- urejanje navadnih in žarnih grobov
- vzdrževanje grobov in pokopališč

VSA DELA IN STORITVE OPRAVIMO KAKOVOSTNO IN POCENI.

TEJA SPORT
S. ROZMANA 20
ČRNOMELJ

TOP BIKE SIS 18	20.655,00 SLT
TOP BIKE SIS 18 OVER SIZE	26.928,00 SLT
TOP BIKE STI 100 OVER SIZE	35.904,00 SLT
TOP BIKE STI 200 OVER SIZE	40.392,00 SLT
TOP BIKE 500 LX TIG OVER SIZE	51.153,00 SLT
TOP BIKE DEORE LX ALU OKVIR	88.893,00 SLT

PROMETNI DAVEK NI OBRAČUNAN.
GARANCIJSKI ROK 1 LETO. TEL. (068) 51-231

GORSKA
KOLESA
TOP BIKE
PRODAJA NA
DEBELO
IN DROBNO

VI NAM — MI VAM

tedenski koledar

Četrtek, 26. marca — Emil Petek, 27. marca — Rupert Sobota, 28. marca — Janez Nedelja, 29. marca — Ciril Ponedeljek, 30. marca — Bogoljub Torek, 31. marca — Beno Sreda, 1. aprila — Hugo

LUNINE MENE
26. marca ob 3.30 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 26. in 27. 3. (ob 20. uri) ameriška akcijska drama Kres ničevosti. 28. (ob 20. uri) in 29. 3. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Na tuj račun.
ČRNOMELJ: 26. (ob 20. uri) in 27. 3. (ob 18. uri) ameriški film Neskončna zgodba II. 27. 3. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Jekleni oreli II. 29. 3. (ob

20. uri) ameriška komedija Prizori iz zakonskega življenja.
KRŠKO: 26. 3. (ob 19. uri) predstava domačih pevcev in instrumentalistov. 27. (ob 20. uri) in 28. 3. (ob 18. uri) ameriška romantična komedija Srečanje z Venero. 29. 3. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Mladoletni vohun. 31. 3. (ob 18. uri) ameriški kriminalni film Dober policaj.
METLIKA: 27. 3. (ob 18. uri) ameriška komedija Trapasti Harry. 27. 3. (ob 20. uri) ameriška komedija Prizori iz zakonskega življenja. 29. 3. (ob 18. uri) film Neskončna zgodba II. 29. 3. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Jekleni oreli II.
NOVO MESTO: Od 26. 3. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Policaj pod kontrolo. Od 27. do 30. (ob 18. in 20. uri) ter 28. in 29. 3. (tudi ob 16. uri) ameriška akcijska komedija Komandos iz predmestja.
TREBNJE: 27. in 29. 3. film Divji v srcu.

kmetijski stroji

ZETOR 7245, star dve leti in Ferguson 39, starejši, s kabino, prodam. Marjan Stefančič, Pristava 13, Podbočje. 1385
FERGUSON 558, vozen, zapuščen, poceni prodam. ☎ 50-066. 1395
PRODAJ traktorско kosilnico Busatis. Stane Virant, Pijavice 6, Tržišče. 1425
ZETOR 5211 prodam ali zamenjam za 5245. ☎ (0601)81-638. 1433
MOTORNO ŠKROPILNICO Stihl, popolnoma novo, zapakirano, prodam za 950 DEM. ☎ 76-018. 1438
SAMONAKLADALNO nemško prikolico (19 m3) prodam. ☎ (0608)61-846. 1447
PRODAJ nov nakladalnik za gnoj, z garancijo. ☎ (0608)75-575. 1461

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, pasme hixex, rjave, stare 3 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije, kličite od 17. do 22. ure vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj. ☎ (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova. ☎ (0608)67-578. 959
MONTAŽA IN POPRAVILA TV anten. ☎ 44-129. 1120
MONTAŽA IN POPRAVILA TV anten. ☎ 44-129. 1208
ALARMNI IN ELEKTRONIKA za vaš avtomobil. Zahtevajte prospekt! Avtoelektrika, Cesta na Markovec 29, Koper. ☎ (066)24-483, zastopstvo ☎ (068)51-378. 1390

motorna vozila

Z 750, karambolirano, letnik 1983, in Z 850, neregistrirano, letnik 1981, prodam. Peter Jamšek, Šmarješke Toplice (Šola). 1343
JUGO 55 A, letnik 1987, prodam. ☎ 57-428. 1348
R 4 GTL, letnik 1981, registriran celo leto, prodam. Franc Regina, Dol. Kamenice 29, Novo mesto. 1351
JUGO 45, letnik 1986, rdeč, prodam. Nose, Gabrje 107, Brusnice. 1353
GOLF D, letnik 1988, registriran do 1/93, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (0608)32-446. 1356
LADO 1200, letnik 1987, registrirano do 19.8.1992, hrvaška registracija KA, prodam. ☎ (0608)64-597. 1359
Z 128, letnik 1988, prodam. Marko Zagorc, Bučna vas 40, Novo mesto. 1366
PRODAJ Regato, letnik 86, ☎ 068/25-115 popolnan.
Prodaj Jugo, letnik 1984. ☎ 068/23-585.
ŠKODO FAVORIT, staro 6 mesecev, prodam ali menjam za manjši avto. ☎ (068)84-655, popoldne. 1362
R 18 TLJ, letnik 1987, prodam. ☎ 27-564. 1364
R 4, letnik 1976, registriran do konca avgusta, ugodno prodam. ☎ 24-763. 1366
GOLF JXD, letnik 1986, rdeč, prodam. ☎ (068)42-259. 1367
GOLF DIESEL, letnik 1988, dobro ohranjen, ugodno prodam. Stanko Jurečič, Groblje 43, Šentjernej. 1369
126 P, letnik 1986/10, 23000 km, lepo ohranjen, prodam. ☎ 23-894. 1373
FIAT REGATA 100 SIE, letnik 1987/11, garažiran, 93000 km, prodam. ☎ (0608)22-079, dopoldne in (0608)33-810, popoldne. 1374
MERCEDES 2224 (12 ton), prikolico (9 ton), Spediter, prodam. ☎ (068)48-683. 1380
Z 101, letnik 1984, prodam. ☎ 21-857. 1389
VW 1200 HROŠČ prodam. ☎ 28-701. 1391
ZA R 12 ugodno prodam nove amortizerje. ☎ 50-123. 1392
MOTOR APN 4, dobro ohranjen, z dodatno opremo, prodam. ☎ 28-960 ali 28-841. 1393
PRODAJ Z 101, malo karambolirano. ☎ 24-561.
R 4 GTL, letnik 1982, prodam. ☎ 42-698. 1394
OLTCIT, registriran, prodam. ☎ (0608)61-567, Brežice. 1396
DIANO, letnik 1981, registrirano, prodam. ☎ (0608)70-284. 1397
GOLF, letnik 1979, prodam. Branko Podbršček, CKŽ 30, Krško. 1398
GOLF D in žitni kombajn Claas (2,7 m) prodam. ☎ 50-194. 1399
126 P, letnik 1989, prodam za 2800 DEM. Zupančič, ☎ 87-197. 1400
JUGO 45, letnik 1986, za dele prodam ali menjam za APN 6. Avto je v voznem stanju, registriran do maja. Franc Pintar, Uršna sela 98. 1401
RENAULT 4, letnik 1991, registriran za celo leto, prodam. ☎ 27-682. 1402
PRODAJ suzuki maruti in vartburg karavan. Informacije na ☎ (068)87-457. 1403
LADO, letnik 1987, prodam. Butalin, Cesta herojev 26, Novo mesto. 1406
PASSAT KARAVAN, letnik 1976, motor generalno obnovljen, registriran do septembra 1992, ugodno prodam. Jože Pureber, Prečna 26, Novo mesto, ☎ 23-293. 1408
126 P, letnik 1979, prodam. ☎ 25-952. 1413
AX DIESEL, 12/89, prodam ali menjam za cenejši avto. Groblje 8, Novo mesto. 1418
R 4, 1984, in kozolec dvojni (topler) prodam. Tomažin, Dobra 46. ☎ 42-951. 1420
BMW 316, letnik 1986, odlično ohranjen, prevoženih 52000 km, ugodno prodam. ☎ 51-716. 1423
DOKUMENTE za golf diesel, stari tip, ugodno prodam. ☎ 60-546. 1424
R 4, letnik 1983, prodam. ☎ 28-915. 1427
Z 101, letnik 1986/6, zadaj rahlo udarjen, vozen, ugodno prodam. ☎ (068)22-898. 1430
ŠKODO 120 LS, letnik 1982, vozno, neregistrirano, prodam za 500 DEM. ☎ (068)49-658. 1432
TOMOS COLIBRI, letnik 1958, vozen, in razne nove rezervne dele za Z 101 ugodno prodam. ☎ (068)24-368. 1448
Z 101, letnik 1982, registrirano do 3/93, prodam. ☎ 45-270. 1451
FIAT 126 P, letnik 1984, prodam. ☎ 73-159, popoldne. 1462
126 P, letnik 1983, prodam. ☎ (068)73-609. 1463
GOLF JXD, letnik 1987, garažiran, 80000 km, 1,6 l, prodam. ☎ (068)51-644. 1466

NISSAN
Vidrih Janez
Šentpeter 51, Otočec
tel. (068) 85-180

VALILNICA HUMEK. Sprejemamo naročila za enodneve piščance, bele težke, rjave nesnice in graha. Inf. po telefonu (068) 24-496 ali na naslov: Valilnica HUMEK, Irča vas 18, Novo mesto. (P3-81MO)

POZORI!
prodajamo traktorje ZETOR 62-11 s kabino in rabljene traktorje SAME DELFINO 35 torpedo 60 KS in torpedo 55 A. Dobava takoj.
Gabrijel d.o.o.
Zgornje Pirniče 124a
Medvode
tel. (061) 576-447

UGODNO
● prodaja gospodinskih aparatov na Čeke
● prodaja telefaksov in kopirnih strojev CANON
● pooblaščen servis ELMA RO-WENTA
● popravilo vseh Iskrinih malih aparatov
● izvajanje elektroinstalacij novih, kot popravilo starih
● svetovanje in montaža alarmnih naprav
Elektronik trgovina in servis
Kettejev drevored 5
Novo mesto
Tel. (068) 22-409

Vabimo vas, da se udeležite razgovora o honorarnem delu na področju Dolenjske. Srečanja so organizirana v **Kočevju, hotel Pugled, vsako sredo in petek ob 19. uri.**
Zafran Bogomir, Jamova 48, Ljubljana

TENA doo
Ulica 21. oktobra 19 b
Črnomelj
tel. (068) 51-396
● satelitske antene z montažo in garancijo 43.500 SLT
● daljinski telefoni dometa do 20 km 29.700 SLT

Male oglase sprejemamo ob vsakem času, in sicer prek t.i. telefonske tajnice na številki (068) 24-006, ob ponedeljkih od 20. do 22. ure po telefonu (068) 23-343, lahko pa jih oddate tudi osebno v oglasni službi na Glavnem trgu 24 v Novem mestu.

LES IGLAVCEV — hlovdovino, kupimo. Plačilo takoj. Najmanj 30 m³. Inf. po tel. (068) 87-451.

CANKARJEVA ZALOŽBA p.o.
ZALOŽNIŠKO IN TRGOVSKO PODJETJE
Vabi k sodelovanju honorarne zastopnike — za prodajo knjižnega programa CZ — za zbiranje prednaročil **Atlasa svetovne zgodovine** (najboljši zastopniki dodatno nagrajeni)
Izkoristite Vaše zastopniške sposobnosti pri nas!
Prijave in informacije: CANKARJEVA ZALOŽBA, Kopitarjeva 2, Ljubljana, tel. 061/323-362.

ZAHVALA DOMU STAREJŠIH OBČANOV V KOČEVJU
Ob smrti naše drage mame, se želim zahvaliti vsem, ki so z nami sočustvovali, darovali cvetje ali kako drugače pomagali.
Posebej sem se dolžan javno zahvaliti zaposlenim in vodstvu Doma starejših občanov v Kočevju, zdravnikom, medicinskim sestram, negovalkam in strežnemu osebju za požrtvovalno in humanu delo pri oskrbi moje 84-letne matere Marije Pajnič.
Zahvali se pridružujejo tudi brat iz Zagreba in sestri iz Buzeta in Bosiljve loke.

preklci
MAJDI IN MILANU PERHAVCU iz Črnomlja prepovedujem dostop na parcelno št. 511/1 in 516, ANDREJ SVAJGER, Vojska vas 19, Črnomelj. 1372
MARIJA SIMONČIČ, Brinje 7, Šentrupert, prepovedujem Alfonzu JAKLIJU, Brinje 6, pašo kokoši po moji parceli, okrog hiše in po dvorišču. 1452

posest
OPUŠČEN MLIN ob Temenici in 1 ha zemlje, primerno za gostinstvo in druge dejavnosti, prodam. Jože Sever, Veliki Gaber. 1337
HIŠO v Novem mestu prodam. ☎ 24-100. 1338
NA SONČNI legi blizu Sevnice prodam vikend (9 x 7), v III. fazi. Voda, elektrika, asfalt, vinograd, 600 trt. Parcela je velika 34 arov. ☎ (0608)82-281. 1339
DVA TRAVNIKA v Lipovcu (Žužemberk) prodam. Cena po dogovoru. ☎ (061)651-611. 1341
VINOGRAD (300 trt — rizing, krajevina), star 3 leta, z zemljiščem skupaj 28 arov, na Hrastu pri Metliki, po ugodni ceni prodam. ☎ 58-047, od 7. do 19. ure. 1345
ENOSTANOVANJSKO HIŠO v centru Novega mesta prodamo. ☎ 25-160 in 25-161. 1355
NOVO HIŠO v Šentrupertu prodam. Janez Repše, Šentrupert 78, Šentrupert. 1368

OPREMLJENO HIŠO oddam v najem. Ima telefon in centralno ogrevanje. Ostalo po dogovoru. ☎ (061)772-280. 1375
HIŠO z opremo v Brestanici dajem v najem. ☎ (0608)79-210. 1376
PRODAJ manjšo kmetijo v Podbočju s hišo, vinogradom, gozdom in kmetijskimi zemljišči v celoti ali po delih. ☎ (064)216-029. 1378
ZELO UGODNO za samo 3 DEM/1 m2 prodam sončno parcelo (včasih vinograd), 724 m2 pri Škocjanu nad Staro vasjo. Dostop možen z osebnimi avtom. ☎ (0601)25-566. 1379
ZEMLJO pri Stranski vasi prodam. Alojzija Muhič, Jama 6, Novo mesto. 1383
GRADBENO PARCELO, v velikosti 14 a, na Potoku pri Straži prodam. ☎ (068)22-661. 1386
STAVBNO PARCELO (2000 m2), Otok pri Metliki, takoj prodam. Asfalt, voda in elektrika ob parceli. ☎ (068)26-835. 1387
UGODNO PRODAJ majhno staro kmetijo na Okljukovi gori v okolici Brežic, v izmeri 1 ha, z vinogradom in sadovnjakom. ☎ (0608)61-556. 1405
V BLIŽINI DVORA prodam manjšo kmetijo, z gospodarskim poslopjem in starejšo hišo ter urejeno gradbeno dokumentacijo za nadomestno gradnjo. Voda in elektrika na parceli. Za plačilo možne kombinacije. Robert Flander, Podhosta 5, Dolenjske Toplice. 1410
PRODAJ 1 ha bukovega gozda. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrnič. 1417
PARCELO na Gorjancih (pri Gospodični) prodam. Električna na parceli. ☎ 27-841. 1421
VIKEND v neposredni bližini Trebnje, primeren za bivanje, prodam. Informacije na ☎ 28-706, po 17. uri. 1422
V SEVNICI, Prvomajska 3, prodam manjšo stanovanjsko hišo in objekt, zgrajen do prve plošče, z vrtom. ☎ (063)27-564. 1453
PARCELO v Curovcu pri Brežicah prodam. Enosobno stanovanje v Brežicah kupim ali zamenjam za enako v Ljubljani. ☎ (0608)34-926. 1454
MURVICE PRI ŠENTJANŽU, prodam več zazidljivih parcel za vikend ali za hišo. Voda in elektrika v bližini. Ponudbe na ☎ (061)182-060. 1455
SADOVNJAK, njiivo in opuščen vinograd na Cirkniku pri Mirni prodam. ☎ (061)783-327, Tone. 1456
HIŠO, v IV. gradbeni fazi, na Ratežu, kletni prostori prirejani za lokal ali obrt, prodam. ☎ 28-850 ali 21-218. 1467
GOZD v okolici Brusnic ali Šentjerneja kupim. ☎ (068)22-282. 1270

prodam
PRODAJ kubik suhih hrastovih desk, smrekove in bukove deske. ☎ (068)42-482. 1340
PRODAJ neobžagane bate za kozolec, kosilnico BCS (petrolej, bencin) in traktor ferguson 533. ☎ (061)786-050.
PRODAJ 2 novi strešni okni. ☎ 068/25-000.
PRODAJ SYNTESIZER Casio, CT — 650 z adapterjem, 465 saund, klaviatura z ritmi in spremljavo, 5 oktav, velike tipke. ☎ 068/65-741
HARMONIKO WELTMEISTER, 5 registrov, malo rabljeno, ugodno prodam. ☎ (061)349-616. 1344
MIZARJI! Prodaj mizni rezkar z vozličkom za polovično ceno. ☎ 49-251.
KORUZO v zrnju in bikca, starega šest tednov, prodam. ☎ 25-215. 1347
BELO POROČNO OBLEKO št. 38 in deklško obleko za prvo obhajilo ugodno prodam. ☎ 25-320 in 27-366, popoldne. 1350

zavarovalnica triglav d.d.
poslovna enota Novo mesto
ZAGREBŠKA 2
68000 NOVO MESTO
vabi k sodelovanju za naslednja prosta dela in naloge:
— ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA ZA ZASTOP ČRNOMELJ
POGOJI:
— Končana višja ali srednja šola katerekoli smeri, dve leti delovnih izkušenj
Sprejeti kandidati bodo morali opraviti 4-mesečno poskusno delo.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na naslov:
ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d., NOVO MESTO ZAGREBŠKA 2 68000 NOVO MESTO
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem roku za sprejemanje pisnih vlog.

Dolenjska banka d.d. Novo mesto
BORZNO POSREDNIŠTVO
Trgovanje z vrednostnimi papirji se je po dveh letih delovanja borze v Ljubljani že dobro uveljavilo v slovenskih profesionalnih finančnih krogih. Še vedno premalo pa se pogosto zelo donosnih naložbenih možnosti poslužujejo zasebna podjetja, obrtniki in občani. Navadno je vzrok njihove previdnosti preslabša informiranost glede novih možnosti finančnih naložb, še pogosteje pa pomanjkanje ustreznih borznih specialistov, ki bi jih uvedli in namesto njih opravljali relativno zahtevne borzne transakcije.
Ljubljanska banka Dolenjska banka, d.d., je prav zaradi tega razširila svojo dejavnost tudi na **področje borznega posredništva**, v okviru katerega vam nudimo:
— osnovno svetovanje in pomoč pri vaših odločitvah za najboljšo možnost med alternativnimi oblikami naložb (depoziti, devize, vrednostni papirji...),
— svetovanje in pomoč pri odločitvi za nakup — prodajo najprimernejšega vrednostnega papirja ob upoštevanju stopnje tveganja, ki ste jo pripravljene sprejeti,
— opravljanje kupoprodajnih poslov za vaš račun na Ljubljanski Borzi in mimo nje,
— upravljanje s portfeljem vrednostnih papirjev,
— hrambo vrednostnih papirjev v naših depojih, skrb za njihovo zapadlost in vnovčevanje zapadlih kuponov.
Vabimo vas, da se za podrobnejše informacije zglasite pri naših borznih posrednikih (tel. 24-213 — Iztok Plut ali Ljudmila Bajec), ki vam bodo radi pomagali pri vaših odločitvah.
ljubljska banka

DOLENJSKI LIST
USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovek-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 45 SLT, naročnina za 1. trimesečje 490 SLT; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 980 SLT; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga tuja valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 650 SLT, na prvi ali zadnji strani 1.300 SLT; za razpise, licitacije ipd. 700 SLT. Mali oglasi do deset besed 500 SLT, vsaka nadaljnja beseda 50 SLT.
ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska telegrafanda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefaks: 24-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23—92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA
V 82. letu nas je zapustil naš dragi ata, stari ata, brat in stric
FRANC REVINŠEK
Šentjanž 4
Ob boleči izgubi se prav lepo zahvaljujemo vsem bližnjim sorodnikom za veliko pomoč, dobrim sosedom, prijateljem, znancem za ustna in pisna sožalja, vaščanom, krajevnim skupnosti, gasilcem Šentjanža, Tržišča in Cirknika za organiziran pogreb, organizaciji RK in Društvu upokojencev, KPD Dob, Iskri Mokronog, Manufakturi Ljubljana in vsem ostalim za darovane vence, cvetje, sveče in maše, vsem, ki ste našega ata pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gostilni Repovž za veliko pomoč, cerkvenim pevcem in pevcem iz Mokronoga, govornikom za izrečene ganljive besede, Univerzitetni kliniki v Ljubljani, dr. Jelencu, dr. Koželju in strežnemu osebju, ki so pokojnemu lajšali bolečine. Iskrena zahvala gospodu župniku in ministrantom za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!
Žalujoči: vsi njegovi

VINO laški rizing in cviček prodam. (0608)33-815. 1354
DVE AKUSTIČNI KITARI prodam. (0608)28-275. 1358
KRAVO, brejo 8 mesecev in bikica prodam. Zupančič, Dol. Ponikve 11, (0608)45-542. 1361
NOVO diatonično harmoniko prodam. (0608)28-291. 1363
PO IZJEMNI CENI prodamo 8 pasajni mlin in elevatorje. (0608)26-070 in (0608)25-724. 1370
SEMENSKI KROMPIR erla, desire, tone in jana prodam. (0608)310-096. 1371
SENO ugodno prodam. Franc Berus, Jelše 6, Mirna Peč, (0608)44-321, interna 329, dopoldne. 1377
PARCELO za zidanico v Semiču, R 4, letnik 1988, otroško spalnico prodam. (0608)27-410, popoldan. 1384
DOMAČEGA PRAŠIČA, težkega 160 kg, prodam. (0608)87-336. 1388
SENO ugodno prodam. (0608)65-440, po 15. uri. 1409
PRODAM klavirsko harmoniko Melodija, črno, novo 96—basno, 9 registrov, s kovčkom, še v garanciji za 10.000 SLT ceneje od nove. (0608)446-536. 1412
300 LITROV VINA—CVIČKA in dve stari omari prodam. (0608)42-634. 1426
PRODAM avtoprikolico, novo, do 500 kg. (0608)81-373. 1435
KAKOVOSTEN SEMENSKI KROMPIR desire prodam. Cena je 13 SLT/kg. Možna dostava na vaš dom. Silvo Vidmar, (0608)323-543, zvečer. 1437
50 m2 hrastovega poda prodam. (0608)24-863. 1439
KOZE z mladiči prodam. (0608)43-345. 1440
TELIČKO staro 5 tednov prodam. Kužnik, (0608)40-884. 1441
OTROŠKI kombinirani voziček Chicco atlantik, prodam. (0608)21-972. 1442
HLADILNIK z zamrzovalnikom, star dve leti, prodam. Vera Perše, Rimska 3, Trebnje, (0608)44-202. 1443
KAVČ, dva fotelja in drugo pohištvo poceni prodam. Informacije ob sobotah na (0608)51-367. 1444
VEČ PLEMENSKIH KRAV in telic prodam. Franc Bartelj, Jablan 41, Mirna Peč. 1449
MLADO KRAVO prodam ali menjam za jalovo. Prodaj tudi seno. (0608)76-528. 1450
DOBERMANE, ŠNAVCERJE — mladičke prodam. (0608)32-521, zvečer. 1457
HLADILNIK GORENJE, nov, ugodno prodam. (0608)23-534. 1460
INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ ugodno prodam. (0608)59-711. 1465

ten zaslužek ali samozaposlitev! Veliki format, trda vezava, barvne ilustracije. Agencija PROMA, p.p. 22, 62001 Maribor. 1407
NOVOST na področju hujšanja, hujševalni pas iz Japonske. (0608)218-941. 1458
STE OBRTNIK? Imate tri ali več zaposlenih. Pridobite si lahko od 13 do 17000 DEM regresa za dopust. Pokličite na (0608)727-966. 1459
POSLOVNI PROSTOR (50 m2) v Novem mestu iščemo. (0608)22-366. 1464

službo dobi

V GOSTINSTVU ZAPOSLIMO simpatično dekle. OD dober. (0608)33-493, od 9. do 11. ure. 1352
OKREPČEVALNICA SOKOL, Brežice, zaposli mlado urejeno dekle. Možnost sobe. (0608)61-088. 1365
HONORARNO DELO za vse, ki ste v finančni stiski. Obvezen lasten prevoz. Zaslužek 13.000 SLT tedensko. Informacije v petek. Vinko Jenič, Dobindol 6, Uršna sela, (0608)65-711. 1381
KV MIZARJA, z najmanj triletno prakso v pohištveni ali stavbni proizvodnji in DELAVCA ali delavko za delo v lakirnici (lahko avtoličar), zaposli Mizarstvo Jaklič, Dvor 11. Delovni pogoji so dobri, OD stimulativen. Zaposlitev je za nedoločen čas s poskusnim delom 3 mesece. Javite se po (0608)87-058, pisмено ali osebno. 1411
IŠČEMO prikupno dekle za delo v bistroju in trgovini, nudimo stanovanje. (0608)23-878, 28-501. 1414
KUHARJA ali kuharico za peko pic zaposlim. Pizzerija Sempeter, Otočec. 1416
DEKLE za delo v bistroju zaposlim. Vse informacije dobite v bistroju Alfa v Črnomlju. 1428
POŽORI! Nudim dober zaslužek. Pogoj: osebni avto. Dobimo se v Ločni 8 a, Novo mesto, 27. marca ob 18. uri. 1434
ZA DELO NA TERENU nudimo dober zaslužek, provizija 40%. Območje Dolenjske, Zagorja in Zasavja. (0608)217-200, od 16. do 18. ure. 1436
DVA ZIDARJA in delavca zaposlim. (0608)21-793. 1445
IŠČEM POTNIKE za prodajo na terenu. Lasten prevoz. (0608)85-325. 1446

službo išče

MOŠKI išče delo, lahko tudi na domu. Imam prostor s telefonom. (0608)27-841. 1419

stanovanja

V NAJEM VZAMEMO za daljši čas dvosobno stanovanje ali manjšo hišo v Novem mestu ali okolici za odraslo tričlansko družino. (0608)25-643, od 20. ure dalje. 1415
ENOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam ali podarim za stanovanjsko pravico za večje stanovanje. (0608)28-304. 1415
ENOSOBNO STANOVANJE na Grmu prodam. (0608)28-384. 1429
STANOVANJE vzamem v najem. (0608)22-821. 1431

ženitne ponudbe

AFRODITA, ženitna posredovalnica iz Kranja, Poslovni center, Planina 3, vabi vse osamljene in hkrati obveščate, da je za dekleta do 35 let brezplačno. (0608)324-258 in (0608)51-245. 1222

POPRAVEK

Pri zahvali JANEZA MUHIČA iz Malega Podljubna je prišlo do pomote. Pravilno bi se moralo v zahvali glasiti »vsem za pisno ali ustno izraženo sožalje, ter vsem, ki ste darovali za maše«. Prizadevam se opravičujemo!

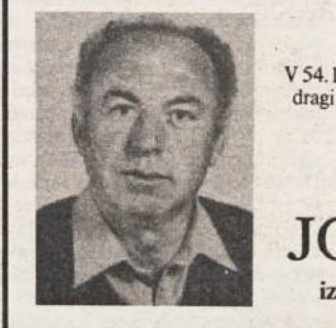
ZAHVALA

Imel močno si srce, povedal si nam vse zakaj, kdaj in kje.
 V 25. letu starosti nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat in stric

ANTON KONCILJA ml.
 iz Straže, Ul. talcev 10

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom, prijateljem in njegovim sodelavcem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnega pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo organizatorju Samu Bučarju in Robiju Juranu, govornici Ireni Ribič in Barbari Gošnik, kitaristoma Zlatku Petkoviču in Miru Tomšiču, gospodu župniku pa za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

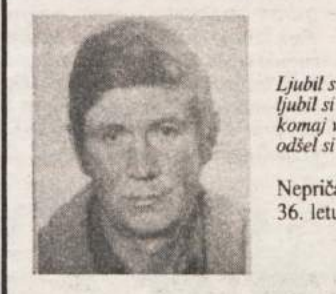
ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

JOŽE MEDIC
 iz Štalcerjev pri Kočevski Reki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so bili v težkih trenutkih z nami, nam izrazili sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Posebno se zahvaljujemo vaščanom Štalcerjev, podjetju Snežnik, zdravnikom in osebju Kliničnega centra, godbenikom iz Kočevja, gospodu dekanu iz župnišča Kočevje, govornikom za poslovilne besede ob grobu ter številnim lovcem, ki so pokojnemu izrazili tudi poslednje lovske časti. Še posebna hvala vaščanom in prijateljem njegove rojstne vasi Podturn.

Žalujoci: žena Jožica, hčerki Tatjana in Darja z družinami, mama Matilda, brat in sestre ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ljubil si polje, vinograd, ljubil si mamo in dom, komaj v začetku pomladi odšel si v večni dom.

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 36. letu starosti zapustil dragi sin, nečak in bratranec

SREČKO ZALETEL
 z Blata 2 pri Trebnjem

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste sočustvovali z nami, darovali vence in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala GD Račje selo za organizacijo pogreba, vaščanom za vsestransko pomoč, govornikom Bojanu Okornu in Tonetu Povhetu za ganljive besede slovesa, pevcem iz Trebnjega in gospodu župniku za opravljen cerkveni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mama in ostali sorodniki

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše mame

JOŽEFE OBERČ
 Dolga Raka 8

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in sodelavcem za podarjeno cvetje, darove v druge namene, izraze sožalja in gospodu župniku za poslovilni obred. Hvala zdravnikom in medicinskim sestram Splošne bolnišnice Novo mesto, zdravnikom ZD Krško, posebno pa patronažni sestri Stanki.

Žalujoci: hčerka Vida, sinova Franc in Tine z družinami

ZAHVALA
 V 55. letu starosti nas je zapustil

ALOJZ KUKAR
 iz Pristave 20, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami in nam pomagali ob zadnjem slovesu, izrekli sožalje in podarili vence in cvetje.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

Ne jokajte ob grobu, le tiho k njemu stopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 81. letu starosti nas je zapustil naš oče in stari oče

JOŽE OŠTIR
 iz Zameškega

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje in darovali cvetje, ter gospodu župniku za opravljen obred. Vsem, ki ste pokojnega imeli radi, iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje. Ljubil si polja, vinske gore, a huda bolezen ločila te je od nje.

V 66. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE DAROVEC
 borec XIV. divizije s Štare ceste 14, Straža

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč in cvetje. Lepo se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede, nosilcem praporov, godbi in pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi njegovi

razno

DELO NA DOMU! Sodelovanje z ameriški firmami — pakiranje kuvert, (1 kuverta — 1 USD). Na voljo so tudi ostale oblike sodelovanja. Zelo donosno, poizkusite še vi. Na voljo je tudi katalog o gojenju šampinjonov. (0608)76-424. 1349
FAIR PLAY, POSEL STOLETJA! Z delom lahko veliko zaslužite! Zato ne razmišljajte in se udeležite predavanja, ki je vsako sredo, ob 20. uri v gostilni Pri Slavcu v Maharovcu, Šentjernej. 1382
DODATNI ZASLUŽEK na domu! Celotna navodila o vrsti in tehnologiji, ki prinaša lep dohodek. Pins, p.p. 13, 62107 Maribor. 1404
NOVO! Zbiramo naročila za knjigo »Izbor dopolnilnih dejavnosti« na domu, v kateri najdete veliko možnosti za dodatek zaslužku. 1404

ZAHVALA

Po težki bolezi nas je v 91. letu zapustila naša draga mama, stara mama, babica in prababica

AMALIJA ZUPAN
 iz Kralje 18 pri Šentjanžu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam pomagali, darovali vence, sveče, maše, nam izrekli sožalje in našo mamo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala družinama Lamovšek — Slavec, gospodu župniku za lepo opravljen obred, zdravstvenemu osebju iz Krmelja, pevcem iz Mokronoga, gospodu Jurgliču s Puščave in govorniku Flajsu za poslovilne besede.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ni več trpljenja ne bolečine, življenje je trudno končalo svoj boj. (S. Gregorčič)

V 30. letu nas je tragično zapustil dragi mož, oče, stric, brat, sin in zet

SILVO BOŽIČ
 iz Gabrja 78

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in drugim sovaščanom iz Gabrja, vaščanom Leskovca, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje in mu darovali cvetje. Najlepše se zahvaljujemo celotnemu kolektivu Dolenjke Novo mesto za pomoč ter Adrii, Drogi in Splošni bolnišnici Novo mesto. Hvala g. župniku za opravljen obred in obema govornikom za besede ob odprtjem grobu ter pevcem iz Gabrja za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Pomlad prihaja, vse že brsti, tvoj vinograd te kliče, a tebe, ati, več med nami ni.

V 58. letu starosti nas je tako nepričakovano, mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ati in stari ata

SLAVKO CUJNIK
 iz Grobelj št. 9

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, posebno Colaričevim, vaščanom, ki ste nam v bolečih trenutkih izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili v tako velikem številu k preranemu grobu. Posebna zahvala Splošni bolnišnici Novo mesto, nevrološkemu oddelku, osebju visceralne kirurgije, CP Novo mesto, Občini Novo mesto, Sekretariatu za notranje zadeve, krajevni uradu in krajevni skupnosti Šentjernej, Iski Šentjernej, Hipot, hibridna vezja, GD Groblje, gospodu župniku za lepo opravljen obred in cerkvenemu ojektu za zapete žalostinke. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoci: žena Marija, hčerke Marina, Stanka in Milena z družinami

Božidar Voljč

Če kaj velja stara ljudska modrost, da tisti, ki poje, ne misli slabo in da tisti, ki ima rad naravo in ljudi, ne more biti slab človek...

strasten ribič, predvsem pa kot aktiven ribiški funkcionar, izpričeval v številnih člankih, ki jih je vrsto let objavjal v domačih, pa tudi nekaterih tujih revijah.

Vsakodnevna vožnja z Griča pri Ribnici, kjer živi zadnjih 18 let, 53-letnemu Božidarju Voljču ne predstavlja obremenitve.

Dr. Voljč je član stranke Zelenih Slovenije, vendar pa ne sodi med nestrpnosti, ki bi želeli na vrat na nos urediti vse ekološke probleme.

BOŠ VIDEL, KAJ DELA DOLENJCI — Po dolgem času bo ljubljanska televizija svoje kamere pripeljala tudi na Dolenjsko.

»MAJOLKA« NA VELIKI LOKI

VELIKA LOKA — V petek, 27. marca, bo ob 8. uri zvečer v kulturnem domu na Veliki Loki kulturno-zabavna prireditev Majolka...

ZORAN CILENŠEK V GABRJU

GABRJE — Gostilna »Pri Romanu« v Gabrju bo pripravila to soboto ob 20. uri prireditev za veselje in zabavo.

Deklica s paralizno je shodila

Mednarodna in domača pomoč za triinpolletno invalidinjo in begunko Željko Surla iz Dubrovnika — Družina se je že vrnila v oblegani Dubrovnik

NOVO MESTO — Triinpolletno Željko naši bralci že poznajo. Decembra smo pisali o njej, ko je skupaj z bratom Gorazdom in Zdravkom ter mamičo Alenko zbežala iz Dubrovnika pred terorjem okupatorske vojske in našla zatočišče pri babici v Novem mestu.

Željka pa je, čeprav rojena po šestih mesecih nosečnosti, preživela, vendar ne brez posledic. Zaradi cerebralne paralize ni mogla shoditi, zaradi vojne pa je ostala tudi brez nujne terapije, ki jo je do tedaj dobivala v črnogorskem Igalu.

Zdaj je Željka shodila. V prostorih studia D smo bili prejšnjo sredo pričakani, kako je samozavestno zakorakala. Veselje je z njo delilo še nekaj navzočih, ki imajo tudi zaslugo za to, da ji je prvi korak uspel.

PISMO PRIJATELJA IZ ITALIJE

Prva letošnja lastovka med italijanskimi ribiči je bil, kdo drug kot naš stari znanec in prijatelj g. Guglielmo Dall'Omo iz Bologne, ki je v februarju teden dni prebival v Beli krajini in lovil ribe v Kolpi.

ŽELJKA JE SHODILA

Jožeti so slabi salamarji

Čeprav je rateška prireditev na njihov god, je čast Jožetov reševal le tamkajšnji gostilničar

RATEŽ — Čeprav si je rateška salamiada — letos že tretja vrsta — za svoj praznik izbrala dan, ko godujejo Jožeti in Jožice, je bil med letošnjimi devetimi prvonagrajenci vsega eden s takšnim imenom.

S slovesom najboljšega dolenjskega salamarja in klobasarja se do naslednjega 19. marca postavljal Vojko Merhar, oskrbnik planinskega doma pri Gosposdični.

prav toliko točk kot tista Novomeščana Alojza Vesela, obema je pripadlo prvo mesto. O prvi nagradi so tako odločale podrobnosti, ki jih neizurjeno oko ne bo nikoli zaznalo.

Za Željko so v Berlinu zbrali 3.530 mark, od česar je šlo večina za kritje stroškov zdravljenja, ostalih 1.530 mark pa je Anton Grobelnik izročil materi Alenki skupaj s seznamom darovalcev.

Željko je mati skoraj vsak vsak dan od novega leta sem vozila na ambulanto zdravljenje v ljubljansko Sočo. Deklica je en mesec nosila tudi mavce na obeh nogah, ko pa so ji ga sneli, so se ji toliko okrepile, da je bila kmalu sposobna napraviti prve korake.

T. JAKŠE

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

»Vsi nismo Cigani« — Poččkana nova avtobusna postaja — V Savaprojektu ne dajejo informacij po telefonu — V Novem mestu s kruhom prodajo se kaj

Prvi je že nekaj minut pred 18. uro v naše uredništvo poklical Rom Nace Hrovatič iz Stranske vasi. Povedal je, da oni niso taki Romi, ki samo krađejo, temveč da pošteno živijo.

Martin iz Bršljina je poklical v podporo akciji Očistimo okolje '92 in povedal, naj komisije še posebej pogledajo v okolico železničarskih blokov pri Keramiki.

Gospodinja Ančko iz Vidmarjeve ulice v Novem mestu skrbijo sumljivo majhni računi za vodo, ki jih zadnje mesece pošiljajo iz Komunale.

Olga Starič z Mirne je pretekli tork potovala v Krško in morala na novi avtobusni postaji v Novem mestu uro in pol čakati na pravi avtobus.

se je hudoval na »pasomanijo«, ki se je razpasla po blokih. Mokri so vogali, pokakane so zelenice, psi lajajo in cvilijo. Žival je lepo imeti, skrbeti zanjo pa je že težje.

Na koncu nas je poklicala še gospodinja iz Novega mesta in posvarila odgovorne, naj le pogledajo, kako se prodaja kruh po Novem mestu.

BELOKRANJCI BELOKRANJCEM — Ko se dobijo skupaj Belokranjci, je vedno veselo, pa naj bo na tej ali na oni strani Gorjancev.

NEPOZABNE MELODIJE S CITRAMI — Kar dobro se je že uveljavil mladi senovski citrar Miran Kozole na slovenskem citrarskem prizorišču, saj je že nastopal na TV, se udeleževal vsakoletnih srečanj slovenskih citrarjev v Grižah in opravil več sto javnih nastopov.

BELOKRANJCI BELOKRANJCEM — Ko se dobijo skupaj Belokranjci, je vedno veselo, pa naj bo na tej ali na oni strani Gorjancev.

BELOKRANJCI BELOKRANJCEM — Ko se dobijo skupaj Belokranjci, je vedno veselo, pa naj bo na tej ali na oni strani Gorjancev.

NEPOZABNE MELODIJE S CITRAMI — Kar dobro se je že uveljavil mladi senovski citrar Miran Kozole na slovenskem citrarskem prizorišču, saj je že nastopal na TV, se udeleževal vsakoletnih srečanj slovenskih citrarjev v Grižah in opravil več sto javnih nastopov.

TEŽKO DELO — Čeprav jih ni malo, ki bi dali vse na svetu, da bi lahko sedeli v ocenjevalni komisiji za prireditev, kot je salamiada, ima takšno, minulo sredo debelih šest ur trajajoče delo, še drugo plat. Marko Picek, Dušan Fortuna in Terezija Balkovec (z leve proti desni med ocenjevanjem) bi jo znali najbolje razložiti.

BELOKRANJCI BELOKRANJCEM — Ko se dobijo skupaj Belokranjci, je vedno veselo, pa naj bo na tej ali na oni strani Gorjancev.

NEPOZABNE MELODIJE S CITRAMI — Kar dobro se je že uveljavil mladi senovski citrar Miran Kozole na slovenskem citrarskem prizorišču, saj je že nastopal na TV, se udeleževal vsakoletnih srečanj slovenskih citrarjev v Grižah in opravil več sto javnih nastopov.

DOBRODELNI KONCERT NOVINE

MIRNA PEČ — Pod naslovom »Samo življenje za druge je vredno življenja« Družinski trio Novina v nedeljo, 29. marca, ob 15. uri v Kulturnem domu priredi dobrodelni koncert.

Studio D, Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista. Zrebr je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado MARINKI KOVAČIČ z Velikega Cirkna.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev.

KLIC V SILI

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 18. in 19. uro na vaš klic na telefonu 23-304 čakala psihologinja Renata Bačer.

ZDAJ JE V ŠOLSTVU VSE OKEJ

Tale šolski minister pa je mojster, kaj? Ne trebežljaj, Jože! Pa je. Uredil je financiranje osnovnega šolstva, na svetlobo je dal novo sistemizacijo, normative in standarde.

Učitelji slovenskega jezika ne bodo več popravljali domačih in šolskih nalog. Gospod minister jih je spravil v isti predalček kot telovadnice.

jene učkanja in ajekanja. Hišniki in soferji osnovnih šol so zagrozili z gladovno stavko, če se njihov položaj ne uredi v najkrajšem času.

TONI GAŠPERIČ